

tre'

đọc “sàigòn
năm xưa”
của vương
hồng sến

THU GIANG

khi tiền bỏ chạy

VŨ HIẾN

người so với người

DU UYÊN

“niel đã về
trại chưa?”

HỒ ĐẮC VŨ

chiên & rán

TƯỜNG NĂNG TIẾN

Màu Thu rực rỡ ở Michigan

TRÌNH THANH THỦY

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trần Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Con búp bê và cô bé
5		Mộc Mạc	Càng thấu hiểu - càng yêu thương
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Khi tiền bỏ chạy
9	TRUYỆN NGẮN	Cổ Ngư	Diệp
12	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ	
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Thành Sarajevo & người nghệ sĩ chơi đàn cello
16	TRUYỆN NGẮN	Nguyễn Thị Thanh Dương	Coi chừng cướp!
19	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Vết loét trong miệng
20	MỤC THUẾ VỤ	Nguyễn Đài Thi	
23	MIẾNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Người so với người
27	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Pretzel
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Đậu xe trong Parking lot
29	AN SINH XÃ HỘI	Angie Thu Hoàng	Chương trình phúc lợi xã hội
30		Thạch Thảo	Ngày Liên Hợp Quốc 2024
34		Tạ Phong Tấn	Motorcycles & những hiểm họa trên đường
36		Vương Mộng Long	Một ngày Tiểu Hàn
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	L. A. Dodgers!!!
43	MẸO VẬT	Hoàng Hương	Tái sử dụng vỏ hộp
44		Tám Vạn	nhớ hoài một mùa Thu
46	THỜI TRANG	Diệu Cô Nương	Quần mùa lạnh
48	TRANG THƠ	Phạm Văn Bình	
50		Ngân Bình	Ngày bỗng dưng buồn
53		Uyển Ca	Chuyện rừng, chuyện cát & chuyện sông...
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Tình anh em!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KA	Trẻ	Thuốc nhuộm tóc
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Chợ Sài Gòn
63	Kiến THỨC PHỔ THÔNG	Phượng Nghi	Truyện cổ
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Quán Anh Vũ một thời
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Uống quá nhiều thuốc gây nguy hiểm cho sức khỏe
66		Đào Thị Thanh Tuyền	Di tích Hồ Quỳên & Điện Voi Ré ở Huế
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Phòng ngủ
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sáu tám	
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Thu Giang	Đọc 'Sài Gòn năm xưa' của Vương Hồng Sển...
77		Đào Duy Hòa	Tổng Thống Mỹ làm gì khi mãn nhiệm?
80	TRONG HẦM RƯỢU	Lê Quỳnh Mai	Lê Quỳnh Mai phỏng vấn nhà văn Trùng Dương
86		Trịnh Thanh Thủy	Màu Thu rực rỡ ở Michigan
90		Hồ Đắc Vũ	"Niel đã về trại chưa?"
94	GÓC NHIẾP ẢNH	Andy Nguyễn	Tìm địa điểm cho nhiếp ảnh phong cảnh
96	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Mưu sinh từ... rác
99	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Xe ít hao xăng
102	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
104	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
108	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Tưởng Năng Tiến	Chiên & Rán
115	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

Con búp bê và cô bé

NHƯ SAO Một chuyện đầy tính nhân văn. Mời các bạn cùng đọc và chia sẻ. **NS**

Ở tuổi 40, nhà văn Franz Kafka (1883-1924), một người chưa từng kết hôn và không có con cái, trong một lần đi dạo qua công viên ở Berlin, ông đã gặp một cô bé đang khóc vì mất con búp bê yêu thích của mình. Kafka và cô bé đã cùng nhau tìm kiếm nhưng không thành công. Kafka đã bảo cô bé gặp lại ông vào ngày hôm sau để tiếp tục tìm búp bê.

Hôm sau, khi họ vẫn chưa tìm thấy con búp bê, Kafka đưa cho cô bé một bức thư được viết bởi chính “con búp bê” với dòng chữ: “Xin đừng khóc. Tôi đã đi du lịch để khám phá thế giới. Tôi sẽ viết thư cho bạn về những cuộc phiêu lưu của tôi.”

Và từ đó bắt đầu một câu chuyện kéo dài đến cuối đời Kafka. Trong những lần gặp gỡ sau đó, Kafka đã đọc cho cô bé nghe những bức thư của con búp bê, viết về những cuộc phiêu lưu và những cuộc trò chuyện đầy thú vị mà cô bé yêu thích.

Cuối cùng, Kafka đã mang về một con búp bê mới (ông mua một con khác) và nói rằng con búp bê đã trở về từ chuyến du lịch. “Nó chẳng giống búp bê của cháu chút nào,” cô bé nói. Kafka đưa cô bé thêm một bức thư khác, trong đó con búp bê viết: “Những chuyến đi đã thay đổi tôi.” Cô bé ôm lấy con búp bê mới và mang nó về nhà với niềm hạnh phúc.

Một năm sau đó, Kafka qua đời. Nhiều năm sau, khi đã trưởng thành, cô bé ngày xưa tìm thấy một lá thư bên trong con búp bê. Trong bức thư nhỏ xíu được ký tên Kafka, có dòng chữ: “Mọi thứ bạn yêu thương có lẽ sẽ mất đi, nhưng cuối cùng, tình yêu sẽ trở lại theo một cách khác.”

Hãy chấp nhận sự thay đổi. Đó là điều tất yếu cho sự trưởng thành. Cùng nhau, chúng ta có thể biến đau khổ thành điều kỳ diệu và tình yêu sẽ đến.

NS - THEO TIN INTERNE

Càng thấu hiểu - càng yêu thương

MỘC MẠC

Vài tuần trước, tôi đã đọc một bài viết về việc đàn ông thường hay để quần áo trên sàn sau khi đi làm về mà không bao giờ đặt chúng vào giỏ giặt. Lúc đó, tôi đồng ý, nghĩ rằng “Đúng rồi! Điều này thật phiền phức!” Đó là cảm giác của tôi... cho đến hôm qua.

Chồng tôi đi làm về. Người đầy mồ hôi, bẩn và mệt mỏi. Anh cởi vớ áo vứt ra sàn rồi ngồi xuống, chơi đùa với các con, hỏi xem bữa tối nay ăn gì và đề nghị giúp tôi một tay trước khi đi tắm. Vài phút sau, tôi đi ngang qua giỏ đồ giặt và thấy quần áo của anh nằm trên sàn - thứ mà trước đây luôn là nguyên nhân khiến tôi bực bội. Cảnh tượng đó từng khiến tôi muốn la lên.

Khi lại gần, tôi chợt để ý đến những vết bẩn trên chiếc quần đi làm của anh, những chiếc vớ bẩn nhét trong đôi giày sần cũ, cái áo thấm đẫm mồ hôi... thương anh quá. Trước đây, có thể tôi sẽ gây chuyện với anh về việc này, nhưng lần này, tôi lặng lẽ lượm tất cả, đặt chúng vào giỏ giặt và đi tiếp.

Khi anh bước ra từ phòng tắm, anh thấy quần áo đã được dọn đi và tôi chẳng nói gì. Anh ôm

tôi và nói “Cảm ơn vợ”.

Điều đó khiến tôi bất ngờ, vì trước đây anh chưa từng cảm ơn tôi, có lẽ vì tôi luôn luôn nổi nóng một cách nhanh chóng, không dừng dù chỉ một chút để tâm trạng bình tĩnh hơn. Anh tiếp tục, “Cảm ơn vợ đã dọn đồ giúp anh. Anh đã có một ngày dài. Anh định sau khi tắm xong sẽ tự dọn vì lúc đó quần áo đã ráo bớt mồ hôi, không lây sang quần áo vợ và con. Và anh cũng đã khoẻ khoắn hơn một chút.”

Trong khoảnh khắc đó, tôi nhận ra rằng đôi khi nên nhìn nhận theo trái tim thay vì đôi mắt. Những gì tôi từng thấy chỉ là đống quần áo bẩn trên sàn giờ đã trở thành lời nhắc nhở về việc chồng tôi đã làm việc vất vả thế nào để lo cho gia đình. Đôi giày cũ sần mà trước đây tôi cảm thấy phiền lòng giờ cho tôi thấy đôi chân của anh hẳn đã mệt mỏi thế nào. Chiếc áo thấm đẫm mồ hôi tiết lộ anh đã nóng nực thế nào cả ngày. Những chiếc vớ bẩn là dấu hiệu cho sự nỗ lực mà anh đang cố gắng bỏ ra mỗi ngày.

Tôi biết ơn vì anh đã để chúng ở đó mỗi ngày để gia đình đầy đủ và hạnh phúc hơn. Chỉ là tôi mất một thời gian để nhận ra điều này...

HONGDA SERVICE

Khi tiền bỏ chạy

Thị trường bất động sản suy thoái và sự bất ổn kinh tế khiến cho môi trường đầu tư tại Trung Quốc nay không những không còn hấp dẫn mà còn mất an toàn nữa. Nhiều dấu hiệu cho thấy không chỉ đầu tư ngoại quốc giảm mạnh trong mấy năm qua mà thậm chí chính người dân Trung Quốc cũng tìm cách lén lút chuyển hàng trăm tỷ Mỹ kim ra khỏi quốc gia bất chấp luật lệ nghiêm ngặt và sự trừng phạt khá nặng từ chính quyền.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Việc chuyển tiền ra khỏi Trung Quốc rất khó khăn: Chính quyền Bắc Kinh đã cho áp dụng một số biện pháp kiểm soát tiền tệ rất nghiêm ngặt, chẳng hạn như giới hạn mức mua ngoại tệ cho mỗi cá nhân chỉ được ở mức \$50,000 một năm. Bất cứ ai vi phạm có thể bị phạt một số tiền khá lớn, hoặc thậm chí là án tù, nếu họ phạm luật.

Tuy nhiên, làn sóng chuyển tiền ra khỏi Trung Quốc trong mấy năm qua dường như đã vượt qua số lượng

tiền chảy ra ngoại quốc vào hai năm 2015 và 2016, khi cuộc suy thoái bất động sản trước đó đã khiến đưa tới hiện tượng mà vào thời điểm đó được cho là đợt tháo chạy vốn lớn nhất khỏi Trung Quốc, tính theo giá trị của đồng Mỹ kim.

Số liệu thống kê

Các số liệu thống kê cho biết có thể có tới \$254 tỷ đã chạy ra khỏi Trung Quốc một cách bất hợp pháp trong 4 quý tính cho tới cuối tháng 6 vừa qua. Đây là số tiền lớn hơn so với số tiền đã rời khỏi quốc gia này gần một thập

niên trước, khi dòng tiền chảy ra làm dấy lên nỗi lo ngại về một cuộc khủng hoảng tài chính có thể xảy ra.

Một phần của số tiền mất tích có thể bao gồm tiền lời từ xuất cảng được giữ lại ở ngoại quốc thay vì mang về Trung Quốc do lãi suất cao hơn và các cơ hội đầu tư ở ngoại quốc tốt hơn và an toàn hơn.

Xu hướng chuyển tiền hay giữ tiền ở ngoại quốc khiến các nhà hoạch định chính sách Trung Quốc phải lo ngại. Điều này sẽ làm tăng

thêm áp lực lên đồng tiền nội địa vào thời điểm khi các giới chức kinh tế Trung Quốc tập trung vào việc quản lý chặt chẽ đồng tiền này, với những nỗ lực gần đây nhằm thúc đẩy nền kinh tế trong nước bằng các biện pháp kích thích để hỗ trợ đồng nhân dân tệ và thị trường chứng khoán Trung Quốc, và hy vọng có thể thuyết phục người dân giữ lại tiền của họ ở Trung Quốc vào thời điểm hiện tại.

Xu hướng chuyển tiền ra ngoại quốc cũng làm nổi bật khía cạnh về sự suy giảm niềm tin vào tương lai kinh tế của Trung Quốc, đặc biệt là đối với những người có tiền và có phương tiện để có thể chuyển tiền của họ ra bên ngoài.

Biện pháp kiểm soát

Chính quyền Trung Quốc bắt đầu thắt chặt kiểm soát việc chuyển tiền ra ngoại quốc vào năm 2016. Vào thời điểm đó, do tình trạng suy thoái bất động sản, nền kinh tế suy yếu và áp lực giảm giá đối với đồng tiền nội địa đã khiến nhiều người dân Trung Quốc tìm cách gửi tiền ra nước ngoài. Điều đó đã gây áp lực lên đồng nhân dân tệ và làm dấy lên mối lo ngại về khả năng xảy ra một cuộc khủng hoảng tài chính lớn hơn nếu các nhà đầu tư cũng rời bỏ thị trường Trung Quốc đang trên đà phát triển và đang rất cần nguồn đầu tư và kết quả là các ngân hàng nắm giữ tài sản của Trung Quốc sẽ

phải chịu tổn thất nặng nề.

Việc chuyển tiền ra khỏi Trung Quốc đến nay đã trở nên khó khăn hơn rất nhiều, ngay cả đối với những người giàu có mối quan hệ ở nước ngoài tại các thành phố giàu có như Bắc Kinh, Quảng Châu và Thượng Hải.

Hiện nay, các ngân hàng ở Hồng Kông giới hạn nghiêm ngặt đối với các khoản tiền ký gửi mới được thiết kế để loại bỏ các hành vi vi phạm luật kiểm soát tiền vốn tiềm ẩn. Các giới chức ngân hàng tư nhân tại Hồng Kông cho biết bất kỳ khách hàng nào gửi hơn \$10,000 trong một tuần phải cung cấp giấy tờ chứng minh nguồn tiền đó đến từ đâu.

Lách luật

Để lách luật, một số chủ doanh nghiệp thành lập công ty bình phong ở nước ngoài được đăng bạ dưới tên của các thành viên trong gia đình của họ, sau đó sử dụng công ty này để mua cổ phần trong doanh nghiệp có trụ sở tại Trung Quốc.

Theo cách này, công ty có trụ sở tại Trung Quốc có thể được xếp loại để trở thành một liên doanh liên quốc gia, như vậy sẽ không phải chịu luật hạn chế việc chuyển tiền của chính phủ áp đặt lên các cá nhân, cho phép các chủ công ty có trụ sở tại Trung Quốc chuyển tiền cho chi nhánh ngoại quốc của họ dưới hình thức chia lời và các khoản thanh toán khác. Nhưng lối chuyển tiền

Một trong những cách chuyển tiền là mua tiền điện tử - GETTY IMAGES

theo cách này rất chậm. Mua bán các tác phẩm nghệ thuật là một cách chuyển tiền khác.

Phương pháp này rất đơn giản: Một bức tranh hoặc một tác phẩm nghệ thuật có giá trị được chuyển đến Hồng Kông và bán đấu giá. Nhưng thay vì hồi hương số tiền thu được về lại Trung Quốc đại lục, số tiền này được giữ lại ở Hồng Kông, bằng Mỹ kim hoặc bằng một loại ngoại tệ khác. Rồi từ Hồng Kông, nơi không có luật kiểm soát nguồn tiền vốn, người bán có thể chuyển tiền đi nơi khác.

Tiền điện tử (hay còn gọi là tiền ảo – cryptocurrency) cũng mở ra những cơ hội mới

để chuyển tiền ra ngoại quốc. Mặc dù chính quyền Bắc Kinh đã cấm giao dịch tiền điện tử vào năm 2021, nhưng việc thiết lập một “trương mục” cho tiền điện tử không phải là bất hợp pháp. Người dân Trung Quốc có thể sử dụng tiền Trung Quốc để mua tiền điện tử với sự trợ giúp của một đại diện trung gian. Khi họ có tiền điện tử trong trương mục kỹ thuật số của họ, họ có thể chuyển đổi những tiền điện tử đó thành Mỹ kim ở nước ngoài.

Nguyên do

Nguyên do đằng sau làn sóng chuyển tiền ra ngoại quốc là từ hậu quả của chính sách khắt khe kiểm soát đại dịch Covid, các cuộc đàn áp

của chính phủ đối với các công ty tư nhân và nỗi lo sợ lan rộng rằng thời kỳ hoàng kim của kinh tế Trung Quốc đã chấm dứt.

Theo Quỹ Tiền tệ Quốc tế, sức tăng trưởng kinh tế dự kiến sẽ chậm lại còn khoảng 3% vào cuối thập niên này, so với mức 5% hiện nay và gần 7% trước năm 2020. Theo ngân hàng Barclays, cuộc khủng hoảng bất động sản nghiêm trọng của Trung Quốc đã thiếu hụt khoảng \$18 nghìn tỷ tài sản của các gia đình Trung Quốc kể từ năm 2021.

Về lâu dài, Trung Quốc sẽ phải đối mặt với những thử thách đáng lo ngại hơn nhiều từ lực lượng lao động sụt giảm

và lão hóa, đồng thời còn bị vướng vào cuộc xung đột với phương Tây do Hoa Kỳ lãnh đạo về nhiều vấn đề, từ thương mại đến an ninh và kỹ thuật.

Hình phạt dành cho người chuyển tiền bất hợp pháp bao gồm tiền phạt lên tới hơn một nửa tổng số tiền liên quan và có thể dẫn đến các cáo buộc tội hình sự. Mặc dù vậy, tình trạng chuyển tiền lén lút vẫn diễn ra ngày càng có vẻ bạo hơn và điều này cho thấy người ta sẽ tận dụng đủ mọi cách để tìm nơi đầu tư an toàn hơn bên ngoài Trung Quốc trong khi kinh tế trong nước ngày càng trì trệ và bất ổn.

VH

Covid và kinh tế trì trệ là những nguyên do - GETTY IMAGES

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Diệp

CỔ NGỤ
THIAIS, PHÁP

**Em đi trăm núi nghìn sông
Nào tìm thấy lá diêu bông bao giờ...**

(Lá diêu bông - Hoàng Cầm)

Người đàn bà bắt đầu đi nhặt lá từ sau sinh nhật bốn mươi tuổi. Như một cái duyên, chiếc lá vàng rơi đúng xuống những ngọn nến cắm trên bánh, cháy hực lên. Mấy đứa bé vỗ tay reo cười. Người đàn ông nhú mồm, cho là điềm gở. Còn người đàn bà, đứng đưng, xem điều đó ngẫu nhiên. Chớm thu. Trời nắng đẹp. Buổi tiệc sinh nhật ngoài trời. Một chiếc lá khô,

gặp lửa, cháy. Có gì để vui? Có gì phải lo lắng?

Nhưng rồi trong đêm, hình ảnh chiếc lá co rúm lại, những vết nám loang dần rồi hỏ toác ra cùng lửa và khói khét cú ám lấy người đàn bà. Đáng lẽ đám tro than ấy phải rơi lá tả xuống mặt bánh để chồng con người đàn bà xúm lại thổi, hốt, thì chúng vụt xoè ra như một bàn tay xanh ngắt đẩy sức sống, rồi úa, rồi cháy, rồi lại phục sinh. Vòng luân hồi của chiếc lá xoay càng lúc càng nhanh, giấc mơ của người đàn bà chóng mặt ngã sấp xuống mặt nệm nồng hương da thịt và ướt

đầm mồ hôi.

Trời rạng sáng. Người đàn bà rời bỏ giấc mơ về chiếc lá, bước vào đời sống thực. Nhưng đã không còn là đời sống thường nhật của một lũ ngày tháng y khuôn đúc. Bây giờ là ngày đầu tiên của tuổi bốn mươi một, là buổi sáng đầu tiên sau giấc mơ của chiếc lá – phượng hoàng phục sinh từ tro than. Người đàn bà chợt tìm ra công việc cho đời sống tẻ lạnh của mình: đi nhặt lá.

Những chiếc lá đầu tiên được gom lại từ vườn nhà. Lá hồng ba nhánh răng cưa, lá cúc rách đều đặn, lá tre

nham nhám, lá mimosa lẫn lẫn. Nhưng người đàn bà thích nhất những lá nhỏ dại. Mỗi lần gió lớn, một loạt lá rơi, để lộ mảng tường đen bần. Người đàn bà chạy tuôn ra, nhặt lấy nhặt để, so sánh, lựa chọn. Đến cuối mùa thu, mảng tường xanh lá dầu hạ chỉ còn lại những thân rễ bám ngoằn ngoèo và vài chùm quả teo tóp, nhưng người đàn bà đã có trong bộ sưu tập của mình hơn hai mươi chiếc lá nhỏ dại, với một gam màu trải rộng từ xanh đậm qua vàng nâu cam đến đỏ bầm. Người đàn bà dán những chiếc lá đã được ép thẳng thớm ấy vào một mảnh bìa cứng, lồng kính rồi treo nơi phòng khách. Như để tự khẳng định. Như tiếng còi bắt đầu một trò chơi lớn.

Những mùa thu sau, người đàn bà đi xa hơn vườn nhà, đem về nhiều chiếc lá ngộ nghĩnh. Lá dẻ nhặt ở công viên, lá sồi nhặt nơi bìa rừng. Những chiếc lá có lông mịn trên phiến, có gai nhọn nổi nơi gân, có dấu vết gặm nhấm của loài sâu, có những hăm hào ngoằn ngoèo của giống rệp. Những chiếc lá không còn chất sống được người đàn bà cẩn thận sắp xếp theo giống loài, ghi tên họ, ngày chết, nơi qua đời. Chúng đột nhiên trở nên quan trọng, sang cả đẹp để sau lần giấy bóng

kính, nằm ngay ngắn trong cuốn album bìa đỏ gáy mạ vàng, trong khi anh em cùng lứa đã mục rữa trong đất ẩm sau mấy tháng mùa đông...

Nhiều mùa thu nữa trôi qua, người đàn bà đã có dịp trở về những nơi chốn kỷ niệm, cầm trên tay chiếc lá bàng đỏ ối thuở mẹ sai đi nhặt về đun bếp. Cây bàng già rũ theo năm tháng, nhưng người đàn bà lại thấy tuổi thơ của mình hiện ra tươi tắn, quấn quanh dưới gốc. Lò cò, ô ăn quan, rồng rắn, đánh đũa, nhảy dây. Những lá bàng xanh xoè ra như quạt nan che nắng. Những lá bàng đỏ khô nẻ nổ lộp bộp trong bếp, khói hăng cay hắt hơi chảy mũi. Lá bàng cắt đôi làm tiền mua, lá bàng thái nhỏ để bán quán. Vô tư đã ở lại với những lá bàng. Người đàn bà tiếc nuôi và chảy nước mắt.

Xuôi Nam. Thơ ấu lớn dần lên, tóc mềm hơn, áo dài guốc mộc đạp xe đến trường. Đó là thời của lá me, lẫn lẫn vàng rơi xuống bám đầy lên tóc rối. Đó là thời của tình yêu học trò, của sách đèn, phấn bảng. Những hàng cổ thụ trăm năm đan cành đưa lối cho những lứa tình nhân hai mươi tuổi. Nhiều thế hệ đã đi qua. Và người đàn bà quay trở lại lững thững một mình trên con đường cũ, cúi nhặt những chấm

lá me thuần đều rơi vãi. Để nghe gối mỗi, lưng đau. Để thở dài và lại chảy nước mắt.

Lá khoai, lá sắn, lá buong, lá sống đời buổi chiêm đông, lá thốt nốt, lá chuối, lá dừa ngày tị nạn, lá ngô đồng vùng biển phương nam nắng ấm, lá phong núi đồi phương bắc lạnh lùng, dấu vết những chiếc lá vẫn còn tươi nguyên trên cột mốc đánh dấu từng phần đời phẳng lặng của người đàn bà. Và thời gian đẩy mãi những bước chân người đàn bà tới trước, đều đặn vòng quay năm-tháng-ngày-giờ-phút-giây. Người đàn bà, con rối, người máy mộng du đi theo một hướng đã được định sẵn, trên một con đường đã được vạch sẵn. Có lúc đồng hành là chồng, đôi khi là con, hay họ hàng, bạn bè. Nhưng rồi có người rẽ sang lối khác, có kẻ vượt qua mặt, có kẻ bị bỏ rơi lại sau lưng, để, sau một thời gian dài lắm lùi bước, người đàn bà giạt mình ngẩng mặt, thấy mình trở trời giữa một rừng lá hàng lớp xếp chung quanh. Những chiếc lá dường như cũng muốn mời người đàn bà vào nằm chung với chúng sau lớp giấy bóng kính trang nhã để trở thành bất tử, để người đời sau bái lạy, chiêm ngưỡng. Nhưng người đàn bà thấy con đường phía trước còn dài,

bèn quyết định bước tới, dù chỉ một mình.

Một hôm, người đàn bà nhận được lá thư không đề tên và địa chỉ người gửi. Bên trong chỉ có hai lá thông nhọn hoắt dính vào nhau. Đám xuống ngón tay thấy đau. Người đàn bà nhớ lại lần trao thân trên đồi, cách đây một nửa đời trước. Cái đau bên trong bên ngoài thân thể vì những vật nhọn đâm xuyên. Tiếng cành lá thông khô gãy rào rào bên dưới thân thể. Mùi nhựa thông hăng hắc. Mùi mồ hôi nồng nàn. Mùi môi hôn mằn mằn. Trăng sao trên trời và đôi mắt người tình rơi tòm vào vực sâu ký ức, đột ngột trôi lên cùng với nhánh lá khô. Một nửa đời sau đã tìm được dấu vết nhau. Nhưng rồi để làm gì? Người đàn bà tự trả lời bằng cách dán nhánh lá thông vào trang giấy, ghi ngày qua đời của nó: một nửa đời trước, thời thanh xuân.

Thêm một vài mùa thu. Người đàn bà không còn sức nhặt lá, bèn đi mua. Những cửa tiệm bán lá khô có thêm một khách hàng trung thành. Xuân hạ thu đông, dù trời mưa trời nắng, ngày trong tuần, ngày cuối tuần hay ngày lễ, người đàn bà đều siêng năng xách giỏ đi một vòng thành phố chọn lá khô. Những chiếc lá mới của bộ sưu tập ngày càng lạ, càng

đẹp so với đám lá què mùa thuở trước. Nhưng người đàn bà dần dần mất hứng khởi. Những chiếc lá mua từ cửa hàng được khử trùng, sấy khô cẩn thận, được phết một lớp dầu bóng chống ẩm mốc, chúng lộng lẫy và giả tạo. Chúng không có kỷ niệm, và nhất là không có ngày qua đời. Còn người đàn bà lại cần biết về chi tiết của từng chiếc lá, ghi lại để đánh dấu, để nhớ thay cho bộ óc cùn mòn ngày càng lười hoạt động. Buồn bực, người đàn bà quyết định ngưng mua lá khô.

Đứa cháu ngoại vừa kịp lớn. Người đàn bà nhờ nó đi nhặt lá hộ mình. Đứa cháu đem về thật nhiều hoa và những chiếc lá tươi mơn. Nó thích với tay hái hoa lá mới trên cành hơn là khom lưng bươi tìm những tàn tích cũ. Người đàn bà không hài lòng, nhưng để chiều cháu, cũng chọn được một chiếc lá để dán vào bộ sưu tập, với lời ghi chú «chết non». Cho thay đổi. Người đàn bà nghĩ vậy.

Đành phải quay về với những chiếc lá khô trong vườn nhà. Vài cây ăn trái đã được trồng thêm để lấy bóng mát. Cây mimosa và cây hồng đã chết. Những bụi cúc, trái lại, nhảy khắp nơi, hoa nở mọi xó xỉnh. Lá nho đại với những sắc màu biến đổi, từ lâu đã không còn là mối bận

tâm của người đàn bà nữa. Dần dà, có thêm vài lá táo, lá anh đào nho nhỏ vào nằm khiêm nhường trong bộ sưu tập. Như để điền vào chỗ trống, thay cho những dấu chấm lửng cuối câu. Bỗng, người đàn bà nảy ý định dựng những bức tranh hoành tráng bằng lá tre. Kiểu thủy mặc. Người đàn bà vội bắc thang, sắn soi cắt tỉa, chải chuốt từng nhánh tre khô, rồi kết chúng thành một bức tranh lớn, treo giữa nhà. Bức tranh như một hoài niệm đường thi, như tiếng còi chấm dứt cuộc chơi lớn.

Mùa thu cuối cùng, người đàn bà dành trọn thì giờ ngồi bên cửa sổ đếm lá bay. Những ngày đầu, khi con số lên đến hàng trăm thì người đàn bà dừng lại vì trời tối ập xuống. Những ngày sau, số lá rơi thưa thớt dần. Người đàn bà chán nản, lôi bộ sưu tập của mình ra ngắm nghía. Bỗng rơi ra mảnh giấy cũ ố, có ép một chiếc lá hình trái tim, nửa đỏ nửa xanh, chiếc lá kỳ lạ nhất mà người đàn bà thấy được trong suốt cuộc đời mình. Thêm một dòng chữ phai mờ bên cạnh. Người đàn bà cúi sát, lẩm nhẩm đọc. «Tặng em, người tôi yêu quý và thù ghét».

Nét bút của người đàn ông, đã chết từ lâu.

CN

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP)).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Trong 50 đội bóng giàu nhất hoàn cầu, Mỹ chiếm hết 40 đội và đồng thời giữ 10 hạng đầu, những đội còn lại của thế giới gồm: Real Madrid (Tây Ban Nha, hạng 11), Manchester United (Anh, hạng 13), Barcelona (Tây Ban Nha, #18), Liverpool (Anh, #20), Bayern Munich (Đức, #24), Paris Saint-Germain (Pháp, #36), Mercedes (Đức, #47)...

NHỮNG ĐỘI BANH

giàu nhất

1

TOÀN CẦU

Jerry Jones

DALLAS COWBOYS

Giá trị hiện tại: \$9 tỉ USD

Giải NFL (National Football League: Liên Đoàn Bóng Bấu Dục Quốc Gia)
| Chủ nhân: Jerry Jones | Mua năm: 1989 | Giá mua ban đầu: \$150 triệu USD.

2

NEW YORK YANKEES

Giá trị: \$7.1 tỉ USD

Giải MLB (Major League Baseball: Giải Bóng Chày League) | Chủ nhân: Gia đình Steinbrenner | Mua năm: 1973 | Giá: \$8.8 triệu USD |

Steinbrenner

3

GOLDEN STATE WARRIORS

Giá trị: \$7 tỉ USD

Giải NBA (National Basketball Association: Hiệp Hội Bóng Rổ Quốc Gia) | Đồng chủ nhân: Joe Lacob và Peter Guber | Mua năm: 2010 | Giá: \$450 triệu USD

Joe Lacob và Peter Guber

Ngày này năm xưa...

21-11

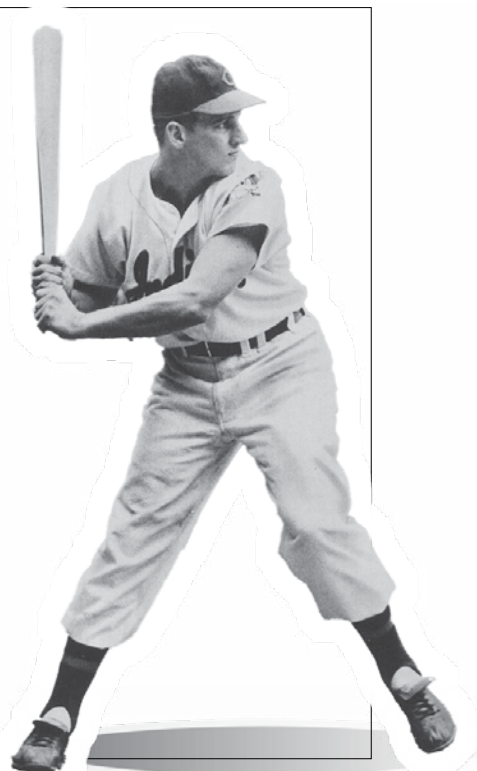
1949

Chủ nhân Bill Veeck đã phải bán đội bóng chày Cleveland Indians với giá \$2.2 triệu để lo việc kiện tụng ly dị.

Đội bóng này ngày nay có giá trị \$1.35 tỉ đô la.

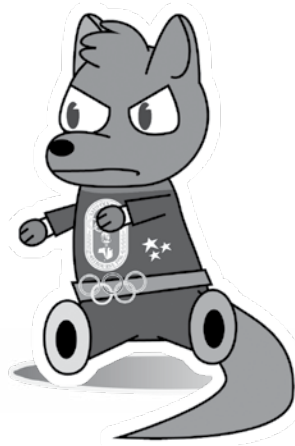
Bill Veeck chủ nhân đội bóng chày Cleveland Indians

21-11

1956

Thế vận hội Olympic mùa hè lần thứ XVI khai mạc tại MCG ở Melbourne (Úc), đây cũng là Olympic đầu tiên được tổ chức ở Nam bán cầu và Châu Đại Dương; lần đầu tiên được tổ chức bên ngoài Châu Âu và Bắc Mỹ

Kangaroo, biểu tượng của Olympic mùa Hè 1956

21-11

2013

Magnus Carlsen (Na Uy) đánh bại đại kỳ vương 5 lần vô địch thế giới Viswanathan Anand (Ấn Độ) để giành ngôi vô địch cờ vua thế giới World Chess Championship 2013

Magnus Carlsen (phải) và đại kỳ vương Viswanathan Anand

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

NOV 30

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs ANH QUỐC

11:20 PM CDT | SÂN WEMBLEY STADIUM, LONDON, ENGLAND

DEC 3

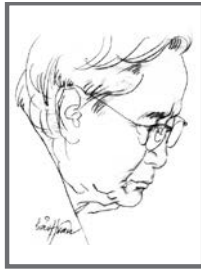
THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs HÒA LAN

2:45 PM CDT | SÂN ADO DEN HAAG STADIUM, THE HAGUE, NETHERLANDS

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemundo (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Tôi yêu Sarajevo thành phố lớn của Bosnia Herzegovina, bởi tôi yêu Sài Gòn. Thật ra giữa 2 thành phố không có nhiều điểm tương đồng. Sài Gòn mới có mặt hơn 200 năm, còn Sarajevo là thành phố cổ được mệnh danh là Jerusalem của Châu Âu (Jerusalem of Europe). Sài Gòn nằm giữa bình nguyên còn Sarajevo được dãy núi Dinaric Alps bao quanh, với con sông Miljacka xanh biếc. Nơi đây, qua nhiều thế kỷ các tín đồ Hồi giáo, Thiên Chúa Giáo và đạo Do Thái sống chan hòa với nhau.

Mặc dầu không có những điểm tương đồng nhưng với trí óc mơ mộng của Tim này thì Sarajevo và Sài Gòn dường như cùng chung một nhịp thở. Cứ cho là thế đi bởi đâu có gì ngăn cách giữa hai vùng trời. Cả hai từng trải qua chiến tranh, Sài Gòn với những cuộc pháo kích đặt mìn của Cộng quân và Sarajevo cũng đã bị đổ nát và chết chóc do đạn pháo ngày đêm của quân Serbia vào năm 1992. Gần đây, nhìn lại những nhà cửa, phố xá, những ngõ hẻm và quán cà phê của Sarajevo, Nguyễn này chợt thấy nhớ Sài Gòn chi lạ.

Vậy xin cho được giữ nguyên câu mở đầu: Tôi yêu Sarajevo bởi tôi yêu Sài Gòn. Tôi còn yêu Sarajevo vì nơi đây có người nghệ sĩ mang một tâm hồn lớn.

Thành Sarajevo & người nghệ sĩ chơi đàn cello

Vedran Smailovic
tại Sarajevo

Đó là nhạc sĩ Vedran Smailovic. Ông sinh ngày 11 tháng 11 năm 1956, đã từng chơi trong Dàn nhạc Opera Sarajevo, Sarajevo Philharmonic Orchestra, The Symphony Orchestra RTV

Sarajevo và Nhà hát Quốc gia Sarajevo.

Sau khởi đầu cuộc chiến 1992, như hàng trăm ngàn thường dân khác phải chịu đựng cuộc bao vây Sarajevo, Vedran Smailovic đã sống sót qua mùa đông lạnh giá, sự thiếu thốn nước, lương thực, những đợt pháo kích liên tục và bắn tỉa trên đường phố.

Paul Sullivan viết trên Reader's Digest số tháng 4. 2013 ghi lại: Trong suốt 22 ngày, sau cái ngày kinh hoàng 27 tháng 5. 1992, Smailovic quyết định chơi đàn cello để tưởng niệm 22 thường dân bị đạn pháo giết khi đang xếp hàng mua bánh mì ở trung tâm Sarajevo. Ý nguyện của ông là dùng âm nhạc mang thông điệp hòa bình và bác ái đến tận nơi đang diễn ra điều tàn và chết chóc. Mỗi ngày, cứ khoảng

từ 4 giờ chiều, Vedran Smailovic khoác bộ áo trình diễn, mang theo cây Cello bước vào vùng đạn pháo. Ông ngồi trên một tảng đá của tòa nhà đổ nát, kéo đàn tưởng niệm những người đã chết. Đó là khúc bi ca Albinoni's Adagio in G. Minor náo ruột. *"Tiếng nhạc của ông văng vẳng trên con đường không người qua lại, trên những chiếc sườn xe cháy dở vọng qua các vách tường nhà cháy đen vang dội đến tai những người dân khốn khổ đang tránh đạn trong hầm nhà khi hai bên đang giao tranh. Gạch đá bay tứ tung chung quanh nhạc sĩ Smailovic. Ông vẫn ngồi yên đánh đàn tin rằng tiếng nhạc từ cây đàn của ông đang nói với những kẻ không may rằng tình người vẫn còn đây, vẫn minh nhân loại vẫn còn và hòa bình sẽ trở lại. Điều kỳ lạ là giữa bom đạn ông không hề bị thương tích".*

Hành động của Vedran Smailovic đã khiến nhiều người trên thế giới chú ý. Nhà soạn nhạc David Wilde đã viết một nhạc phẩm độc tấu cho cello mang tên "The cellist of Sarajevo" (Người chơi cello của Sarajevo) để vinh danh Smailovic. Tác phẩm của David Wilde được Yo-Yo Ma diễn tấu tại Đại hội Quốc tế về đàn Cello (International Cello Festival) ở Manchester, Anh quốc năm 1994. Paul O'Neill, thành viên của ban nhạc Savatage cũng cho biết hành động can đảm của Smailovic là nguồn cảm hứng cho bài hát "Christmas Eve/Sarajevo 12/24" của nhóm này. Ca sĩ nhạc folk, John McCutcheon cũng đã viết một bài hát dành tặng ông, với tên gọi "In the Streets of Sarajevo" (Trên những con đường của Sarajevo).

Smailovic cũng được biết đến bởi việc nhiều lần biểu diễn miễn phí

Yo-Yo Ma - NGUỒN THE BOSTON GLOBE

cho những đám tang dù biết rằng quân Serbia thường lấy đó làm mục tiêu.

Ông đã trốn thoát khỏi thành phố bị vây hãm vào cuối năm 1993, và từ đó đã tham gia nhiều dự án âm nhạc với vai trò người biểu diễn, sáng tác và nhạc trưởng.

Về buổi diễn tấu của Yo-Yo Ma, Paul Sullivan thuật lại như sau: *"Nhạc sĩ Ma bước lên sân khấu, nghiêng mình chào khán giả và ngồi xuống trên chiếc ghế. Ông kéo vài nốt nhạc. Âm thanh vang tỏa trong hội trường im phăng phắc làm cho không khí trở nên âm u, hoang vắng cách kỳ lạ. Chậm rãi, chậm rãi ... tiếng đàn trở nên tha thiết, khổ sở, ai oán làm cho cử tọa dường như ngừng thở lắng nghe. Rồi tiếng đàn dịu xuống... lóc cóc lóc cóc ... như tiếng một chiếc xe thô mộc đang chạy qua một bãi tha ma, rồi ... im bật.*

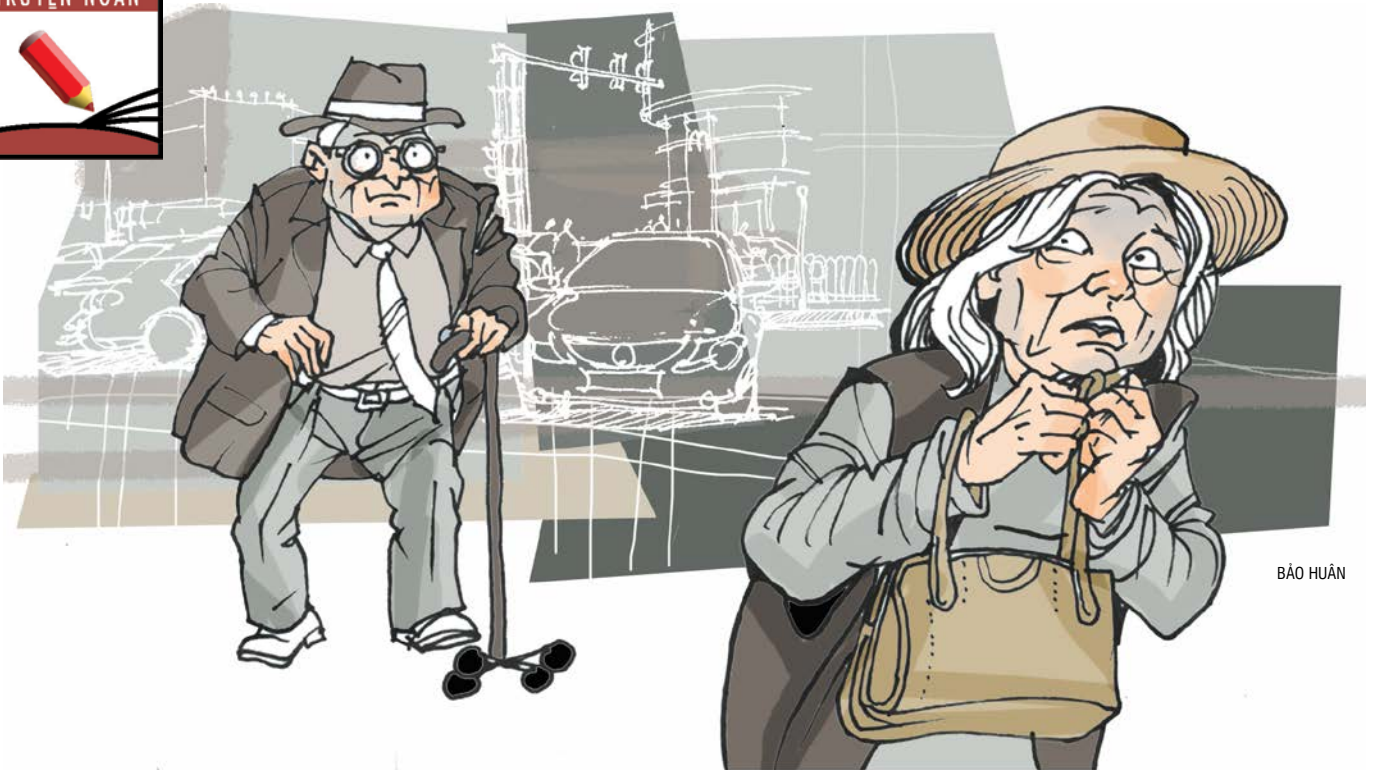
Tiếng đàn ngưng. Yo-Yo Ma hơi nghiêng mình trên chiếc đàn, phím đàn còn gác trên dây. Hội

trường im phăng phắc như chưa hoàn hồn sau khi chứng kiến một cuộc tàn sát.

Ma bỗng ngẩng đầu, đưa cánh tay ra như mời ai đó trong đám cử tọa bước lên sân khấu. Một dòng điện truyền qua cơ thể của 600 con người khi cử tọa nhận ra người được mời chính là nhạc sĩ Vedran Smailovic.

Nhạc sĩ Smailovic đứng dậy, theo đường giữa hai hàng ghế bước lên sân khấu trong khi nhạc sĩ Ma bước xuống. Hai nhạc sĩ, không một lời, ôm chầm lấy nhau khóc sụt sùi giữa tiếng vỗ tay, hoan hô, la ó tán thưởng của cử tọa. Yo-Yo Ma trong bộ đồ nhạc sĩ biểu diễn tươm tất, trong khi Smailovic bình dị trong chiếc áo da loại dùng để cỡi xe 2 bánh đi đường xa. Tóc ông dài, râu rậm, khuôn mặt khắc khổ già trước tuổi. Nước mắt tràn mi ông không giấu được nỗi đau thương chưa xóa nhòa mới 2 năm trước, và giờ phút đó còn tàn phá quê hương ông."

TN - TỔNG HỢP

BẢO HUÂN

Coi chừng cướp!!!

NGUYỄN T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Sáng nay tôi cần đi nhà băng rút tiền, thay quần áo xong tôi đứng ngần ngừ trước mấy cái túi xách tay hàng hiệu để ngay ngắn trong closet mà tôi chẳng có nhiều dịp xài tới, các túi xách này để không chúng cũng sẽ cũ đi và lỗi thời theo thời gian. Đó là món quà tặng Birth Day của con gởi cho tôi, con tặng tới cái túi xách thứ ba thì tôi phải nhắc nhở con stop đừng tặng mẹ túi xách nữa, bấy nhiêu đủ cho mẹ xài cả đời rồi.

Chồng đi vào thấy vậy đoán hiểu:

- Chỉ ra nhà băng rút mấy đồng lương hưu quên hàng tháng mà bà muốn mang túi

hàng hiệu này đi lấy le hả? Coi chừng cướp!

- Ở Mỹ mà anh cứ làm như ở Việt Nam bước chân ra đường là phải coi chừng kẻ cướp, chúng giật túi xách tay, giật điện thoại, giật dây chuyền đeo cổ.

- Ở đâu cũng có kẻ bất lương. Đối tượng phụ nữ, già lù khù như bà lại là người Châu Á, là mồi ngon cho chúng, bà mang túi xách hàng hiệu càng bị lọt trong tầm ngắm của chúng nhiều hơn.

- Vậy em sẽ không mang túi hàng hiệu mà mang túi xách hàng giả.

Và tôi làm bộ ngây thơ:

- Ủa cướp cũng phân biệt chủng tộc hả anh? Chúng

ghét Châu Á hở anh?

- Các bà già Châu Á, nhất là người Việt Nam trong bốp lúc nào chẳng có mớ tiền mặt, có khi rất nhiều tiền mặt vì giấu con giấu cháu để gởi về Việt Nam cho họ hàng gần xa.

Tuy cãi chồng thế nhưng tôi vẫn hiểu ở Mỹ cũng phải đề cao cảnh giác, đã có những tên cướp theo dõi người vào ngân hàng, ra chỗ parking chúng rút súng hay gí dao cướp số tiền mặt ngon lành mà nạn nhân không dám kêu la kéo chúng cho một phát đạn thì mất mạng, Thôi đành để của đi thay người.

Tôi đã sắm cái túi xách rẻ tiền hàng nhái có quai đeo chéo qua vai cho thuận tiện,

túi xách dính trên người thế là chắc ăn, không sợ để quên, không sợ bị cướp giật.

Có hai nhà băng Chase gần nhà tôi, Chase ở con đường lớn E. Pioneer Pkwy lúc nào ngoài đường cũng đông xe cộ ngược xuôi, bên trong thì đông khách hàng chộn rộn. Còn Chase ở đường Border là một con đường nhỏ êm đềm mà khách hàng ra vào cũng thưa vắng hẳn so với bên Chase kia. Tôi luôn chọn nhà băng Chase ở đường Border vì nơi đây cảnh đẹp, mặt tiền nhà băng có lối đi hoa nở theo mùa, đối diện một con đường vắng, mặt sau nhà băng còn vắng vẻ hơn vì có một nghĩa trang đã cũ không còn hoạt động nữa và nay thuộc về thành phố trông coi. Những ngôi mộ già tuổi đời nằm nghe hàng cây cao gió thổi vào mùa Hè và mùa Thu bao nhiêu là lá vàng đã bay qua đây hỏi thăm từng nắm mộ hình như đã bị đời lãng quên.

Chồng từng căn nhắc:

- Tôi biết mà, giữa hai con đường cùng đến một nơi, một con đường đông vui, một con đường vắng buồn thì bao giờ bà cũng chọn con đường buồn, đã nhút nhát sợ ma nhưng bà luôn chọn nơi im vắng. Mơ mộng làm chi, có ngày bị cướp cho bà hết mộng mơ luôn ...

-oOo-

Tôi thông thả lái xe từ nhà qua những con đường vắng quen thuộc để đến nhà băng Chase, mãi nghĩ lung tung bây giờ tôi mới để ý thấy này giờ luôn có một chiếc xe truck chạy theo sau xe tôi, tôi đã chạy chậm mà “nó” cũng chậm như tôi suốt mấy đoạn đường dài. Cái xe truck to kềnh kia thì tài xế phải là đàn ông, biết đâu một gã bất lương hung dữ đang bám theo sau tôi với ý đồ xấu? Không lẽ chồng tôi linh tính đúng, ra đường coi chừng cướp!

Đi hết con đường Mitchell tôi quẹo phải ra tới đường lớn Collin hy vọng xe truck sẽ đi hướng khác. Nhưng lạ chưa nó cũng quẹo theo tôi và tiếp tục bám theo sau. Ông xe truck kia ơi đường bao nhiêu ngã sao cứ làm “bạn đường” với tôi hoài vậy?

Từ đường lớn Collin đi một đoạn sẽ quẹo trái vào đường Border, nhà băng Chase nằm ở đây. Tới đường Border là thử thách sau cùng, nếu “nó” vẫn quẹo theo tôi thì đúng là kẻ cướp rồi. Tôi hồi hộp quẹo trái và giật mình khi xe truck cũng đồng hành phía sau.

Tôi run run lái xe vào parking phía trước nhà băng và tìm chỗ đậu, xe truck cũng đậu cách tôi vài xe. Ở đời luôn có kẻ xấu, có ý đồ điên khùng. Chắc hẳn đã theo dõi tôi từ nhà và bám theo tôi dù không biết tôi đi đâu,

khi nào tôi xuống xe nếu chỗ thuận tiện hẳn sẽ ra tay uy hiếp hãm hại tôi hay hành động cướp của? Thật “hên” cho hẳn tôi lại đến nhà băng và một nơi êm đềm vắng lặng như chốn này.

Vì làm gì có sự tình cờ ngẫu nhiên hai kẻ xa lạ đi cùng một con đường dài, mấy lần quẹo phải quẹo trái đến cùng một ngân hàng? Chồng tôi nói đúng tôi đang là mục tiêu của Châu Á, miếng mồi ngon béo bở cho hẳn đây, vì tôi không xài credit card nên trong cái túi xách tầng tầng đeo trên người tôi lúc nào cũng có một hai trăm tiền mặt, chốc nữa vào nhà băng tôi lại rút ra hàng ngàn đồng nữa. Hẳn sẽ ngồi đợi trong xe và ra tay cướp tiền tôi ngay khi tôi từ nhà băng ra? Chắc hẳn ta đang phóng tầm mắt sang bên tôi và tính toán kế hoạch đen tối của hẳn?

Tôi cũng ngồi im trong xe và tính toán kế hoạch của tôi, liếc nhìn sang phía xe truck chưa thấy động đậy gì. Tôi cố nén căng thẳng lo âu, cố trấn tĩnh suy nghĩ. Hay là tôi gọi 911 báo đang có kẻ theo dõi tôi để cướp của? Hay tôi gọi cho chồng lái xe đến đây gấp để... cứu tôi?

Tôi quyết định không gọi 911 vì đã có dấu hiệu gì cụ thể nguy hiểm đến tôi đâu, chắc chắn cảnh sát sẽ không dư thì giờ mà đến. Tôi liền gọi cho chồng, bấm số lia lịa mấy lần nhưng mà trời ơi anh

ta bận rộn gì mà không chịu bắt máy chứ?

Không lẽ tôi cứ ngồi đây mà thi gan với “tên cướp” kia, May quá vừa lúc có một khách hàng từ trong nhà băng bước ra, tôi liền vội vàng mở cửa xe bước ra ngoài và chốc nữa rút tiền xong tôi cũng sẽ nhanh chân đi theo ai đó ra parking thì “tên cướp” sẽ không dám hành động.

Nhưng tôi chợt đứng khựng lại khi thấy bên xe truck... hắc ám kia cũng vừa mở cửa và một ông Mỹ già to béo ịch, lục đục khó khăn bước xuống với một chiếc gậy chống chân.

Tôi thở phào nhẹ nhõm vừa trút xong một gánh lo âu và cảm thấy xấu hổ vì này giờ đã tưởng tượng và nghi ngờ toàn những điều ghê gớm xấu xa cho ông Mỹ già yếu kia. Tôi vẫy tay chào ông Mỹ và mỉm cười để chuộc lỗi:

- Chào ông buổi sáng.

- Chào bà...

Tôi chậm rãi bước đi, ông Mỹ chống gậy cũng chậm rãi bước phía sau tôi, y như lúc này suốt trên đường đến nhà băng, tôi đã chạy chậm ông cũng lái xe cẩn thận chậm rãi chạy sau xe tôi. Chỉ là một sự tình cờ mà tôi thì quá nhiều tưởng tượng.

Trước cửa nhà băng có mấy bậc thêm, tôi ái ngại hỏi ông:

- Ông có cần tôi giúp không?

Ông vui vẻ mỉm cười:

- Tôi có thể tự đi được những bậc thêm này. Cảm ơn bà.

Tôi vẫn còn mặc cảm có lỗi, chỉ lí nhí:

- Không có chi.

Tôi vào chỗ teller rút tiền xong thấy ông Mỹ chống gậy đứng nói chuyện rôm rả với bà manager nhà băng. Những lúc rảnh rang bà manager hay đứng loanh quanh chào đón khách hàng ra vào, có vẻ ông Mỹ rất quen thuộc với nhà băng này. Tôi xã giao nói với cô bank teller:

- Sáng nay không khí ở đây thật thú vị. Xem kìa họ đang chuyện trò vui vẻ làm tôi cũng vui theo.

Cô teller hiểu ý tôi đang nói về ông Mỹ chống gậy và bà manager:

- Ô, ông ấy từng là giám đốc chi nhánh nhà băng Chase này, ông đã về hưu nhưng thỉnh thoảng vẫn đến thăm bạn cũ, nhân viên cũ.

Một người tốt tính như vậy mà suýt nữa tôi gọi 911 để tố cáo ông ta là “kẻ cướp”.

Vừa bước ra khỏi nhà băng thì phone tôi reo lên. Chồng gọi, giọng hốt ha hốt hải:

- Trời... trời... bà sao rồi? Lúc này tôi đã miss mấy cú gọi khẩn cấp của bà... Nếu bà có bề gì thì tôi ân hận suốt đời...

- Em đang bình yên trở về nhà. Yêu cầu anh lần sau đừng hù dọa em “Coi chừng cướp” nữa nhé kéo em nhìn đâu cũng thấy kẻ cướp đấy.

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

Vĩnh biệt anh

(Viết cho chị Hồng Thủy, tang lễ anh Bùi Cửu Viên).

*Em mở cửa sân trước
Chẳng thấy bóng anh đâu
Em mở cửa sân sau
Đóa hoa sầu mới nở.*

*Tưởng anh đi đâu đó
Chốc nữa sẽ trở về
Xe anh đậu trước cửa
Rồi anh bước vào nhà.*

*Tưởng anh ra vườn sau
Mùa đang thay hoa lá
Tách cà phê có nhau
Em đợi chờ anh nhé.*

*Tìm anh từ trong nhà
Tìm anh ra ngoài phố
Em nghe trong nắng gió
Ru hời tiếng cầu kinh.*

*Em đã gọi tên anh
Cả trăm lần thương nhớ
Không một tiếng hồi âm
Chỉ tiếng em nức nở.*

*Anh đã đi xa lắm
Anh bỏ cả người thương
Mc Donald đường vắng
Gaithersburg phố buồn.*

*Em khóc bên ngọn nến
Lung linh bóng hình anh
Quan tài vòng hoa trắng
Vĩnh biệt người trăm năm.*

NTTD

NTTD

(OCTOBER 12, 2024)

TRIỆU MINH

Vết loét trong miệng

(Canker sores)

Đó là những vết nhỏ đau nhức xuất hiện bên trong môi hoặc má. Dù không nguy hiểm, loét miệng có thể gây cản trở nhiều hoạt động, như đánh răng chẳng hạn.

LOÉT MIỆNG LÀ GÌ?

Khác với cold sores (mụn rộp), loét miệng không phải do virus gây ra và không lây. Còn được gọi là aphthous ulcers, chúng là những vết loét hỏ trong miệng, thường có màu trắng hoặc vàng và được bao quanh bởi vùng đỏ tươi. Các vết loét này có thể do chấn thương (như cắn nhầm vào má), thay đổi hormone, stress (căng thẳng) và dị ứng thức ăn. Đôi khi chúng xuất hiện vì bạn thiếu chất dinh dưỡng (đặc biệt là vitamin B12, kẽm, folate và sắt), ăn thức ăn cay hoặc tổn thương nhẹ từ việc làm răng.

CÁCH LÀM DỊU VẾT LOÉT

Chú ý đến thức ăn

Tránh các thực phẩm cay, chua và có độ nhám, vì chúng có thể kích thích vết loét và kéo dài thời gian lành.

Súc miệng

Súc miệng với hỗn hợp 50/50 hydrogen peroxide và nước sẽ giảm đau, và hỗn hợp này sẽ có tác dụng kháng virus. Các lựa chọn khác bao gồm antibacterial mouthwash (nước súc miệng kháng khuẩn) để giảm đau hoặc nước muối để giữ vết loét sạch và giảm viêm.

Sử dụng gel chữa lành

Gel chứa benzocaine, như Orajel, sẽ giảm viêm, giảm đau và tạo lớp bảo vệ để vết loét mau lành hơn.

KHI NÀO NÊN GẶP BÁC SĨ

Nếu vết loét miệng kéo dài hơn hai tuần mới lành, kèm theo *a rash* (phát ban) quanh miệng, hoặc có kích thước lớn hoặc rất đau, hãy gặp dermatologist (bác sĩ da) hoặc nha sĩ. Nếu bạn thường xuyên bị loét miệng, hãy thông báo cho bác sĩ vì loét dai dẳng có thể liên quan đến bệnh celiac, bệnh viêm ruột, bệnh Behcet, và autoimmune disorders (các rối loạn tự miễn dịch) như lupus.

ENROLLED
AGENT

Mục Thuế Vụ

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trê hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trê, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

Sở Thuế khuyến khích mọi người ghi danh lấy mã số IP PIN trước ngày 23 tháng 11, 2024

Mùa thuế sắp đến, IRS khuyến khích mọi người ghi danh lấy Mã

Số Bảo Vệ Danh Tính (IP PIN), để phòng ngừa bị kẻ gian trộm cắp danh tính của mình để khai thuế gian lận.

Rất nhiều người đã bị kẻ gian trộm cắp tên, tuổi, và số An Sinh Xã Hội để khai thuế gian. Nếu quý vị có Mã PIN thì kẻ gian không dùng thông tin của quý vị để khai thuế gian được, chỉ trừ khi nào quý vị đánh mất Mã PIN.

Sở Thuế cung cấp Mã PIN nhanh chóng và dễ dàng. Để có được Mã PIN để khai thuế cho năm 2024, quý vị cần ghi danh trước ngày 23 tháng 11, 2024. Sau ngày này, hệ thống Mã PIN sẽ được tạm đóng cho đến đầu tháng 1, 2025. Ghi danh Mã PIN ngay bây giờ sẽ bảo đảm danh tính của quý vị được bảo vệ khi mùa khai thuế bắt đầu vào cuối tháng 1 hoặc đầu tháng 2, 2025.

Mã PIN là một số gồm 6

chữ số. Chỉ có quý vị và Sở Thuế mới biết Mã PIN này. Nó giúp Sở Thuế xác minh danh tính của quý vị khi quý vị khai thuế điện tử (e-file) hoặc gửi giấy thuế qua bưu điện. Phải có Mã PIN này thì mới khai thuế được. Kẻ trộm không có Mã PIN thì Sở Thuế sẽ không chấp nhận bất kỳ giấy thuế nào.

Ngay cả khi quý vị không cần khai thuế, Mã PIN vẫn bảo vệ tài khoản thuế của quý vị. Nó giúp ngăn chặn người khác sử dụng thông tin của quý vị cho những chuyện gian lận khác có liên quan đến thuế.

Nếu trước đây quý vị đã bị trộm cắp danh tính liên quan đến thuế, đã báo cho Sở Thuế, và đã được Sở Thuế giải quyết tài khoản thuế của quý vị do kẻ trộm khai thuế gian, thì quý vị không cần phải ghi danh lấy Mã PIN. Mỗi năm Sở Thuế sẽ tự động gửi qua thư Mã PIN mới cho quý vị bằng thư bưu điện (thư mang số CP01A).

CÁCH LẤY MÃ IP PIN

Nếu quý vị chưa từng có Mã PIN, thì có thể ghi danh lấy Mã PIN qua mạng như sau:

- Cách nhanh nhất để lấy Mã PIN là vào trang mạng IRS.gov để thiết lập một tài khoản trực tuyến. Nếu chưa có tài khoản trên IRS.gov, quý vị phải xác thực danh tính của mình tại: <https://www.irs.gov/vi/payments/online-account-for-individuals>.
- Ghi danh lấy Mã PIN tại: <https://www.irs.gov/vi/identity-theft-fraud-scams/get-an-identity-protection-pin>.

Nếu quý vị không thể thiết lập một tài khoản trực tuyến qua mạng, thì có 2 cách sau đây. Tuy nhiên 2 cách này sẽ mất nhiều thời gian hơn để lấy Mã PIN.

1. Nộp đơn Mẫu 15227. Điều kiện là thu nhập của quý vị phải dưới 79,000 đô la cho độc thân hoặc 158,000 đô la cho vợ chồng. Phải có số điện thoại để Sở Thuế gọi xác minh danh tính. Trong vòng 6 tuần, quý vị sẽ nhận được Mã PIN qua thư bưu điện.
2. Gặp trực tiếp nhân viên Sở Thuế, nhưng phải lấy hẹn trước. Quý

vị có thể tìm đến văn phòng Sở Thuế gần nơi quý vị cư ngụ, tại: <https://apps.irs.gov/app/office-locator/>. Nhớ mang theo 2 giấy tờ tùy thân để chứng minh danh tính của quý vị. Trong vòng 3 tuần, quý vị sẽ nhận được Mã PIN qua thư bưu điện.

THÔNG TIN QUAN TRỌNG VỀ MÃ PIN

- Mã PIN có giá trị trong một năm.
- Mã PIN mới được tạo hàng năm cho tài khoản thuế của quý vị.
- Những ai ghi danh lấy Mã PIN qua mạng, thì chỉ cần đăng nhập lại vào tài khoản trực tuyến, sẽ thấy Mã PIN mới nhất vào khoảng giữa tháng 1 đến giữa tháng 11. Sở Thuế sẽ không gửi Mã PIN qua thư bưu điện.
- Những ai ghi danh lấy Mã PIN bằng Mẫu 15227 hoặc tại văn phòng Sở Thuế, thì hàng năm Sở Thuế sẽ gửi Mã PIN mới qua thư bưu điện.
- Mã PIN phải được sử dụng khi nộp bất kỳ giấy khai thuế liên bang nào trong năm kể cả các tờ khai của năm trước. Không có Mã PIN thì không khai thuế được.
- Mã PIN chỉ được sử dụng cho Mẫu thuế cá

nhân 1040, 1040-NR, 1040-PR, 1040-SR, và 1040-SS.

- Không tiết lộ Mã PIN cho bất cứ ai. Mã Số này chỉ nên được tiết lộ cho chuyên gia khai thuế của quý vị và chỉ khi quý vị sẵn sàng ký tên và nộp tờ khai thuế.

- Sở Thuế sẽ không bao giờ hỏi Mã PIN của quý vị. Các cuộc gọi điện thoại, email hoặc tin nhắn yêu cầu Mã PIN là các trò lừa đảo.

CÁCH TRUY HỒI MÃ PIN BỊ MẤT

- Xin đừng nộp Mẫu 15227 để đăng ký một IP PIN mới. Mẫu này chỉ dành cho những ai chưa có Mã PIN bao giờ.
- Truy hồi tức khắc qua mạng, bằng cách vào tài khoản trực tuyến của quý vị.
- Gọi số 800-908-4490. Sở Thuế sẽ xác minh danh tính của quý vị và gửi Mã PIN qua thư điện trong vòng 21 ngày. Nếu ở nước ngoài gọi số 1-267-941-1000 (không miễn cước).

TRƯỜNG HỢP NGOẠI LỆ KHÔNG CẦN MÃ PIN

- Nếu sau ngày 14 tháng 10 mà quý vị vẫn chưa khai thuế Mẫu 1040 hoặc 1040 PR/SS cho năm

hiện tại hoặc năm trước của mình, thì vẫn có thể khai thuế bằng cách gửi giấy thuế qua bưu điện.

- Sở Thuế sẽ xem xét giấy khai thuế của quý vị để xác nhận đó đúng là quý vị khai, nhưng thủ tục này sẽ làm chậm trễ tiền hoàn thuế của quý vị.

Tôi có một người khách hàng lớn tuổi, đã lâu rồi không khai thuế vì thu nhập thấp không cần phải khai, cho nên cứ đinh ninh rằng tài khoản thuế của mình không có gì lạ. Cho đến khi có dịch Covid ông ta cần khai thuế thì bị Sở Thuế từ chối hồ sơ thuế của ông. Hỏi ra mới biết rằng bao lâu nay có người đã trộm danh tính của ông và khai thuế gian hàng năm, và lấy cả tiền thuế mà chính phủ cho ông trong lúc dịch Covid. Cuối cùng thì Sở Thuế cũng chỉnh sửa hồ sơ thuế của ông ta, nhưng cả năm mới xong.

Cho nên, việc lấy Mã PIN tuy có hơi mất công lúc đầu, nhưng sau đó thì quý vị có thể yên tâm là sẽ không bị kẻ gian sử dụng danh tính của mình để khai thuế gian, cho dù họ có đầy đủ tên, tuổi, số An Sinh Xã Hội của mình.

NĐT

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

14-11-2024 - 20-11-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
AMERICAN AIRLINES	1	NRT	\$969
JAPAN/AMERICAN	2	SFO, HND	\$1.051
AMERICAN/ANA	1	NRT	\$1.254
KOREAN AIR	1	ICN	\$1.311
EVA/AMERICAN	1	NRT	\$1.334
ASIANA/ANA	2	LAX, ICN	\$1.359
CHINA/AMERICAN	1	NRT	\$1.373
ANA/UNITED	2	SFO, TPE	\$1.424
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$1.525

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,084 VN ĐỒNG
EURO	\$26,711 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,693 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16,175 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$159.91 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	151,464 YEN NHẬT
	0.91986 EURO
	0.77052 BẢNG ANH
	1.39120 CANADA
	0.86785 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

14/11/1931

Ngày 14 tháng 11 năm 1931 là ngày sinh của Chuẩn tướng QLVNCH Lý Tòng Bá (Tư lệnh Sư đoàn 25 Bộ binh). Ông quê tại Bình Đức, tỉnh Long Xuyên (nay thuộc tỉnh An Giang). Sau 1975, ông bị tù cộng sản đến 1988. Năm 1990, ông sang Mỹ theo chương trình H.O, định cư tại Las Vegas. Ông mất ngày 22 tháng 3 năm 2015. Hưởng thọ 84 tuổi.

14/11/2005

PHÓ ĐỆ ĐỐC CAO THĂNG
CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG HẢI SÚ

Ngày 14 tháng 11 năm 2005 là ngày mất của Chuẩn tướng QLVNCH Đặng Cao Thăng, Tư lệnh Hải quân Vùng 4 - kiêm Tư lệnh Hạm đội Đặc nhiệm 21. Ông quê quán tại Nam Định, Bắc Việt. Ông rời Việt Nam đêm 29 tháng 4, 1975 định cư tại Huntington Beach, California, Hoa Kỳ. Ngày 14 tháng 11 năm 2005, ông mất tại nơi định cư. Hưởng thọ 76 tuổi.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Thế giới cũng dẹp Cộng Sản lâu rồi...

Hoàng Văn Cường - Đại biểu quốc hội Hà Nội
UV Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội CSVN

"HIỆN NAY TRÊN THẾ GIỚI HỌ CŨNG KHÔNG DỪNG TIỀN MẶT, NGƯỜI ĂN XIN HAY NGƯỜI BÁN HÀNG RONG CŨNG KHÔNG DỪNG TIỀN MẶT. NÊN KHÔNG CÓ LÝ DO GÌ CHÚNG TA LẠI SỬ DỤNG TIỀN MẶT"

Xây dựng đất nước thì khó, xây dựng đội dư luận viên để chửi và bêu xấu kẻ dám nói trái ý mình thì dễ, cái nào dễ mình làm trước...

Tô Lâm - Tổng bí thư CSVN

"TUYÊN GIÁO CẦN XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ BÚT CHIẾN SẮC BÉN LÝ LUẬN, AM HIỂU THỰC TIỄN."

Không mơ chức này cấp kia thì sau 1975 về làm vườn tiếp chứ mắc gì lì mặt chiếm nhà mặt tiền, lẫn mò leo lên chức Chủ tịch nước?

Lương Cường - Chủ tịch CSVN

"THÁNG 2-1975, TRONG KHÔNG KHÍ HÀO HÙNG CỦA NƯỚC HƯỚNG VỀ MIỀN NAM RUỘT THỊT, TÔI XUNG PHONG ĐI BỘ ĐỘI, VỚI Ý THỨC VÀ TÂM NIỆM: ĐI CHIẾN ĐẤU ĐỂ GIẢI PHÓNG MIỀN NAM, THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC VÀ CHỈ MONG ĐẾN NGÀY CHIẾN THẮNG CÒN SỐNG TRỞ VỀ LÀ SUNG SƯỚNG, HẠNH PHÚC; TUYỆT NHIÊN KHÔNG NGHĨ, KHÔNG MƠ LÀM ĐẾN CẤP NÀY, CHỨC KIA..."

Lỡ người tâm thần là chủ tịch quốc hội rồi thì...

Trần Du Lịch
Chủ tịch Hội đồng tư vấn thực hiện Nghị quyết 98

"ĐỪNG ĐỂ NGƯỜI BỆNH TÂM THẦN ỨNG CỬ QUỐC HỘI."

Tuy đã có quá nhiều lời khuyên về việc chúng ta đừng nên so sánh, mọi sự so sánh đều khập khiễng, so sánh giết chết niềm vui... Nhưng có so sánh mới có ganh đua, có ganh đua mới có cố gắng có cố gắng mới có phát triển... đó là mặt tốt của sự so sánh. Và, đây là vài so sánh thường ngày...

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

1. Xe ôm công nghệ - xe ôm truyền thống

Xe ôm công nghệ - xe ôm truyền thống luôn là vấn đề gây tranh cãi trên mạng xã hội lẫn ngoài đời tại Việt Nam. Bản thân tôi, sau nhiều nỗ lực “mần người tốt”, tôi đã từ bỏ việc “ủng hộ” những người lớn tuổi chạy xe ôm truyền thống. Đa số các

tài xế xe ôm truyền thống đều nói thách giá cao, chạy ẩu, hay kỳ kèo giá cả, than thở để đòi thêm tiền từ khách (dầu đã thỏa thuận giá từ trước). Ở những nơi có nhiều tài xế xe ôm truyền thống làm việc như xóm, hẻm, bến xe, nhà ga, sân bay... thì xe ôm công nghệ sẽ bị cấm hành nghề, điều này không ghi lên bảng cấm hay luật mà thể hiện bằng những cuộc ẩu đả, hăm dọa khi khách hàng vô tình tìm tài xế xe ôm công nghệ chở mình về nhà. Còn rất nhiều lý do để người dân quay lưng với xe ôm truyền thống, ví dụ như khách hàng đặt xe ôm công nghệ không cần phải kỳ kèo giá cả cũng không sợ bị vôi vĩnh.

Ngoài ra, tuy cũng có khi bạn sẽ gặp các tài xế xe ôm công nghệ tệ, nhưng tỷ lệ này ít hơn rất nhiều so với tỷ lệ bạn sẽ gặp các bác xe ôm truyền thống không tốt, chưa kể đi nhằm xe của người lừa đảo hoặc trộm cướp. (Một trong những lý do khiến xe ôm truyền thống không thể gia nhập xe ôm công nghệ là ở phần xét duyệt lý lịch). Bởi những người làm nghề xe ôm công nghệ bị công ty nắm rõ sơ yếu lý lịch, tiền gởi đầu, trên app hiện rõ “tuổi nghề” của tài xế, mức độ hài lòng của khách hàng với anh tài xế này như thế nào (qua việc những người khách cũ đã chấm điểm cho tài xế). Một người quen của tôi vừa trải qua một câu chuyện nhỏ về xe ôm truyền thống:

“Phạm Thành Nhân - Ai giết xe ôm truyền thống?”

Sáng sớm, chuyển xe đồ đưa gã về với yêu thương vào bến xe Miền Đông. Gã hi hụi bỏ thùng bầu, bí, bơ... xuống bến xe buýt. Grabcar hay Grabbike (và mọi loại xe công nghệ khác) đều không được vào bến xe đón khách. Muốn được xe công nghệ đón phải công thùng trái cây ra ngoài

Nếu được chọn, hầu như không còn người Việt chọn xe ôm truyền thống - NGUỒN: DOISONGPHAPLUAT.COM.VN

Cựu bí thư Tỉnh ủy Bắc Ninh Nguyễn Nhân Chiến chỉ bị đề nghị mức án 4-5 năm tù dẫu nhận hối lộ 4.1 tỷ VND và nhận quà biếu từ bà Nhân - AIC 10 tỷ VND - NGUỒN: THANHNIEN.VN

Người giao hàng lấy trộm tiền của công ty bị phạt tù từ 7 năm - NGUỒN: DAD/PLO.VN

xa xa. Thôi thì đành, gã kêu xe ôm truyền thống. Thỏa thuận là 50k và câu chuyện bắt đầu.

Khiêng thùng trái cây với gã - cái thùng ban nãy gã tự khiêng mình lên - bác tài xe ôm than như bọng: “Nặng quá! Nặng quá, cái này phải cho thêm 10k chứ nặng quá mà.” Thôi cũng được. Nếu 10k có thể mang lại chút niềm vui đầu ngày cho bác thì cũng ổn thôi. Gã đồng ý.

Lên xe, gã nhắc: “Nón” (bảo hiểm). Bác tài kêu khỏi, giờ này (5 giờ sáng) chưa có công an đâu và không đưa nón bảo hiểm cho gã (nhưng bác có đội). Rồi lỡ xui bị tai nạn, tui bể gáo dừa sao bác? Gã nhất định đòi nón bảo hiểm, cuối cùng bác tài xé cũng chịu đưa, miệng lèm bèm: “Đội chi mắc công?” Dạ, hơi mắc công chút, nhưng an toàn và đúng luật bác ơi.

Trên xe, bác tài xé vẫn lèm bèm: “Kiểm đồng tiền

chưa lắm. Sáng uống ly cà phê là hết 30k rồi mà chạy cước xe được có 60k. Khó lắm”. Ủa bác, bác lấy thêm 10k rồi vẫn chưa đủ vui sao? Gã im lặng, không nói nữa, trong lúc bác tài vẫn lèm bèm kiểu “Chạy xe về Gò Vấp xa lắm, đồ nặng lắm...”

Nhưng cái chính nằm ở chỗ này: Xe cứ chạy khoảng 200-300m là bác quay sang trái nhỏ nước miếng cái phệt. Rồi lỡ phun trúng ai sao bác? Chơi dơ dзі!!!

Gã ráng trên mình chịu đựng, quyết tâm không nói gì nữa, bất chấp việc bác tài cố bắt chuyện (mà chủ yếu là để... lèm bèm, để xin thêm tiền) kiểu: “Chắc ông nhỏ tuổi hơn tui hả ông già?”, “Ông Gia Lai về hả ông già? Tui nhìn xe tui biết mà...” blah blah...

Thốt nhiên nào gã bật lên câu hỏi tu từ: Ai giết xe ôm truyền thống? Ai?” - Hết trích.

2. “Những tình tiết giảm nhẹ” chỉ dành cho người tội nặng

“Thái Bình Ngô - Mọi sự so sánh đều khập khiễng + TTS (sinh năm 2003) làm nghề giao hàng, anh giếm tiền hàng của công ty vận chuyển 17.3 triệu VND. S bị tòa cấp sơ thẩm và tòa cấp phúc thẩm xử tội tham ô tài sản, bị phạt 7 năm tù.

Cha S nói: “Tôi là người động viên, chở con trai mình tới đầu thú tại cơ quan công an. Con trai tôi thành khẩn khai báo, ăn năn lỗi lầm, mong nhận được sự khoan hồng của pháp luật. Gia đình cũng trả đủ số tiền 17.3 triệu VND cho phía công ty. Và con tôi không hề có ý định bỏ trốn. Nó không tiền án, tiền sự, phạm tội lần đầu, nó nghĩ đơn giản mọi việc quá nên mới có hành vi đại dột như vậy...”

++ Cựu bí thư Tỉnh ủy Bắc Ninh Nguyễn Nhân

Chiến bị cáo buộc nhận hối lộ 4.1 tỉ VND từ AIC và nhận phong bì cảm ơn 10 tỷ VND từ bà Nguyễn Thị Thanh Nhân (cựu Chủ tịch Công ty AIC). Ông Chiến bị truy tố khoản 4 Điều 354 BLHS, khung hình phạt từ 20 năm, tù chung thân hoặc tử hình. Nhưng ông Chiến chỉ bị Viện kiểm sát đề nghị mức án từ 4-5 năm tù và tòa tuyên 4.5 năm tù. Vậy là ông được xem xét xử phạt tuột đến 3 khung, từ khung 4 xuống khung 1. 3.

+++ Hai tội tham ô tài sản và nhận hối lộ đều nặng bằng nhau, đều có khung hình phạt cao nhất đến tử hình. Tham ô là nguy hiểm cho xã hội, hưởng chi tham ô 17.3 triệu VND. Nhận hối lộ là nguy hiểm cho xã hội, hưởng chi nhận hối lộ 4.1 tỷ VND và còn nhận cảm ơn đến 10 tỷ VND, góp phần gây thiệt hại cho ngân sách hơn 48.6 tỷ VND. Đó là chưa nói,

hành vi phạm tội kiểu tham nhũng này còn góp phần làm xói mòn lòng tin của nhân dân nữa. Bonus: Bị cáo buộc nhận hối lộ 14.5 tỷ VND, cựu Bí thư Tỉnh ủy Đồng Nai Trần Đình Thành từng lãnh án 11 năm tù.

++++ Mọi sự so sánh đều khập khiễng. Nhưng mà nếu không so sánh thì thật là khập cái đầu biết suy nghĩ.” - Hết trích.

3. Người tù - người tu

Nguyễn Phương Hằng (Tổng Giám đốc và Phó Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty cổ phần Đại Nam) ngoài là phu nhân ông Huỳnh Uy Dũng (Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty cổ phần Đại Nam) còn nổi tiếng là một “streamer” ồn ào, ăn nói bạt mạng nhất mạng xã hội trong nước vài năm gần đây. Do mê làm “streamer” mà bà Hằng đã đi tù hơn 2 năm vì bị nhiều người kiện và chướng tai gai mắt trước những lời nói của bà. Sau khi thụ án về đời, bà Nguyễn Phương Hằng đã nhiều lần livestream để tuyên bố sẽ mãi mãi không... livestream trên tất cả các phương tiện truyền thông nữa, sau đó bà Hằng lại livestream.

“Livestream” sau khi ra tù, bà Hằng không còn nói nhiều về “cựu thù” Võ Hoàng Yên (lang băm lừa đảo) nữa, bà Hằng có những mục tiêu mới hơn. Thứ nhất là khoe của, những viên kim

Người tù nhiều kim cương nhất Việt Nam - NGUỒN: FACEBOOK

VIÊN KIM CƯƠNG TO NHẤT VIỆT NAM
ĐƯỢC CẤP CHỨNG NHẬN BỞI GIA.EDU

Nhẫn kim cương 45 carat

Viên kim cương 45 Carat - Nước D - sạch VVS1 - giác cắt xuất sắc Excellent - giấy kiểm định quốc tế GIA. Gần như độc nhất trên thế giới.

Được biết người bán viên kim cương này đã bay từ nước ngoài đến, chấp nhận cách ly 15 ngày (do Covid) để được tư vấn kim cương.

~ 43.00.000 USD = 1.056.402.500.000 VNĐ
(1 nghìn 056 tỷ 402 triệu 500 nghìn đồng)

cương, những bộ trang sức kim cương.. nghe đầu giá hàng ngàn tỷ VND khiến dư luận mấy phen “lé mắt” đầu chỉ nhìn qua màn hình điện thoại. Thứ nhì là tiếp tục “chiến đấu”

với những người đối đầu với bà trên mạng xã hội và những người được dư luận quan tâm hơn bà... Vì vậy mà chỉ sau thời gian ngắn được tự do, bà Hằng 3 lần đòi “quất” sư

Người tu ít tài sản nhất Việt Nam - NGUỒN: FACEBOOK

Minh Tuệ - người ôm nỗi cơn điên không nắp, đi chân trần khát thực từ Nam chí Bắc gần đây.

Dĩ nhiên là bà Hằng chỉ quất ông Minh Tuệ bằng những lời lẽ bạt mạng trôi qua đời môi hung dữ của bà, chứ không quất bằng roi hay chổi bằng kim cương. Và Du Uyên tin là ông Minh Tuệ chắc cũng không quan tâm bả nói gì, bởi con đường của ông chọn khác biệt (dầu đường đổ đang có nhiều trắc trở, chông gai). Nhưng đa số người có lương tri, thích bênh vực kẻ yếu người ngay đều cảm thấy chướng tai gai mắt trước những lộng ngôn của bà Hằng, nhiều người còn mong bà vô tù ở tiếp cho người ta yên tu... Cũng có nhiều lời lẽ nặng nề hơn nữa, nhưng tôi đồng tình với sự so sánh của vị nhà báo dưới đây, ngắn gọn mà đầy đủ:

“Nguyễn Tiến Tường - Điểm chung

Có một điểm chung giữa thầy Minh Tuệ và chị Phương Hằng là họ giúp chúng ta thấy hạnh phúc vì có quá nhiều thứ so với họ.

Với thầy Minh Tuệ, ta hạnh phúc vì có nhiều hơn ông ấy vật chất, sự an nhàn, sung sướng.

Với chị Phương Hằng, cho dù giàu nghèo hạnh phúc hay khổ đau, dù sao đi nữa chúng ta vẫn luôn có nhiều hơn chị ấy hai chữ “con người”! - Hết trích.

DU

HOÀNG VŨ

Câu chuyện về sự phổ biến lâu đời của bánh pretzel nổi liền một tu sĩ thời Trung Cổ với một ông trùm trung tâm thương mại hiện đại, với rất nhiều khúc ngoặt trên hành trình. Chuyện bắt đầu vào khoảng năm 610 sau Công nguyên, khi một tu sĩ ở miền Bắc nước Ý tết các dải bột mì để mô phỏng hình đôi tay đang cầu nguyện. Ông nướng những chiếc bánh cho đến khi có màu vàng và tặng làm phần thưởng cho các học sinh tại tu viện.

Pretzel

■ Hình dáng nút thắt mang tính biểu tượng này trở nên phổ biến với các thợ làm bánh ở châu Âu trong thời Trung Cổ, đặc biệt là người Đức, rất thích nghệ thuật tết bánh pretzel. Từ thế kỷ 12, các thợ làm bánh Đức đã treo bằng hình bánh pretzel trên cửa tiệm như “một biểu tượng cho biết rằng bên trong có bánh mì mới nướng,” theo nhà văn Ben Crair; ông nói thêm: “Bánh pretzel từng đặc biệt đến mức các họa sĩ thời Trung Cổ sẽ điểm thêm một vài chiếc trên bàn của Bữa Tiệc Ly” - bữa ăn sau cùng của Chúa Giêsu với các tông đồ.

■ Người Đức đã mang niềm đam mê bánh pretzel đến Tân Thế Giới, đặc biệt là đến vùng Pennsylvania Deutsch. Tiểu bang này hiện sản xuất khoảng 80% lượng bánh pretzel bán ở Mỹ. Tiệm bánh pretzel thương mại đầu tiên mở cửa năm 1861 tại Lititz, gần Lancaster. Người sáng lập, Julius Sturgis, gốc Đức, tự nhận mình là người đầu tiên đã tạo ra loại bánh pretzel cứng - được làm giòn để có thể lưu trữ trong thời gian dài mà không bị hư. Hậu duệ của Sturgis vẫn sản xuất bánh pretzel cứng tại nhà máy của họ ở Reading, Pennsylvania.

■ Cứng hay mềm, bánh pretzel đều kết hợp hoàn hảo với một ly bia lạnh. Hành trình tiếp theo của chúng ta là đến lễ hội Oktoberfest ở Milwaukee, nơi các truyền thống Đức được duy trì trong các khu vườn bia của thành phố. Tại South Shore Terrace nhìn ra Hồ Michigan, bạn có thể thưởng thức món bánh laugenbrezel (“pretzel kiềm”) kiểu Bavaria do công ty Milwaukee Pretzel Co. làm. Hai chủ nhân Matt và Katie Wessel đã yêu thích loại bánh pretzel mềm này khi sống ở Munich (Đức). Truyền thuyết kể rằng nhiều năm trước, một thợ làm bánh ở Munich tình cờ nhúng bánh pretzel của mình vào dung dịch kiềm dùng tẩy rửa (lye cleaning solution), thấy bánh có vỏ giòn màu nâu hạt dẻ và vị chua đặc biệt. (Đừng lo: Kiềm an toàn khi sử dụng với liều lượng nhỏ khi nấu ăn).

■ Câu chuyện này sẽ không hoàn chỉnh nếu không nhắc đến “Dì” Anne Beiler, người bắt đầu bán bánh pretzel mềm cuộn tay vào năm 1988 tại một chợ nông sản ở Pennsylvania để giúp gây quỹ cho ước mơ của chồng bà về cung cấp dịch vụ tư vấn gia đình miễn phí cho cộng đồng. Auntie Anne’s hiện là chuỗi bánh pretzel mềm cuộn tay lớn nhất thế giới với hơn 1,700 cửa hàng.

■ Cuối cùng là sự xuất hiện của tài tử Adam “Shappy” Shapiro, gốc Philadelphia, đã trở thành người bán pretzel cho các ngôi sao trong thời kỳ đại dịch. Anh hoàn thiện bánh pretzel mềm và cung cấp từ driveway tại Los Angeles cho bạn bè. Quẩy bánh pretzel của anh nhanh chóng trở thành một hiện tượng ở Hollywood - và thành một doanh nghiệp thực sự. Bánh Shappy pretzel đã được tặng tại Lễ trao giải Oscar 2023.

Suy Đi Ngẫm Lại

Thứ khiến người ta phát sáng không phải là vòng vàng, kim cương mà là trí tuệ trong tâm hồn.

NGẠN NGŨ TÂY BAN NHA

Một trong những bản chất của ngu xuẩn của con người là chỉ thấy lỗi của người khác mà không nhận ra sai lầm của mình.

DANH NGÔN LA MÃ

Phụ nữ có thể mang đến cho người khác phái một số rắc rối, nhưng không thể phủ nhận, họ là kiệt tác của vũ trụ.

GOTTHOLD EPHRAIM LESSING

MINH HẢI

Thông thường, trong lúc vội vã cần vào chợ mua một vài món rồi về nhà ngay, hoặc trong những ngày nghỉ lễ, bạn và mọi người đổ xô đi mua sắm, những lúc đó chúng ta hay quên đi phép lịch sự cũng như lễ phép với người khác.

Sau đây xin nhắc lại một vài nguyên tắc để áp dụng:

- Đừng bao giờ chắn lối của người khác chỉ vì bạn muốn đợi một chiếc xe ra để vào đậu thế chỗ cho gần cửa vào siêu thị. Nếu xe kia ra liền để bạn vào thế chỗ thì không nói chi. Còn nếu như bạn vẫn còn ngồi trên xe, xe bạn sẽ cản đường khiến những xe khác không đi vòng qua được.

- Đừng bao giờ giao cho trẻ đẩy xe shopping cart thay cho bạn. Chẳng những sẽ nguy hiểm cho trẻ ở một bãi đậu xe đông đúc mà hàng trên chiếc xe chất đầy có thể đổ xuống làm hại những chiếc xe khác trong bãi đậu. Cũng không nên để trẻ con ngồi trên xe đẩy khi ra parking lot vì nếu xảy ra điều gì thì cha/mẹ bạn tay không xoay xở kịp.

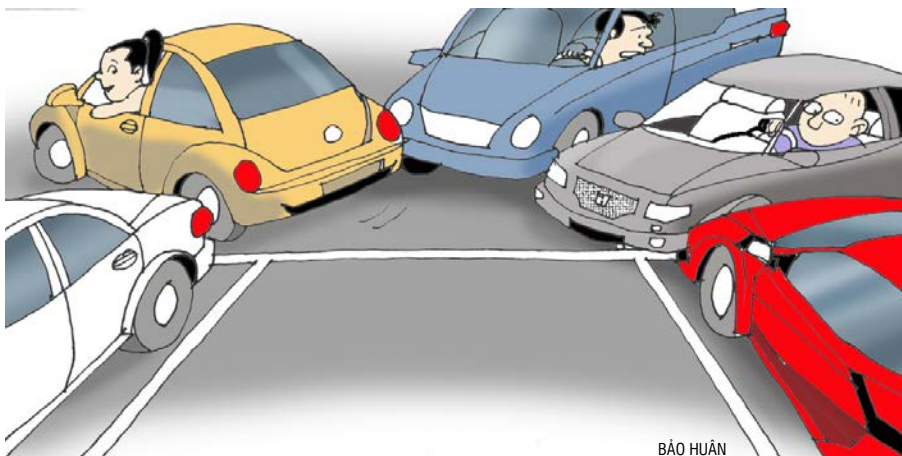
Đậu xe trong Parking lot

- Bạn nên đậu xe ngay chính giữa chỗ đậu dành cho xe bạn. Đừng đậu quá sát lẫn ranh vì như thế có thể gây trở ngại cho xe khác. Và cũng sẽ dễ dàng cho xe kế bên khi họ mở cửa xe, tránh những va chạm đáng tiếc làm trầy sơn xe. Ngoài ra còn tạo thuận lợi cho việc chất hàng lên xe.

Cũng vậy, bạn đừng ép xe mình vào chỗ quá chật do xe hai bên đậu sát ranh. Như vậy sẽ tránh được va quệt, đụng chạm, gây phiền phức. Lại nữa, bạn nên đậu sao cho cái đuôi của xe bạn ngang với đuôi những xe khác, đừng lùi ra quá để khỏi bị xe người va quệt. Khi lui xe, nhất là khi xe bạn nằm giữa hai chiếc vans hoặc SUVs, bạn nên chậm rãi, thận trọng để tránh xe khác đi tới đụng phải.

- Đừng bóp còi hoặc ra dấu phản đối khi có một xe vào tranh chỗ bạn mặc dầu bạn tới trước và có signal. Hãy lờ anh chàng (hay cô ả) không biết điều ấy đi, để tránh căng thẳng, bực mình. Trong đôi trường hợp, bạn cũng nên nhường chỗ đậu cho người già hoặc khuyết tật, hoặc phụ nữ đồng con còn nhỏ.

MH - THEO ETIQUETTE FOR DUMMIES

BẢO HUÂN

LỜI GIỚI THIỆU: Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, hiện đang làm việc tại Texas Health and Human Services Commission (HHSC) là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, an toàn và thảm họa bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid), Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP). Cô tham gia nhiều hội đoàn và có chương trình về Phúc Lợi Xã Hội trên radio và TV tại Dallas. Cô mong muốn được giúp đỡ đồng hương qua việc giải đáp các thắc mắc trong lãnh vực phúc lợi xã hội của tiểu bang.

Mọi thắc mắc xin gửi câu hỏi về: bientap@trenews.net

CINDY THU HOÀNG
DALLAS

Chương trình phúc lợi xã hội

HỎI: Thưa chị tôi có nhiều thắc mắc về chương trình phúc lợi xã hội, trong đó có những chương trình gì? Và những ai có thể xin và quyền lợi thế nào khi được nhận chương trình? Muốn xin thì làm cách nào để xin?

TRẢ LỜI: Chương trình phúc lợi xã hội là một chương trình dành cho tất cả mọi người có thu nhập thấp, (thu nhập thấp nghĩa là chúng ta có việc làm nhưng tiền thu nhập không đủ để lo mọi thứ nên cần trợ cấp thêm).

BỘ Y TẾ CỦA CHÍNH PHỦ CÓ NHỮNG CHƯƠNG TRÌNH NHƯ SAU:

1. Tiền trợ cấp để mua thực phẩm được gọi là foodstamp.

Trong chương trình foodstamp không giới hạn tuổi, bất cứ tuổi nào cũng xin được, nhưng vẫn phải theo đúng quy tắc đòi hỏi của chính phủ.

2. Bảo hiểm:

- Bảo hiểm cho trẻ con, và người lớn có con nhỏ (con dưới 19 tuổi được nhận bảo hiểm thì cha mẹ cũng được nhận).

- Bảo hiểm cho người mang thai, (có hoặc không có quốc tịch Mỹ).

- Bảo hiểm cho người bị ung thư ngực (breast cancer) và ung thư cổ tử cung (cervical cancer)

- Bảo hiểm cho người bị khuyết tật nhưng vẫn có khả năng đi làm.

3. Trợ cấp bằng tiền:

- Tiền trợ cấp mỗi tháng trong thời gian không có tiền thu nhập cho gia đình, chương trình này được gọi là TANF.

- Tiền được nhận một lần \$1000, chương trình này được gọi là OTTANF.

4. Medicare Saving Program (MSP).

- Chương trình này là một chương trình cho người đã có Medicare đang được nhận part A và Part B (Part B phải

đóng tiền). Chương trình này sẽ giúp trả phần Part B (trường hợp bị đóng cả hai Part A và B, thì chính phủ cũng giúp trả cho họ).

5. WIC Program

- Đây là một chương trình cho người đang mang thai, người có con nhỏ dưới 5 tuổi. Chương trình này trợ giúp thực phẩm bổ sung dinh dưỡng cho người mẹ đang mang thai, người mẹ vừa mới sanh con và cũng giúp thực phẩm bổ sung dinh dưỡng cho trẻ nhỏ dưới 5 tuổi. Chương trình dành cho tất cả những ai có con nhỏ dưới 5 tuổi nên khi người cha nuôi con nhỏ cũng xin được thực phẩm cho con mình.

6. Chương trình nuôi dưỡng tại gia

Những ai có Medicare hay Medicaid, và không có khả năng tự lo cho mình, cần phải có người chăm lo, thì có thể xin chương trình nuôi dưỡng tại gia, được gọi là (Home Attendance Services).

7. Chương trình Nursing Home

Chương trình cho những người già không có người chăm sóc hàng ngày và không có chỗ ở, thì có thể xin vào nhà dưỡng lão, được gọi là Nursing Home hay Group Home.

Tất cả những chương trình khi nộp đơn xin đều phải theo quy định của Bộ Y Tế của chính phủ, và phải đủ điều kiện thì mới được nhận chương trình. Điều kiện và đòi hỏi về mức thu nhập của mỗi chương trình đều sẽ khác nhau.

Để nộp đơn xin, có thể vào Website (**YourTexas-Benefits**), hay đến văn phòng (**Health Human Service Commission**) nào gần nơi mình cư ngụ để lấy đơn và nộp tại văn phòng, hoặc có thể gọi số **(211)** làm đơn qua điện thoại.

Cũng có thể gửi đơn qua địa chỉ:

**P O Box 149025
Austin tx 78714-9969**

CTH

Các quan khách tham dự UN Day 2024 tại Houston. Ảnh: TT

Phóng viên Thạch Thảo vinh dự được mời tham dự Ngày Liên Hợp Quốc (United Nations Day: UN Day) tổ chức tại The Junior League, thành phố Houston, Texas.

Ngày Liên Hợp Quốc 2024

THẠCH THẢO
HOUSTON, TX

Liên Hợp Quốc là một tổ chức đa quốc gia có nhiệm vụ duy trì hòa bình và an ninh quốc tế. Trụ sở chính được đặt tại Manhattan, thành phố New York. Tổ chức này hoạt động bằng sự đóng góp tự nguyện từ các quốc gia thành viên, có thể nói đây là tổ chức liên chính phủ lớn nhất trên thế giới với 196 thành viên.

Khác với Chủ đề 2023 là “Bình đẳng, Giảm bất bình đẳng, thúc đẩy Nhân quyền”, ý nghĩa của năm 2024 là sự nhắc

Dr. Rima Adil (giữa) với thông điệp của “The UN for US”.

Ảnh: TT

nhỏ về vai trò quan trọng của Liên Hợp Quốc trong việc giải quyết các thách thức toàn cầu và thúc đẩy hợp tác quốc tế.

Tiến sĩ Rima Adil, Chủ tịch UNA Houston đã nói với phóng viên Trẻ: “Năm nay, chúng tôi tập trung theo chủ đề: “The World Needs the UN; the UN Needs Us” (Thế giới cần Liên Hợp Quốc; Liên Hợp Quốc cần chúng ta). Đây là một cơ hội để cùng nhau suy ngẫm về mối quan hệ đối tác quan trọng giữa Liên Hợp Quốc và Hoa Kỳ trong việc đạt được các mục tiêu. Chúng tôi nhất định cùng nhau làm việc để hy vọng có sự thay đổi tích cực hơn”.

Thông điệp cũng là lời kêu gọi các quốc gia hãy giữ lý tưởng như ngọn đèn hải đăng tỏa sáng trong thế giới đầy biến động ngày nay. Niềm hy vọng đòi hỏi hành động quyết tâm bằng các giải

Allyson Anderson, Chief Sustainability Officer đoạt giải Global Impact Award tham dự trong đêm Gala UN Day.
 ẢNH: TT

Chụp hình lưu niệm ở The Junior League Houston.
 ẢNH: TT

Tiết mục biểu diễn thời trang đa văn hóa. ẢNH: TT

pháp đa phương vì hòa bình và sự thịnh vượng chung.

Đêm Gala Ngày Liên Hợp Quốc đã thu hút một số Đại sứ quán và các Lãnh sự ở Houston, Văn phòng Thương mại và Quan hệ Quốc tế của Thị trưởng, Hiệp hội Liên Hợp Quốc Hoa Kỳ, Hiệp hội Liên Hợp Quốc - Houston, các quan chức, các nhà lãnh đạo doanh nghiệp, cùng những người ủng hộ UNA. Sự thành công về ngày UN Day 2024 tại Houston rất đáng ghi nhận, với sự hiện diện của hàng trăm quan khách nổi tiếng, thành công trên nhiều lĩnh vực.

Sự kiện UN Day diễn ra đồng loạt ở nhiều tiểu bang; mục đích không chỉ thúc đẩy hòa bình, nhân quyền, phát triển bền vững trên toàn thế giới, mà còn là một cơ hội kết nối toàn cầu, nhằm mang lại tương lai tốt đẹp hơn cho nhân loại, không chỉ là lời nói mà thay vào đó là hành động thiết thực.

TT

Cảm hứng cho toàn cầu.

ẢNH: TT

Sân khấu United Nations Day Celebration. ẢNH: TT

Một số quan khách vào đêm khai mạc UN Day. ẢNH: TT

NGÀY 5-11-2024

Bao Khanh Ho

Sau Covid, hôm nay tôi mới dẫn cháu đi xin kẹo đêm Halloween, nhìn các cháu vui ơi là vui, tung tăng thật là hạnh phúc. Ăn lễ xong, các cháu bày trò chơi, tôi thư thả mở tờ báo Trẻ. Câu chuyện “Tiếng vọng Halloween” của Kim Loan, một trong những giọng văn tôi rất thích trên báo Trẻ, kể một câu chuyện, tôi nghĩ là chuyện có thật, vì rất là sinh động, khó tin nổi đây là câu chuyện hư cấu, nếu cổ tượng tượng thì có thể xứng đáng hàng danh hào :) Câu chuyện cảm động quá, tôi rơi nước mắt không cầm được, một đứa cháu thấy hỏi sao Bác khóc, tôi nói dối thật nhanh, không suy nghĩ, bảo khói trầm bay vào mắt (nhà tôi thường đốt bột quế trộn với mật cưa và hương liệu, mua của Đài Loan), gia đình tôi chỉ đốt vào những dịp lễ lạt, nói khói trầm cay mắt Bác. Thật buồn cười mình thì luôn dạy cháu nói thật, mà mình lại dối như lươn, nhưng nghĩ lại, thấy nói dối vậy có về... hay hơn, phải không cô Kim Loan? (Bài “Tiếng

vọng Halloween” đã đăng tại : <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/tieng-vong-halloween.baotre>)

NGÀY 30-10-2024

phanloc95

Thưa anh chị, tôi đọc bài trên báo Trẻ cảm giác như “ăn cơm nguội”.

<https://baotreonline.com/tin-tuc/phong-su/go-cong-co-gi-ma-di-hoai.baotre>

<https://www.phunuonline.com.vn/ghien-go-cong-a1532307.html>

Bài “Gò Công có gì mà đi hoài?” của tác giả Đào Thị Thanh Tuyền gửi cho Trẻ và đã đăng ngày 5-9-2024, bản đăng tải ở báo Phụ Nữ Chủ Nhật mà bạn gửi đăng sau đó, vào ngày 27-10-2024. Bài online, báo Trẻ đã post ngày 7-9-2024, ngày đăng của báo Phụ Nữ ngày 28-10-2024.

Như vậy bạn đã thường thức cơm dẻo nóng sốt chứ không phải “cơm nguội” :) Một số tác giả có nhu cầu mở rộng độc giả luôn thông báo trước cho Trẻ, nên chúng tôi sẽ không lấy làm ngạc nhiên nếu có sự trùng lặp.

Chân thành cảm ơn ý kiến của bạn. BBT Trẻ.

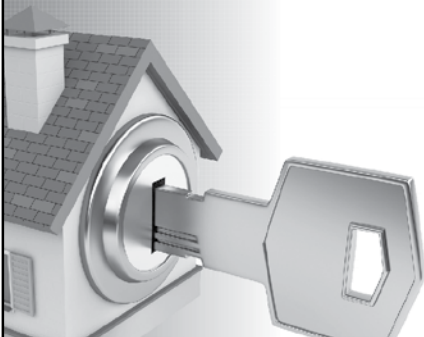
Nếu bạn ở ngoài vùng Trẻ phát hành báo in, để nhận báo Trẻ FREE hàng tuần (bản PDF), đầy đủ bài vở. Xin email đến:

baotrehaingoi@gmail.com

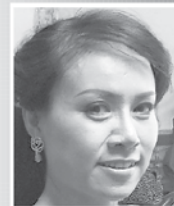
VĂN PHÒNG LUẬT &

CHICAGO TITLE

VĂN PHÒNG TITLE ĐẦU TIÊN DO LUẬT SƯ NGƯỜI VIỆT ĐẢM TRÁCH

- CHUYÊN VIẾT HỢP ĐỒNG
- CÓ THỂ THAM KHẢO TRỰC TIẾP VỚI LUẬT SƯ BẰNG TIẾNG VIỆT
- CHUYÊN COMMERCIAL LANDLORD-TENANT
- NHANH CHÓNG - THÀNH THẬT
- TẬN TÂM- UY TÍN - TIẾT KIỆM CHO KHÁCH HÀNG

LUẬT SƯ ANH THU
(ARTHURINE KAMPHAUS)

- DI CHỨC
- THỪA KẾ
- BẤT ĐỘNG SẢN
- ĐẦU TƯ
- BUSINESS
- SANG NHƯỢNG

VĂN PHÒNG TẠI ARLINGTON

1140 E. PIONEER PKWY., #300
ARLINGTON, TX 76010
PHONE: 817-400-4033 | 623-341-8835 (CELL)
FAX: 817-394-0505

VĂN PHÒNG TẠI GARLAND

3202 N. SHILOH RD., #101
GARLAND, TX 75044
PHONE: 623-341-8835
FAX: 817-394-0505

Vào thế kỷ 19, 4 nhà phát minh người Đức kết hợp cùng nhau chế chiếc xe hai bánh có gắn động cơ đầu tiên trên thế giới, tạo ra một bước tiến thật dài của nhân loại trong kỹ nghệ vận tải, hẳn họ không ngờ có một ngày phát minh của họ trở thành nỗi ám ảnh trên đường phố.

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Motorcycle sau khi va chạm với xe cảnh sát.
Hình cắt từ video

Motorcycles & những hiểm họa trên đường

Nếu xe gắn máy (motorcycle) là cứu cánh và cũng là phương tiện đi lại chính cho phần lớn người sống ở Việt Nam, thì ở Mỹ xe hơi mới là phương tiện chính của cư dân Mỹ, motorcycle bị rơi vào nhóm thiểu số rất ít. Chính vì vậy, người lái xe motorcycle thiếu an toàn hơn là ngồi trong xe hơi. Có một quy tắc bất di bất dịch là “Hai con tàu không bao giờ được phép chạy song song cùng tốc độ với nhau.” Hiện nay, tất cả người đi tàu trên biển và trên sông lớn đều biết điều này. Nhưng trước khi biết, lịch sử hàng hải đã từng xảy ra một tai nạn thảm khốc vào năm 1912, khi chiếc tuần dương hạm Gauke

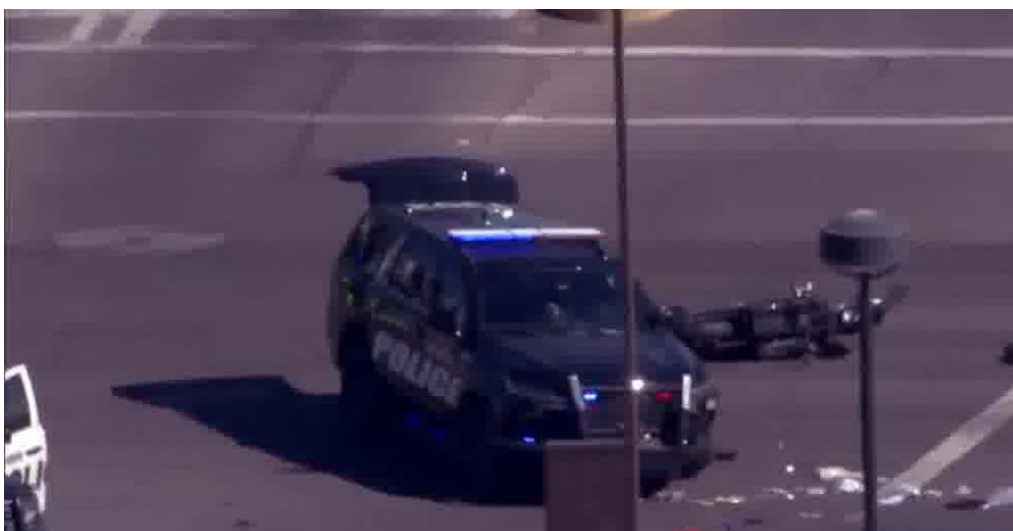
đâm thủng bên hông tàu chở hàng Olympia khi hai chiếc tàu chạy song song.

Không chỉ ở dưới nước, mà trên đường cũng vậy. Nếu ai đã từng đậu xe hơi nhỏ ở phần “only” chờ quẹo trái thì cảm nhận rất rõ nguyên tắc trên. Mỗi lần có xe đi thẳng lướt qua thì xe đang đậu rung rinh, và tiếng gió cuốn vù vù bên tai, cảm giác xe đang đậu muốn bị cuốn theo luồng gió. Nếu ai đã từng lái xe motorcycle trên đường xa lộ ở Sài Gòn cũng cảm nhận rất rõ luồng không khí mạnh suýt cuốn người lái motorcycle vô xe hơi lớn hoặc xe container mỗi khi những xe này lướt qua mình.

Thời gian gần đây, tôi thấy rất nhiều motorcy-

cle kích thước nhỏ (giống loại xe phổ thông ở Việt Nam) xuất hiện trên đường phố khu vực Little Sài Gòn (Quận Cam,) và lái có phần cầu thả. Tôi đã từng thấy những chiếc motorcycle kích thước lớn (như Harley Davidson) chạy như tên bắn, luồn lách giữa dòng xe hơi nườm nượp. Giờ đây lực lượng “vua hai bánh” được bổ sung quân số motorcycle kích thước nhỏ. Và số lượng các vụ tai nạn chết người theo chiều hướng đó cũng tăng lên.

Vào Thứ Sáu (6 Tháng Chín, 2024) lúc 1:48 PM, một xe Hyundai Tucson đang đi về phía Tây trên đường Chapman quẹo về phía Nam vô parking lot, thì bị một xe motorcycle (2 người ngồi) đâm vô chiếc Hyundai. Một trong những người ngồi trên motorcycle đã tử vong tại chỗ, người còn lại đã được đưa đến bệnh viện địa phương trong tình trạng nguy kịch, Sở Cảnh sát Orange cho biết. Hiện tại, vẫn chưa rõ liệu ma túy hay rượu có phải là yếu tố góp phần gây ra vụ va chạm hay không. Cảnh sát phải đóng đường trong 5 giờ liền để giải quyết hiện trường. Xin nói rõ

thêm, ở đây tôi dùng chữ “hiện trường” (nơi xảy ra sự việc hay hoạt động nào đó,) không dùng chữ “phạm trường” vì chưa biết có hành vi phạm tội xảy ra hay không.

Vụ tai nạn kế tiếp có liên quan tới motorcycle xảy ra vào Thứ Bảy (ngày 5 Tháng Mười, 2024.) Một người đàn ông 24 tuổi lái motorcycle Yamaha R1 màu xanh 2024 đã tử vong trong vụ tai nạn với một chiếc SUV ở thành phố Huntington Beach, Sở Cảnh sát Huntington Beach báo cáo. Nạn nhân, một cư dân của Rosemead, đã được tuyên bố tử vong tại hiện trường. Theo cảnh sát, người lái Yamaha R1 đã chạy quá tốc độ về phía nam trên Beach Boulevard, ở lane số 2 ngay phía bắc Taylor Drive, khi anh ta đâm vào một chiếc Mercedes GLS450 màu xám đang đi về phía bắc đang bắt đầu quay đầu xe ở lane rẽ trái “only” tại Taylor. Người lái xe SUV, một người đàn ông 47 tuổi, vẫn ở lại hiện trường. Cảnh sát cho biết tình trạng say rượu không phải là yếu tố gây ra vụ tai nạn.

Một vụ khác cách đây nửa tháng xảy ra vào khoảng 9:50 PM ngày Thứ Năm (17 Tháng Mười,) một người lái motorcycle đã chạy quá tốc độ trên đường Devonshire từ đại lộ Etiwanda ở Granada Hills (Quận

Los Angeles.) Khi người lái motorcycle đến gần đại lộ Louise, anh ta đã không dừng lại khi đèn đỏ và đâm vào một chiếc xe hơi. Cú va chạm mạnh khiến người đi motorcycle bị văng khỏi xe, té xuống mặt đường Devonshire về hướng tây. Cảnh sát cho biết vài phút sau, người đi motorcycle đã bị hai chiếc xe hơi đang đi về hướng tây trên đường Devonshire tông trúng. Chiếc xe đầu tiên là một chiếc SUV màu trắng, và chiếc xe thứ hai là một chiếc xe mui kín màu trắng. Cả hai chiếc xe hơi đều không dừng lại xem xét tình trạng nạn nhân. Người đi motorcycle, được xác định là nam giới ngoài 20 tuổi, đã tử vong tại hiện trường. Phần thưởng được treo lên đến 50 ngàn Mỹ kim dành cho bất kỳ ai cung cấp thông tin dẫn đến việc xác định, bắt giữ và kết án nghi phạm. Cảnh sát cũng đang tìm kiếm những chiếc xe liên quan đến vụ tông xe bỏ chạy.

Vụ mới nhất được đài KTLA5 loan tin ngày Chúa Nhật (27 Tháng Mười.) Người đi bộ và người lái motorcycle tử vong trong vụ tai nạn trên đường freeway ở Quận Ventura vào sáng sớm Chúa Nhật. Cảnh sát tuần tra đường bộ California cho biết cảnh sát đã phản hồi báo cáo về vụ tai nạn vào khoảng 6:05 AM trên freeway 118 phía tây đường Rocky

Peak ở Moorpark. Cảnh sát tìm thấy một chiếc xe hơi không có người (bên trong) ở dải phân cách giữa, và ở phía đông chiếc xe, họ tìm thấy một phụ nữ 33 tuổi ở Canoga Park và một người đàn ông 54 tuổi ở Simi Valley nằm trên lane đường freeway, cả hai đều đã tử vong. Cảnh sát tuần tra đường bộ California đang giữ kín danh tính của các nạn nhân cho đến khi thông báo cho gia đình họ. Theo cuộc điều tra sơ bộ, người ta tin rằng người phụ nữ đầu tiên đã tông chiếc Nissan Altima của mình vào lan can bên phải, mất kiểm soát trên tất cả các lane đường của freeway 118 hướng tây cho đến khi cô đâm vào bức tường phân cách giữa. Sau đó, cô ra khỏi xe và đang đứng ở lane đường số 1 khi người đi motorcycle tông vào cô. CHP (California Highway Patrol) cho biết lực của vụ tai nạn này lớn đến mức hất văng người đàn ông ra khỏi xe motorcycle. Cả nạn nhân và xe máy, một chiếc Triumph Thruxton đời 2020, đều nằm dài trên đường, phía tây hiện trường vụ tai nạn. Không có vụ bắt giữ nào được thực hiện và CHP cho biết hiện chưa rõ có liên quan đến rượu/ma túy hay không. Vụ tai nạn chết người đã đóng 3 lane đường bên trái của freeway 118 hướng Tây gần đường Rocky

Peak trong khoảng 4 giờ và giao thông đã được chuyển hướng qua làn đường bên phải.

Hôm qua, tôi coi một đoạn video lấy từ dashcam của xe phía sau, do đài truyền hình CNBC phát lại, cho thấy một ông lái motorcycle chạy rất nhanh, tới ngã tư thì va vô xe cảnh sát đang quay đầu. Nhưng không hiểu sau ở những giây quan trọng quyết định lỗi thuộc về người lái motorcycle hay cảnh sát thì bị làm mờ đi, và cắt mất một đoạn giữa ghi thời điểm hai phương tiện va vào nhau, chỉ còn lại phần đầu và phần cuối video.

Thực tế, những người lái motorcycle thường lợi dụng ưu điểm xe nhỏ nên lái xe chạy rất nhanh len lỏi, luồn lách giữa hai lane đường (tức giữa hai dòng xe hơi) nên dễ bị luồng không khí của xe hơi đang chạy nhanh ép, hoặc motorcycle ở vị trí bị hai xe hơi che khuất bất thành linh vọt lên như tên bắn về phía trước, khiến người khác giật bắn mình, nhút là với người đi bộ băng qua đường. Thực tế số tiền mua motorcycle và bảo hiểm lớn hơn mua xe hơi đã qua sử dụng. Trong một biển xe hơi lớn nhỏ đủ cỡ thì ngồi trong xe hơi vẫn an toàn hơn là ngồi xe motorcycle để chơi trò may rủi.

TPT

Một ngày Tiểu Hàn

HAI KỲ - KỲ 1

VƯƠNG MỘNG LONG-K20
(SEATTLE, WA)

Từ giữa tháng 10 năm 1972, sau khi rời Đức Cơ, tôi được lệnh trở về đảm đương chức vụ Trưởng Phòng 2 Bộ Chỉ Huy Biệt Động Quân/Quân Khu 2.

Giữ chức vụ Trưởng Phòng 2 Biệt Động Quân/Quân Khu 2, tôi đương nhiên mang danh là một quân nhân “Bán Tác Chiến”.

“Bán Tác Chiến” có nghĩa là một nửa làm lính văn phòng, một nửa kia làm lính đánh giặc

Vì thế mà, mỗi lần leo lên trực thăng, coi như tôi đã là một anh lính đánh giặc.

Mà làm một người lính đánh giặc thì không biết mỗi lần

ra đi, liệu có hy vọng trở về bình an hay không?

Cuối năm 1972, xung quanh Pleiku, Kontum phòng không của địch dày đặc, mỗi lần bay vào vùng thả toán, bốc quân, coi như bay vào tử địa. Vài ngày một lần tôi phải thả toán, bốc toán; vài ngày một lần tôi lại phải cảm ơn Thượng Đế đã che chở cho tôi vừa thoát chết sau một lần máy bay bị bắn mà không hề hấn gì.

Đã thế, cứ đêm nào xảy ra chuyện một đơn vị Biệt Động Quân Vùng 2 bị Việt Cộng tấn công thì tôi lại phải leo lên máy bay Hỏa Long bao vùng 2 hay 3 giờ đồng hồ để trực tiếp yểm trợ.

Cũng nhờ những chuyến Hỏa Long bay đêm, mà tôi đã có dịp thấy tận mắt một trời chói sáng như đêm hoa đăng vì đạn phòng không 37 ly và 100 ly của địch.

Như bao nhiêu người vợ lính khác, vợ tôi cũng lo âu từng ngày, từng giờ.

Có lần mẹ tôi vào thăm con dâu và đứa cháu nội.

Suốt ngày bà cứ quẩn quýt bên đứa cháu gái, mà không hề để ý tới đứa con dâu.

Xế chiều, người con dâu dọn cơm cho mẹ chồng rồi mời,

- Mẹ ăn cơm trước đi rồi bế cháu. Chắc chiều anh Long mới về.

Một giờ sau, cháu gái đã ngủ say, thấy mâm cơm còn bị che bởi cái lồng bàn, bà mẹ chồng thắc mắc,

- Bộ ngày nào mà cũng chờ nó về rồi mới cùng nhau ăn cơm sao?

- Vâng! Con không an tâm ăn một mình nếu anh ấy chưa về! Mẹ đừng lo! Con chờ quen rồi!

Mâm cơm đã nguội lạnh gần 2, 3 tiếng đồng hồ rồi mà con trai bà vẫn chưa về.

Hôm đó có lẽ là lần đầu bà mẹ chồng chợt cảm thông cho nỗi lo lắng của người con dâu...

Gần tối, có tiếng, “Bạch! Bạch! Bạch!...” từ sân trực thăng ngoài rào trại, người

Vương Mộng Long và đơn vị chuẩn bị vào trận

con dâu tươi tỉnh nói với mẹ chồng,

- Anh ấy về rồi! Anh ấy về rồi mẹ ơi! Mẹ trông cháu! Con đi hâm canh cho nóng...

Ngày mới cưới nhau, vợ chồng tôi về ở trong khu gia binh sĩ quan của Liên Đoàn 2 Biệt Động Quân-Biển Hồ-Pleiku.

Một ngày mở radio, tôi nghe Thái Thanh hát,

"Em hỏi anh bao giờ trở lại..."

Xin trả lời mai một anh về..."

Anh trở về trong chiếc poncho..."

Trên trục thẳng sơn màu tang trắng..."

Thấy vợ mình đứng lắng nghe bên bếp, tôi vội vàng tắt máy đi, rồi ôm vợ vào lòng,

- *Mình đừng lo! Mình đừng lo!...*

Vợ tôi cũng bỏ đứa xuống, ôm tôi thật chặt, áp mặt vào ngực tôi,

- *Em thương mình! Em thương mình!...*

Hôm đó tôi đã cam đoan với vợ tôi rằng, tất cả trục thẳng chuyển tải thương binh hay xác tử sĩ bắt buộc phải đáp ở Bệnh Viện Dã Chiến hay Quân Y Viện. Không bao giờ có chuyện trục thẳng chở thương binh hay xác tử sĩ đáp xuống trại gia binh.

Từ ấy, mỗi khi tôi đi bay, vợ tôi vẫn lo, nhưng khi trục thẳng quay về, nàng liền an tâm; nàng

tin chắc rằng tôi về.

o O o

Sau chiến dịch Mùa Hè 1972 thì KonTum đã trải qua gần nửa năm yên tĩnh.

Tối cuối tháng 12 năm 1972 tình hình chợt sôi động hẳn lên. Có vẻ như Cộng Quân đang toan tính cô lập Kontum lần nữa.

Đoạn đường từ làng Plei Boy dưới chân đồi 722 tới chân núi Chư Pao, Kon Tum đêm nào cũng bị Việt Cộng đắp mô hay gài mìn.

Xe nhà binh hay xe chở khách nếu chạy thành đoàn thì thường xuyên bị bắn tĩa, còn chạy đơn độc lại dễ bị địch chặn bắt dẫn vào rừng, quân nhân thì bị trói đem đi, thường dân thì chỉ được thả sau khi đã đóng thuế cho Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam.

Chiều ngày 31 tháng 12 năm 1972 tôi được lệnh tháp tùng Đại tá Phạm Duy Tất, Chỉ Huy Trưởng Biệt Động Quân/ Quân Khu 2 lên Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II trình diện Thiếu tướng Nguyễn Văn Toàn.

Khi tôi và ông Tất bước vào phòng Tư Lệnh thì nơi đây đã có hai ông trung tá đứng chờ, một ông là Trưởng Phòng 3, còn ông kia là Trưởng Phòng 2.

Ông Tướng Vùng cầm cái cần chỉ huy quơ một vòng trước mặt 4 người chúng

tôi rồi đồng dục:

"Tau muốn Kontum được tiếp tế đầy đủ trước Tết Âm Lịch. Tau cho thời hạn một tuần lễ để tụi mi khai thông trục lộ 14. Không làm xong chuyện này thì tau sẽ cạo đầu tụi bây!"

Lệnh lạc của Tướng Vùng chỉ giản dị có vậy!

Sau đó chúng tôi xuống Phòng 2 nhận bản đồ tình hình địch, rồi qua Phòng 3 nhận phóng đồ hành quân cùng đặc lệnh truyền tin.

Ngay chiều hôm đó một Bộ Chỉ Huy Hành Quân Nhẹ được thành lập.

Tháng trước, khi còn ở Thanh An thì Bộ Chỉ Huy Hành Quân Nhẹ có đủ nhân viên từ Phòng 1 tới Phòng Truyền Tin, nhưng cuộc hành quân này lại chỉ có một mình tôi là trưởng phòng tháp tùng ông Đại tá Chỉ Huy Trưởng.

Ngày 2 tháng 1 năm 1973 tôi thức sớm, lên văn phòng cho lệnh thuộc cấp chuẩn bị sẵn sàng rồi về nhà ăn sáng.

Giờ chia tay, con gái tôi còn ngủ, bé giúp việc tên là Liên cũng còn ngủ ở phòng ngoài.

Tôi ôm hôn từ biệt vợ.

Vợ tôi, vẫn như thường lệ, áp mặt vào ngực tôi,

- *Em thương mình! Em thương mình!...*

Trong lúc ôm vợ, tôi ngại ngừng xoa bụng nàng, cái bụng tròn ửng sắp tới

ngày sinh...

Vợ tôi sắp cho tôi đứa con thứ nhì...

Đứa con đầu của tôi là con gái, tôi đặt tên cho con là Đông Miên; bé Vương Đông Miên chào đời ở Ban Mê Thuột trong lúc tôi đang dẫn quân lặn lội trong rừng già Plei Trap Valley-Kontum.

Nay bé Đông Miên đã hơn một tuổi, nó sắp có em, chẳng rõ em của nó là trai hay gái...

Hôm qua tôi đã thông báo cho Thiếu tá Tài, Chỉ Huy Hậu Cú biết rằng, trong thời gian tôi vắng mặt, không ai được quyền trưng dụng tài xế Lê Văn Tới và chiếc xe Jeep của Phòng 2. Bất cứ ai vi phạm lệnh này thì nhân viên trực của Phòng 2 phải vào máy truyền tin báo cáo cho tôi hay ngay lập tức. Chỉ mình Hạ sĩ Lê Văn Tới biết rằng chiếc xe Jeep phải tức trực trước nhà tôi dành cho nhiệm vụ gì.

8 giờ sáng ngày 2 tháng 1 chúng tôi lên đường. Toàn nhân số dưới quyền tôi chất không đầy 5 chiếc GMC 10 bánh.

Chúng tôi hạ trại trong Căn Cứ Hỏa Lực 40, nằm bên phải ngã ba đường rẽ vào Plei Mrong, đơn vị Địa Phương Quân đồn trú tại đây được lệnh di chuyển đi nơi khác.

Đại Đội 2 Trinh Sát Biệt Động Quân của Trung úy Thuận giữ

nhiệm vụ bảo vệ an ninh căn cứ. Hai toán Viễn Thám Alpha và Beta thay phiên canh gác trước hai cái connect đặt giữa sân, một connect là phòng làm việc của tôi, connect thứ nhì là của Đại tá Tất.

Nỗ lực chính của cuộc hành quân này là Tiểu Đoàn 62 và Tiểu Đoàn 72 Biệt Động Quân.

Hai đơn vị này đã có mặt trong vùng hai cây số Bắc Căn Cứ 40 từ mờ sáng ngày hôm đó.

Sau khi bố quân xong, tôi gọi báo cho ông đại tá hay rằng mọi sự chuẩn bị đã sẵn sàng, chờ lệnh.

Giữa trưa, một trực thăng Hoa Kỳ có cái bảng đỏ với 2 sao trắng bên hông đáp trên quốc lộ.

Tôi nghĩ đây là trực thăng của Thiếu tướng Nguyễn Văn Toàn, nhưng người nhảy xuống sau lưng Đại tá Tất lại là một ông tướng 2 sao của Hoa Kỳ.

Ông Thiếu tướng Hoa Kỳ đội trên đầu một beret màu xanh của Lực Lượng Đặc Biệt.

Tôi dẫn ông Thiếu tướng Mỹ và Đại tá Tất vào phòng của ông Tất.

Hai ông ngồi xuống chiếc giường bố của Đại tá Tất.

Đại tá Tất cho tôi hay ông Tướng Mỹ này ngày xưa là cố vấn đơn vị Lực Lượng Đặc Biệt của ông Tất khi cả hai ông còn mang cấp bậc thiếu tá.

Thiếu tướng Michael

Healy là một người lớn tuổi, vẻ mặt rất hiền từ, hiện thời ông là Cố Vấn Hoa Kỳ của Quân Đoàn II.

Đại tá Tất giới thiệu tôi với ông Tướng Mỹ,

- *Đây là người biết tất cả những gì liên quan tới địch trong vùng này.*

Tướng Healy từ tốn hỏi tôi.

- *Phối trí địch ra sao? Các anh cần gì?*

Chỉ tay lên từng ký hiệu địch trên bản đồ tình hình vùng hành quân tôi nói,

- *Theo ước tính của tôi thì lực lượng địch bám trụ dọc quốc lộ không lớn hơn cấp tiểu đoàn. Nếu chỉ đánh địch cấp tiểu đoàn thì chúng tôi có đủ nhân lực và hỏa lực. Nhưng ông Toàn muốn Quốc Lộ 14 yên tĩnh lâu dài, mà muốn tình hình yên tĩnh lâu dài, chúng tôi cần đánh địch từ xa...*

Mắt ông Tướng Mỹ chợt sáng lên,

- *Ý anh muốn B52?*

Tôi đáp liền,

- *Phải! B52...*

Thiếu tướng Healy nhìn Đại tá Tất với vẻ mặt có chút nghi ngờ, không tin tưởng,

- *Tất! Người này chỉ là một đại úy!*

Đại tá Tất vừa cười, vừa thân mật trả lời,

- *Mike! Tôi biết Long là người đã từng nhiều lần trực tiếp thám sát mục tiêu, thiết lập mục*

tiêu và khai thác mục tiêu sau khi B52 oanh tạc.

Tướng Healy ngẫm nghĩ vài giây rồi hỏi tôi,

- *Mục tiêu?*

Tôi chỉ tay lên bản đồ, vùng có ngọn núi Chi Pou cách cầu Ia Tower gần 3 cây số về hướng Đông.

- *Tôi chỉ xin ưu tiên một Box tại đây. Còn những mục tiêu đánh chặn từ xa thì đều nằm bên hướng Tây sông Pơ Kô. Tôi đã thông báo cho Quân Đoàn II những mục tiêu đó rồi.*

Chợt nhớ ra tám bản đồ có sẵn những Box 52 tiên liệu mà chiều qua tôi đã vẽ, rồi sao chép lại cho ông Trung tá Trịnh Tiểu, Trưởng Phòng 2 của Quân Đoàn II, tôi vội nói,

- *Chờ tôi 1 phút!*

Tôi lục balo lấy ra tám bản đồ mục tiêu B52 dự trù; cẩn thận dùng bút bi vẽ thêm một Box ô vuông 1x1 km phủ trùm ngọn núi Chi Pou, rồi đưa cho ông cố vấn Mỹ.

Tướng Healy nhận tám bản đồ, chăm chú nhìn một phút rồi gật gù,

- *Tuyệt! Tuyệt!*

Tiếp đó ông Tướng Mỹ gấp tám bản đồ lại, nhét nó vào cái túi ngực của chiếc áo lưới khoác ngoài.

Cái túi này có khóa răng cưa bằng nhôm.

Sau đó, Thiếu tướng Healy nắm tay Đại tá Tất đứng lên.

Trước khi rời bước, ông

Thiếu tướng Hoa Kỳ thân mật vỗ vai tôi,

- *Người trẻ tuổi! Rất tốt! Rất tốt!*

Ngày 3 tháng 1 hai cánh quân của Tiểu Đoàn 62 và Tiểu Đoàn 72 Biệt Động Quân chỉ tiến được vài cây số.

Sự chậm trễ không vì sức đề kháng của địch mà vì mìn bẫy quân ta đã để lại đây rẫy trong rừng.

Khoảng 2 giờ sáng ngày 4 tháng 1 tôi nghe có tiếng bom B52 vùng Tây của Thác Yaly.

Tối 3 giờ sáng tôi lại nghe B52 đánh một Box nữa. Có lẽ bom rơi đầu đó trong rừng hướng Tây của núi Chư Pa.

Hình như hai Box B52 này nằm trong số những mục tiêu mà tôi đã đề nghị trên cái bản đồ mà tôi đã đưa cho Tướng Healy...

Mờ sáng ngày 4 tháng 1 Phòng 2 Quân Đoàn II gọi điện thoại báo cho Đại tá Tất hay rằng đúng 30 giây trước 5 giờ thì B52 sẽ trải thảm trên Chi Pou.

5 giờ kém 2 phút, tôi ra lệnh cho toàn thể chiến binh của Tiểu Đoàn 62 phải xuống hố cá nhân để tránh ảnh hưởng của bom nổ. Cánh quân đi bên phải Quốc Lộ 14 của Tiểu Đoàn 62 là đơn vị gần Chi Pou nhất.

Đúng 5 giờ, B52 bắt đầu trút bom, không gian chỉ còn tiếng xé gió, “*Ừn! Ừn!... Ừ! Ừ!...*” vài giây sau là tiếng nổ, “*Ừm! Ừm!*”

Ừm!...”

Tôi đứng ở nơi cách xa mục tiêu cả chục cây số mà còn cảm như mặt đất hơi rung.

Chỉ nửa phút sau, một cột khói đen dâng lên cuộn cuộn. Một khu núi rừng có diện tích vuông, mỗi chiều 1km đã thành bình địa.

Nhìn lên trời, tôi chỉ thấy 3 vệt khói trắng vừa quẹo thành chữ U. Những chiếc pháo đài bay B52 đến đây từ hướng biển, đánh bom xong chúng lại bay ra biển.

Quân Đoàn II xác nhận rằng hai Box B52 chiến lược vùng Tây của Thác Yaly vì ở quá xa, nên không cần kiểm chứng.

Biệt Động Quân chỉ có trách nhiệm khai thác kết quả oanh kích trên Box B52 chiến thuật vùng Chi Pou mà thôi.

Nhận lệnh này, tôi cho toán Viễn Thám Alpha của Trung sĩ Lê Nhơn sẵn sàng.

Mặt khác, tôi và Trung sĩ Trương Tô Hà cùng một máy truyền tin PRC 25 cũng sẵn sàng.

Đúng 9 giờ sáng, 2 trực thăng võ trang Cobra và 2 UH-1D xuất hiện.

Một UH-1D giữ vai trò chỉ huy và cứu nguy C&C, chiếc còn lại giữ vai trò thả toán. (C&C = Command and Control)

Tôi và Trung sĩ Hà leo lên C&C, toán Alpha leo lên chiếc UH-1D còn lại.

Trong khi 2 chiếc Cobra bắn phá khu rừng hướng Đông, chiếc trực thăng chuyển quân bất ngờ sà xuống triền Tây của Chi Pou để Alpha chiếm bãi.

Nào ngờ! Bãi đáp bỗng ùn ùn bốc khói! Cả chục trái B40 nhắm giữa khu đồng tranh bay tới.

Địch không ẩn trong rừng hướng Đông, mà lại nằm phục dưới khe hướng Tây!

Thì ra, trong thời gian 4 tiếng đồng hồ kể từ khi bom rơi đến khi Viễn Thám lên vùng, địch đã khôn ngoan chuyển quân từ nơi khác tới mai phục. Chúng không núp trong rừng, mà ẩn dưới thông thủy!

May mắn là, địch nổ súng sớm quá, Alpha chưa kịp nhảy ra khỏi tàu.

Thấy nguy, anh pilot Mỹ vội kéo cần lái cho trực thăng vọt về hướng Bắc.

Tối lúc này 2 khẩu phòng không 12.7 ly của Việt Cộng nằm trên ngọn đồi nhỏ cách Chi Pou cỡ một cây số về hướng Đông mới khai hỏa.

Hai chiếc trực thăng võ trang phản ứng rất nhanh, chúng chúc xuống thật thấp, bay tuốt lên hướng Bắc rồi mới quẹo về phải, tuốt từng tràng 40 ly sau lưng 2 khẩu 12.7 ly của địch.

Chiếc C&C của tôi cũng vút lên thật cao.

Tôi nhìn thấy dưới kia, chiếc trực thăng chở quân đảo qua, đảo lại mấy lần rồi sà xuống lết

đuôi trên mặt quốc lộ.

Vậy là, chiếc trực thăng đó đã bị trúng đạn, không rõ có ai chết hay bị thương không?

Tàu của tôi “hover” trên cao theo dõi. (Hover=Bay lơ lửng tại chỗ)

Khi chiếc UH-1 chuyển quân đáp trên mặt đường, cánh quạt còn quay, 7 người, gồm 4 Mỹ, 3 Việt đã nhảy xuống chạy vào bìa đường.

Chiếc C&C của tôi đáp xuống ngay sau đó, vớt 7 người lên.

May quá! Không có ai bị thương.

Cobra tiếp tục tưới đạn, đồng tranh bốc cháy, khói đen mịt mù.

Toán Viễn Thám thứ nhì của Trung sĩ Thìn được lệnh ra khỏi Căn Cứ 40 chạy một mạch tới canh gác an ninh chỗ chiếc trực thăng rơi. Tiếp đó Đại Đội 2 Trinh Sát Biệt Động Quân cũng được lệnh lên tiếp tay cho Viễn Thám.

Chỉ 10 phút sau, 2 oanh tạc cơ A 37 của Hoa Kỳ đã có mặt trên vùng cùng một thám thính cơ O2.

Đại tá Tất ra lệnh cho tôi đáp xuống đất để lo việc an ninh công tác thu hồi chiếc trực thăng lâm nạn.

Người thay thế tôi bay C&C giữ vai trò liên lạc với viên sĩ quan Hoa Kỳ đang có mặt trên chiếc O2 là Trung tá Dương Đức Mai, Sĩ Quan Phụ Tá Hành Quân của Chỉ Huy Trưởng Biệt Động Quân/ Quân Khu 2.

Trung tá Mai vừa từ Pleiku lên tham dự hành quân trước đây chừng nửa giờ.

Hôm đó cả một vùng trời hướng Đông cầu Ia Tower, nơi ranh giới giữa hai tỉnh Pleiku và Kon Tum bị bao phủ bởi một màn khói bom mù mịt.

Không Quân Mỹ được một ngày tha hồ bắn phá.

Hai giờ sau, chiếc trực thăng lâm nạn được Chinook tới cứu đi.

Sau sự việc này, công tác khai thác mục tiêu Chi Pou bằng Viễn Thám của tôi bị hủy bỏ.

Chiều hôm đó khi đi qua lều của Thiếu úy Võ Văn Phương, người chăm sóc và trang bị cho 2 toán Viễn Thám, tôi nghe ông già Phương cảm râm,

- *Hôm nay tụi mi gặp “dĩa” xấu mà không chết là may lắm đó!*

Một viễn thám viên khác chen vào,

- *Đúng đó! Vợ thằng Nhơn có bầu sắp đẻ. Nó mang vía nặng như rứa mà làm chỉ huy toán. Tụi mi hên lắm mới không chết!*

Nghe chuyện, tôi vội bước lên về phòng chỉ huy.

Chắc bọn đàn em của tôi không biết chuyện bà xã của Anh Hai, tức Đại úy Vương Mộng Long, người trực tiếp chỉ huy của chúng nó cũng sắp... bể bầu ... không biết ngày nào!

(còn tiếp 1 kỳ)

IAN BÙI
DALLAS, TX

L.A. Dodgers!!!

Đội bóng chày Los Angeles Dodgers đã đoạt cúp vô địch World Series 2024, hạ gục đội New York Yankees trong 5 trận (tỉ số 4-1). Đây là chiếc cúp thứ tám trong lịch sử Dodgers, và thứ nhì trong thế kỷ 21. Cách đây 4 năm LA Dodgers đánh bại Tampa Bay Rays để trở thành quán quân, nhưng vì đại dịch đang hoành hành nên dân chúng không được ra đường ăn mừng. Kỳ này thì khác. Ảnh: Đội ban chiến thắng trên xe bus vui nhộn diễu lượn quanh downtown L.A. (ESPN)

Cảnh sát L.A. ước lượng khoảng 250,000 người hâm mộ đã tham dự cuộc diễu hành ăn mừng chiến thắng của đội nhà. Thật tình cờ (hay do nhân duyên), đó cũng trùng với Ngày Của Người Chết (Dia de los Muertos) của người gốc Latin, nên rất nhiều người đã ăn mặc và hoá trang thật đúng điệu, tạo nên một bầu không khí không giống bất cứ “victory parade” của đội ban nào khác từ xưa tới nay. Cũng nhân dịp này ta mới biết có rất nhiều dân Mỹ là Dodgers fans; điều này cũng dễ hiểu vì baseball là một môn thể thao rất được người Trung và Nam Mỹ ưa chuộng, chỉ sau đá banh.

NGUỒN ẢNH CNN

Năm nay đội Dodgers tuyển mộ được hai ngôi sao Nhật là Shohei Ohtani (giữa hình) và Yoshinobu Yamamoto nên giải vô địch Major League Baseball (MLB) còn được giới truyền thông báo chí Nhật theo dõi và tường thuật rất kỹ. Đây còn là giải World Series đầu tiên cho cả hai cầu thủ này nên họ càng được dân Nhật đặc biệt chú ý. Yamamoto, 26 tuổi, là cao thủ ném banh (pitcher) khét tiếng, đã giúp L.A. thắng Game 2 một cách thuyết phục, ai cũng phải khen. Ohtani, 30 tuổi, ngoài tài đánh banh cực giỏi còn là một tay ném cừ khôi, từng giúp đội Nhật đánh bại đội Mỹ trong giải World Baseball Classic (WBC) năm 2023.

Shohei Ohtani và chú chó cưng Decoy trong buổi diễn hành (CNN)

Dodgers là một đội banh lâu đời, xuất thân từ Brooklyn, New York, năm 1883. Tiên khởi mang tên Brooklyn Grays, sau đổi sang Brooklyn Atlantics và cuối cùng là Brooklyn Dodgers. Năm 1957 Dodgers dời nhà sang Los Angeles cùng lúc đội New York Giants chuyển qua San Francisco, góp phần tạo hai đội banh lớn cho tiểu bang California. Đến năm 1968 Cali có thêm đội Oakland Athletics đến từ Philadelphia qua ngõ Kansas City. Sang năm 1969 San Diego được MLB cho phép lập thêm một đội banh mới toanh mang tên San Diego Padres, cùng trong liên đoàn National League với Los Angeles Dodgers.

Một cậu bé cùng chú gấu bông tham dự “victory parade” (CNN)

Trong giải bán kết, còn gọi là National League Championship Series (NLCS), Dodgers đã đối đầu đội Padres và tay ném người Nhật Yu Darvish (từng chơi cho Texas Rangers). Sau 4 trận, hai đội huê 2-2. Yu Darvish (38 tuổi) đã so găng với Yamamoto (26 tuổi) trong Game 5 để giành chiếc vé vào giải chung kết. Khởi phải nói, trận này vô cùng căng thẳng và quyết liệt. Fans của hai đội đều có mặt tại sân nhà cũng như sân khách vì khoảng cách quá gần. Và dĩ nhiên dân Nhật cũng theo dõi sát. Nhiều người từng là fan lâu năm của Yu Darvish thì muốn thấy chàng vào được World Series, nhưng cuối cùng Dodgers thắng sát 2-0.

Dodger fans đeo mặt nạ mừng chiến thắng (CNN)

Trước giải chung kết, truyền thông báo chí thổi phồng tên tuổi hai ngôi sao của Dodgers và Yankees là Shohei Ohtani và Aaron Judge, hứa hẹn một cuộc tranh tài nảy lửa giữa hai siêu sao lần đầu vào đến World Series. Nhưng trong thể thao, nhất là ở đẳng cấp tối cao, khó thể lường trước chuyện gì sẽ xảy ra. Lắm khi áp lực quá lớn lại gây phản ứng ngược, trong khi những cầu thủ ít ai để ý đến lại chơi trội hơn nhờ tâm lý thoải mái. Đó chính là trường hợp của Freddie Freeman. Từ một cầu thủ phải ngưng chơi nhiều tháng trời để lo cho đứa con bị bệnh ngặt nghèo, Freeman đã trở thành MVP nhờ những cú home run thật đúng lúc để gỡ hoà hoặc thắng trận vô cùng ngoạn mục.

Freddie Freeman đang được phỏng vấn sau chiến thắng (FOX SPORTS)

Chiếc cúp World Series năm nay của L.A. là thành tựu của nhiều năm trời gầy dựng bởi một đội ngũ chuyên gia và doanh nhân nhiều tiền của cũng như tài năng. Việc chọn lựa huấn luyện viên và cầu thủ là cả một nghệ thuật, đòi hỏi nhiều kinh nghiệm cũng như hiểu biết về dữ kiện, xác suất, tâm lý và trên hết là một hệ thống đào tạo nhân tài ở cấp thấp – tức Minor League, để luôn có người lấp chỗ trống khi có cầu thủ bị chấn thương hoặc chuyển sang đội khác. Baseball là môn thể thao có luật chơi khá đơn giản, không thay đổi gì nhiều (so với football chẳng hạn), nhưng có lẽ vì vậy nó luôn được người Mỹ ưa chuộng. Số người xem giải World Series năm nay lên đến gần 20 triệu, bứt xa giải năm ngoái giữa Texas và Arizona.

Freddie Freeman (trái) cùng đồng đội giơ cao chiếc cúp (FOX SPORTS)

Khác với dân Nhật hay Đài Loan, người Việt không chơi bóng chày nên cũng không thích xem baseball trên TV. Phụ huynh Việt ở Mỹ ít ai cho con mình chơi baseball trong các đội thiếu nhi, gọi là Little League, nên có lẽ phải mất nhiều thế hệ nữa mới có những siêu sao gốc Việt xuất hiện trong World Series. Mùa bóng 2024 Tommy Phạm của Kansas City Royals cũng đã vào được giải playoff vòng nhì, nhưng rất tiếc Kansas City bị New York Yankees loại 3-1. Có lẽ đây là cơ hội cuối cùng cho Tommy Phạm, vì dạo sau này anh bị chấn thương hơi nhiều và cũng đã 36 tuổi. Biết khi nào người Việt mới có một Shohei đây ta?

Tái sử dụng vỏ hộp

Mặc dù việc tái sử dụng một hũ thủy tinh sẽ không giải quyết được vấn đề rác thải của thế giới, nhưng nó sẽ mang lại nhiều lợi ích hơn là bị vứt bỏ. Dưới đây là một số cách tái chế vỏ hộp đã qua sử dụng.

■ Hũ thủy tinh.

Là đồ có thể được tái sử dụng vào nhiều mục đích khác nhau. Sau khi đã rửa sạch hũ, có thể dùng để trữ thức ăn, đồ uống, gia vị... Hũ thủy tinh giúp bảo quản đồ trong thời gian dài vừa vệ sinh lại an toàn.

■ Ống son môi cũ. Thay vì bỏ đi, hãy biến nó thành một hộp đựng nhỏ gọn. Rửa sạch ống son bằng xà phòng và nước rồi dùng để đựng kẹp tóc, thuốc hay bông tăm. Ống son sẽ là vật chứa đồ nhỏ gọn tiện ích mà không phải mua hộp đựng đồ riêng.

■ Hộp thiếc. Có thể được tái sử dụng thành chậu trồng cây, đồ bảo vệ cây giống và máng ăn cho chim. Hoặc trang trí thành những chiếc đèn lồng bắt mắt.

■ Hộp đựng trứng. Có thể dùng để đựng đồ trong ngăn kéo cho nhà bếp, văn phòng hoặc phòng tắm. Đặt các hộp đựng vào bên trong các ngăn kéo chứa nhiều đồ nhỏ, bừa bộn nhất. Sắp xếp, phân loại các món đồ vào từng ô riêng biệt.

DALLAS Sự Kiện

CHOCOLATE AND SIPS TOURS

29/11 tới 30/12. Ngồi trên xe đi thưởng lãm đèn trưng bày mùa Christmas ở một số địa điểm đẹp nhất Dallas và thưởng thức chocolate nóng hay thức uống khác

Địa điểm: Dallas by Chocolate, 4925 Greenville, Dallas TX 75206. Điện thoại 972-814-5997.

Giá vé: người lớn \$63, trẻ em \$53.

THE NUTCRACKER WITH LIVE ORCHESTRA

6/12 tới 8/12. Trình diễn nhạc kịch ballet với kịch bản truyền thống The Nutcracker với dàn nhạc hòa tấu Dallas Orchestra

Địa điểm: Moody Performance Hall, 2520 Flora St, Dallas TX 75201. Điện thoại 817-360-6387.

Giá vé: \$25-\$80.

BEST OF TEXAS ROBOTICS

5/12 tới 7/12. Thi đua về sáng tạo robot với nhiều nhóm học sinh tham dự đến từ nhiều nước trên thế giới

Địa điểm: Cotton Bowl Stadium, 3750 Cotton Bowl Circle, Dallas TX 75210. **Giá vé A:** miễn phí.

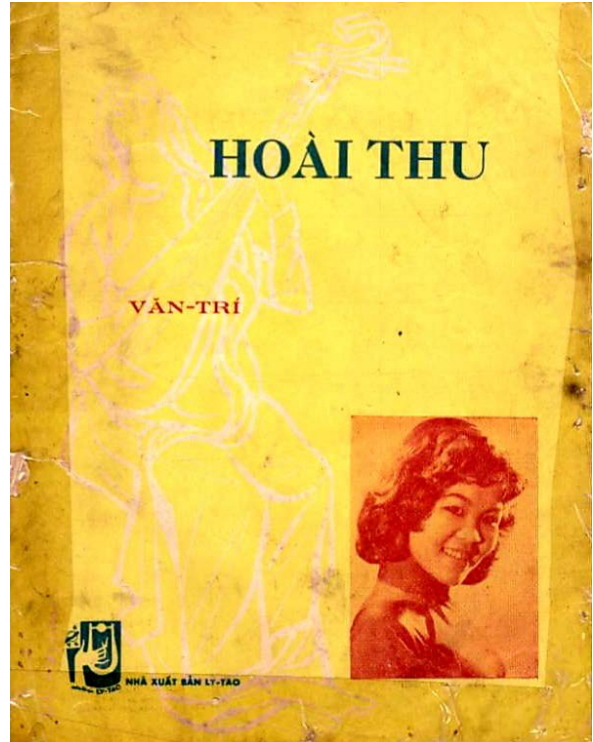
nhớ hoài một mùa Thu

Nhạc sĩ Văn Trí tên thật là Văn Minh Trí, sinh ngày 31.07.1942 ở Cà-Mau, theo học ở trường trung học Petrus Trương Vĩnh Ký niên khóa 1954-1961 rồi đại học sư phạm Sài-Gòn khóa 1963-1967 và dạy môn Quốc văn nơi trường trung học An Xuyên, tỉnh Cà-Mau. Nhạc sĩ Văn Trí được giới yêu nhạc mến chuộng qua nhạc phẩm “Hoài thu” và “Tình yêu và huyền thoại”.

Nhạc phẩm “Hoài Thu” ra đời sau một chuyến đi nghỉ mát ở Đà-Lạt lúc tác giả còn ngồi trên ghế nhà trường (lớp đệ ngũ). Nhạc sĩ Văn Trí sáng tác khoảng gần 20 nhạc phẩm, trong đó có 3 bài hợp soạn với nhạc sĩ Hoàng Lang. Trong số những nhạc bản viết riêng, chỉ có “Hoài Thu” và “Tình yêu và huyền thoại” được phổ biến nhiều nhất. Những nhạc phẩm còn lại không được nhắc nhở nhiều mặc dù tác giả rất tâm đắc như “Đẹp Hậu-Giang” (ca sĩ Thái Thanh trình bày và được phát thanh qua sông Bến-Hải), Thu đi cho mắt nai buồn (ca sĩ Hà Thanh), “Bài ca sông Cửu” (ca sĩ Hồng Phúc), “Bài ca đẹp nắng” (Ban thiếu nhi Nguyễn Đức), “Tiếng sóng Cửu Long” (ban Hoàng Lang hợp ca), “Nắng thôn chiều” (ban Hoàng Lang), “Hoa nắng rừng mai” (nhạc chuyển mục của đài phát thanh Sài-Gòn).

Sau ngày mất nước, nhạc sĩ Văn Trí định cư ở New Zealand và không tham gia vào sinh hoạt văn nghệ ở hải ngoại. Nhạc sĩ Văn Trí sống kín tiếng và âm thầm nên không mấy ai biết được tin tức về ông.

Chân thành cảm ơn anh admin Trương Minh Công của trang website cựu học sinh Petrus Ký ở Úc châu đã cho em biết tin tức về nhạc sĩ Văn Trí cũng như anh Võ Phi Hùng đã bỏ nhiều công sức thu thập tài liệu về nhạc sĩ Văn Trí.

Hình bìa tờ nhạc “Hoài thu” do nhà xuất bản Ly Tao phát hành năm 1959

TAM VAN
ĐỨC QUỐC

Lối quen xưa dệt muôn ngàn sắc lá
Chợt bồi hồi thương tiếc một mùa thu
Xúc cảm từ từ bút “Cảm thu” của thi sĩ Đinh Hùng (*), nhạc sĩ Văn Trí đã phác họa khung trời mùa thu bằng khuông qua nét nhạc. Trong lần ghé thăm miền cao nguyên vào mùa thu trút lá, non nước hữu tình và cảnh vật nên thơ gợi cho chàng trai trẻ những rung cảm tuyệt vời ...

“Mùa thu năm ấy
Trên đường đến miền cao nguyên
Đà-Lạt núi rừng thâm xuyên
Thác ngàn nước bạc thiên nhiên
Chạnh lòng tôi thấy

*Lá vàng rơi nhẹ say mơ
Trong rừng thu đẹp nên thơ
Lưng trời đàn chim bơ vơ*

Chàng đi qua sông hồ, biển cả rồi mãi miết trên đường quốc lộ nên đã quên rồi miền cao nguyên năm đó. Tuổi vào đời bước thấp, bước cao và dễ dàng bị cuốn hút bởi những điều mới mẻ. Nhưng nỗi niềm băng khuâng khó quên của mùa thu trước lại xôn xao trong trái tim của chàng trai lãng tử. Thời gian không giúp người ta lãng quên hay khi muốn quên lại càng thêm nhớ. Hôm nay, mùa thu cũng về lại trên miền cao nguyên sương mù, đất đỏ. Bước chân phiêu linh rời xa phố thị ồn ào để được ngắm bấy nai ngơ ngác đạp trên thảm lá vàng khô hay nhìn đám cỏ múa băng khuâng trên bờ cỏ rộng. Giữa không gian bao la giao hòa của trời đất, chàng lắng nghe từng nhịp đập ngổ ngàng của rừng thu vắng lặng ...

“Mùa thu năm nay

Ca sĩ Thanh Lan và Băng Châu trên hình bìa tờ nhạc “Hoài thu” do nhà xuất bản Tinh Hoa miền Nam tái bản năm 1972

*Tôi lại thấy lòng lâng lâng
Khi nhịp bước nhẹ đôi chân
Trong rừng vắng lạnh băng khuâng
Bầy nai ngơ ngác
Lá vàng rơi đầy miên man
Trên bờ cỏ rộng thênh thang
Nghe mùa thu đi ngổ ngàng”*

Một mình trên lối nhỏ, thấp thoáng đầu đó những tia nắng vàng ấm áp làm xuyên xao tâm hồn của người trai năm trước. Có phải là tia nắng quai của chiều thu cũ. Lối mòn xưa và những gót chân như lạ, như xa. Lá mùa thu nhuộm vàng màu kỷ niệm để thấy nước hồ chợt xanh và trong hơn. Bước chân nào chợt xa vắng hay chỉ là một cơn gió thoảng qua mảnh. Gió vương vấn, mơn man tâm hồn đang đơn lẻ hay muốn khơi gợi dư âm của ngày tháng đã phai phôi ..

*“Nắng đây vẫn là nắng ấm
Mùa thu thương nhớ mơ màng
Gió thu về đây mơn man
Hồ thu xanh biếc tràn lan”*

Thu đi rồi thu đến theo sự đổi thay của 4 mùa thời tiết cũng như định luật tuần hoàn trong vũ trụ. Thu năm nay cũng giống như mùa thu năm trước, vẫn khoảng trời băng bạc ánh mây trời và thêm rêu cũ ngập muôn vàn xác lá nhưng hình như trong cảm xúc đã có nhiều thay đổi. Giữa mệnh mông đất trời, tuổi hồn nhiên đã âm thầm chấp cánh bay xa và còn sót lại nơi đáy tim một mảnh linh hồn thu hiu hắt. Có phải khối hoàng hôn dấy lên nỗi buồn nhớ thương mùa thu trước hay tâm hồn chợt xót xa khi thấy ánh mây chiều còn vấn vương đôi thông cũ.

Cuộc đời ngắn ngủi, phù du này giống như những chuyến xe xuôi ngược, có gặp nhau chỉ kịp vẫy tay chào. Ngày tháng qua đi có bao giờ trở lại nên ai nấy trong cuộc sống này luôn trân trọng cái hiện hữu, khi hôm nay còn gặp nhau, ngồi bên nhau và trao nhau bao niềm luyến lưu thân ái vì đâu biết được ngày sau sẽ ra sao, lần gặp này có thể là vĩnh viễn và hôm nay có thể là lần sau cùng.

TV (28.10.2024)

(*) tùy bút “Cảm thu” được đăng trong giai phẩm “Mùa gặt mới”, xuất bản tại Hà-Nội năm 1940. Đây cũng là sáng tác đầu tiên của thi sĩ Đinh Hùng được đăng trên báo với bút danh Hoài Điệp Thứ Lang. “Cảm thu” được tác giả diễn tả với lời văn trau chuốt, mượt mà như một bài thơ nên được nhiều độc giả yêu thích và ví von là “thơ văn xuôi”.

Quần mùa lạnh

■ **Quần kẻ sọc kinh điển** trở lại. Pinstripe pants - họa tiết kẻ sọc mặc cao ráo, tinh tế thanh lịch. Đẹp với áo len cổ lọ, áo blazer tạo phong cách cổ điển hiện đại, hợp cả đi làm lẫn đi chơi. Lựa kiểu quần kẻ sọc có trên tông màu đậm, nhìn có gu thời trang hơn.

■ **Quần dáng carrot** - carrot pants có phần hông rộng, hẹp ở phần ống. Kiểu dáng này giúp nhìn gọn phần hông và đùi, trẻ trung năng động. Quần carrot dễ mặc với sơ mi, áo len mỏng ... thậm chí các kiểu áo sweater casual, vừa trẻ mà vẫn không quá xuề xòa. Linh hoạt trong cách ăn mặc, đi làm với giày có gót hay thoải mái với giày sneakers. Không gò bó nhưng vẫn tinh tế.

■ **Quần ống loe co dẫn** - stretch flared pants là kiểu quần thịnh hành mùa lạnh năm nay. Pha chút Boho lãng mạn và thoải mái ấm áp. Ống loe cạp cao nổi bật vòng eo và chân dài hơn. Chất liệu chút co dẫn, dù ôm sát nhưng vẫn dễ chịu hợp nhiều dáng người. Đa dạng màu sắc từ đen, xám, đỏ burgundy, nâu ... để mặc với áo len mỏng hay áo sơ mi.

■ **Quần cạp cao** cũng rất thịnh hành, mặc thanh lịch, dễ hợp dáng thấp làm chân cao và thon thả hơn. Hợp để đi làm, mặc đẹp với áo khoác dài và giày boots đi chơi. Nhiều chất liệu ấm áp mùa lạnh như len, vải nhung kẻ, dệt kim ...

■ **Quần móc gót** - stirrup pants là kiểu quần có đai dưới gót cũng đang trở lại bất ngờ. Retro mà hiện đại, phá cách, khá thoải mái khi mặc. Đai dưới giúp quần thẳng thớm ở mắt cá, không xô lệch khi chuyển động, hợp dã ngoại, đi chơi mùa lạnh. Dễ đẹp với giày có gót và boots, hợp với giày sneakers. Món đồ yêu thích với phong cách độc đáo, mới mẻ.

■ **Quần đáy thấp** - elongated crotch pants phong cách, thoải mái và cá tính. Tuyệt cho phong cách streetstyle khi mặc chung với áo len quá khổ hay áo khoác bomber. Hợp với các kiểu giày, chất liệu len hay dệt kim.

Thơ

Phạm Văn Bình

Phạm Văn Bình sinh trưởng ở Đông Hà, Quảng Trị. Quê nội: Thừa Thiên. Trước 1975, Sĩ Quan Tâm Lý Chiến kiêm Phóng Viên Chiến Trường của Sư Đoàn TQLC/VNCH.

Có thơ văn đăng trên tạp chí Khởi Hành, Văn, Bách Khoa, Ngàn Khơi... Bài thơ '5 năm rồi không gặp' được Phạm Duy phổ nhạc với tựa đề 'Chuyện Tình Buồn' rất nổi tiếng.

Sau biến cố 30 tháng 4, 1975 ông đi cải tạo rồi cùng gia đình sang định cư ở Cali. Phạm Văn Bình qua đời ngày 22-7-2018.

Cuộc đời của Phạm Văn Bình gắn liền với Quân ngũ. Một lần nữa ta trở lại với thơ Phạm Văn Bình để sống lại một thời xưa. **SAO KHUÊ**

nhật nhòa mưa qua

em về ngại tóc mưa bay
mênh mang nỗi nhớ ngất ngây nỗi buồn
tuổi hồng vỏ cánh qua truong
thời gian nước lũ, thiên đường mù khơi
em về rũ áo ra phơi
vàng phai kỷ niệm một đời nhớ nhau
héo hon trời đất một màu
trăm con sóng vỗ chân cầu xót xa
nghe trong tâm thức mù lòa
chiều nghiêng tháp cổ mây xa cuối nguồn
em về ẩm lửa mùa đông
hồn khô củi đượm bếp hồng reo vui
mưa ru ta giấc ngậm ngủi
đêm sâu gác hẹp, sục sùi mưa qua
chiếu chắn vẫn lạnh cơn mơ
nghe trong gió thoảng người xưa bước về
trông ra hiu quạnh bốn bề
đèn vàng, mưa đục, bốn bề quạnh hiu

em về nắng cũng hồng theo
ngựa hoang bước mỗi xuống đèo sáng nay
em về tay ấm trong tay
mặt trời tỉnh giấc gọi ngày hồi sinh.

(nguồn: Thơ Miền Nam trong thời chiến Tập I, Trần Hoài Thư sưu tập, Thư Ấn Quán xb)

5 năm rồi không gặp

Năm năm rồi không gặp
Từ khi em lấy chồng
Anh đậm trường mê mãi
Đời chia hai nhánh sông

Phong thư tình ngậy dại
Đường xưa quen lối về
Trong mịt mù gió cuốn
Nghe nhật nhòa mưa qua

Ngày nhà em pháo nổ
Anh cuộn mình trong chăn
Như con sâu làm tổ
Trong trái vải cô đơn
Ngày nhà em pháo nổ
Tâm hồn anh rướm máu
Ôi nhất chém hư vô
Ôi nhất chém hư vô

Năm năm rồi ly biệt
Một màu tang ngút trời
Chúa buồn trên thánh giá
Nằm chờ vợ gác chuông

Năm năm rồi trở lại
Từ khi em lấy chồng
Thương người em năm cũ
Thương góa phụ bên song

tường trình cho em

Tháng giêng xuôi quân ra xứ Huế
cố đô tan hoang, gạch ngói điêu tàn
không còn thấy áo em bay chiều bãi học
tóc thề đã quấn khăn tang

Tháng hai về trấn giữ ven đô
chong mắt hỏa châu ghè súng giữ cầu
Gió thoảng ngạt ngào hơi rượu mạnh
qua màn sương lối lả ánh đèn mầu

Ba lô lên vai đến miền Tây đô
quê hương em xanh ngát bóng dừa
đêm ngủ bìa rừng thềm làn môi ẩm
ngọt trái sầu riêng những lúc sang mùa

Bây giờ đã tháng tư trời mây vào hạ
mẹ chắc đang sửa soạn đi lễ chùa
và em nguyện cầu cho anh mỗi tối
cho người miệt mài sớm nắng chiều mưa

Tháng năm điểm kiều những vì sao biếc
hoa phượng nở đầy sân trường
ngày xưa e ấp những tờ lưu bút
bây giờ cho nhau phong thư gửi tròn nhớ thương

Tháng sáu rồi anh vẫn miệt mài
bận hành quân nên chưa về thăm em
đừng khóc nghe em như ve sầu tháng hạ
xa thì rất nhưng làm sao quên !

Tháng bảy về mưa ngâu bay bay
ô hay lòng ta sao bỗng dưng sầu ?
trắng sãi đi hề thét roi cầu Vỹ
thiếp tại Tương giang vĩ
quân tại Tương giang đầu

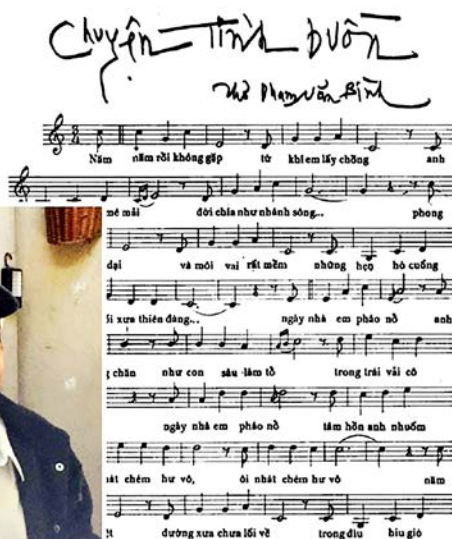
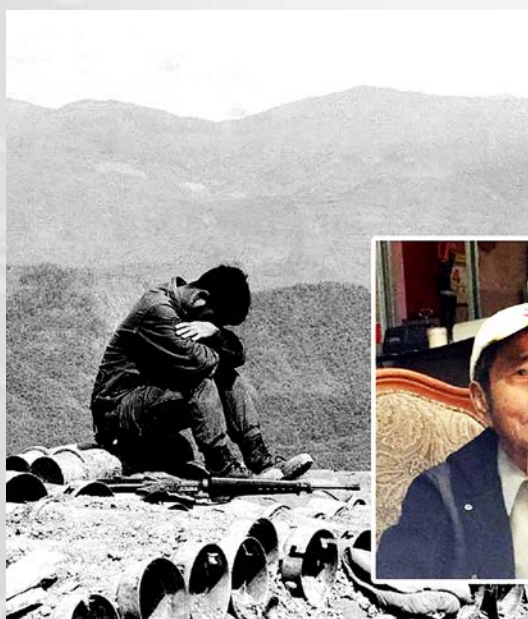
Tháng tám bé thơ chơi đèn kéo quân
huyền thoại hằng nga cũng không còn
tất cả đã tàn như giấc mơ hiệp sĩ
thực tế làm trái tim chúng ta khô cằn

Tháng chín đổ quân bên bờ Cửu Long
trái vú sữa căng như mạch sống mẹ hiền
anh đi cho đồng thêm xanh, trái thêm ngọt
chiến công này xin gửi tặng em

Về Cà Mau viết thư cho em
lời gió thương mây, chim nhớ thương rừng
xin đừng trách anh dù mỗi mòn chờ đợi
“Sao anh đi hoài thế anh ?”

Mưa đã mịt mù từ vùng biển
nhớ đan áo mùa đông trời trở lạnh rồi em
thiên hạ rộn ràng may áo cưới
anh vẫn còn đi, hẹn năm tới nghe em !

Hoa mai nở đầy và em đang chờ
Muội hai tháng rồi dài những ước mơ
nhớ má cho hồng, nhớ môi cho ngọt
anh về bên em cùng đón giao thừa.

* Bài này ký tên Phạm Tương Như, một bút hiệu của nhà thơ Phạm văn Bình, được nhạc sĩ Phạm Duy phổ thành ca khúc dưới tựa “Mười Hai Tháng Anh đi”

BẢO HUÂN

Ngày bỗng dưng buồn

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

- Chào bác con về.

Tôi đứng lên, tiến chân đưa con gái đang cúi gập người xuống thật lễ phép bằng nụ cười âu yếm. Nhìn theo dáng dấp cao gầy, mong manh như sắp ngã theo cơn gió lao xao hàng cây trước ngõ của Hà Phương, tôi cảm thấy nao nao lòng. Bước đến kệ sách ở góc phòng, tôi với tay lấy tập thơ của thi sĩ Hoàng Anh Tuấn do anh Hà gửi tặng khá lâu. Không biết vô tình hay hữu ý mà lại có 4 tờ giấy kẹp vào giữa quyển sách. Tôi bồi hồi đọc lại từng trang đầy nghệt những dòng chữ xiêu vẹo, không hàng lối.

■ CHÚA NHẬT 6 THÁNG 8

Buổi chiều, nằm đọc sách trong lúc vợ quét dọn. Những lời chửi bới con phí phạm nổi lên. Vẫn đọc tiếp vì chưa thấy bà ta nói đến mình. Bỗng dưng, tiếng rầy la đứa con gái lại nổi to hơn:

- Bố của mấy đứa bạn mày là kỹ sư, bác sĩ thì nó phí phạm là đúng rồi. Bố của mày xách dép cho bác sĩ cũng không đáng mà bày đặt hoang phí, cứ làm như con nhà giàu. Làm chết xác ra không đủ ăn, còn bày đặt đọc sách với vợ.

Quyển sách đang đọc được gấp lại ngay. Thôi đi ra

ngoài vườn nhỏ cỏ có lẽ yên thân hơn. Buổi tối, mình tận gần nói với con gái.

- Con thấy mẹ nhục mạ bố như vậy đó. Không thể sống nổi. Bố phải đi khỏi nhà để được yên thân.

- Bố ơi, con lạy bố. Bố gắng chờ con lên đại học, rồi cả hai bố con mình cùng đi.

Im lặng mà nước mắt muốn trào ra.

■ THỨ BA 18 THÁNG 8

Buổi cơm tối, trên bàn ăn bỗng dưng mình cao hứng, phê bình một tuyển tập truyện ngắn vừa đọc. Vậy

mà không hiểu tại sao bà ta lại nổi giận. Con giận “vô cớ” tự nhiên bùng lên. Những lời mỉa mai lạnh lùng, cay độc được tuôn ra để làm nhục thằng chồng vô tích sự:

- Ông tưởng, ông giỏi lắm hay sao mà đi phê bình, chê bai người ta. Ông giỏi quá mà không nuôi nổi vợ con. Rõ cái thùng rỗng kêu to.

Mình thâm nuốt cơn giận để nghĩ “Ô hay! người đàn bà này là vợ hay là kẻ thù của mình đây?”. Đầu óc như muốn vỡ tung ra. Cố thổ thật sâu để nén cho cơn giận không được bùng ra.

■ THỨ SÁU 26 THÁNG 9

Tháng cuối cùng lãnh tiền thất nghiệp. Không còn 350 đô la một tuần nữa, mà chỉ còn khoảng 250 đô la với việc làm mới. Bão tố xảy ra ngay:

- Ông tưởng ông kiếm được nhiều tiền lắm hả? Không nuôi nổi vợ con mà không biết nhục. Đồ bất tài.

Mình im lặng nuốt cơn giận vào lòng. Nói với đứa con gái lớn:

- Cuối tuần bố sẽ dọn đi.

- Bố đi đâu? Ai đưa em đi học?

Im lặng để suy nghĩ.

■ THỨ HAI NGÀY 10 THÁNG 10

Đứa con gái lớn đả cả gia

đình đi ăn ở nhà hàng để mừng sinh nhật bố. Mình thấy vui và cảm động. Sau bữa ăn, góp chuyện để lấy lòng cho cả nhà vui vẻ:

- Tuần sau, lãnh lương bố sẽ mời cả nhà đi ăn nhà hàng buffet vừa mới khai trương nhé.

Không ngờ đó là một câu nói mở đầu cho một trận bão. Bà bảo mình nghèo kiệt xác mà học làm sang, rồi tiếp theo đó, không biết bao nhiêu lời nói, chê bai, rẻ rúng. Bà đem mình so sánh hết người này, đến người nọ. Tóm lại, mình không bằng ai cả, chỉ đáng xách dép cho người này, xách giày cho người kia. Còn nỗi đau nào hơn nỗi đau này cho một người chồng như mình. Tức nước thì cũng phải có lúc vỡ bờ, mình xẵng giọng:

- Nhìn chung quanh xem có ai đối xử với chồng như bà không? Thằng Khang tệ bạc như vậy mà vợ nó vẫn nể trọng, không ăn nói hồ đồ như bà. Vợ con người ta vậy đó, còn bà tự xét lại xem bà có quá đáng không?

- Tôi không có gì cần phải xét. Còn ông thì sao, ông chỉ là thằng đàn ông đi nói xấu vợ.

- Tôi không nói xấu ai hết, tôi chỉ nói sự thật. Nếu bà nghĩ rằng sự thật đó là xấu, thì đóng cửa phòng lại mà tu tâm dưỡng tánh để mai này khỏi sa hỏa ngục.

Bà ta rít lên:

- Người tự xét là ông. Ông chỉ là thằng đàn ông bất tài, hèn hạ, không làm được tích sự gì để nuôi vợ, nuôi con....

Và tiếp theo là biết bao lời khinh bỉ đến tận nhũn, mình khổ sở ôm đầu:

- Thế này thì sống với nhau làm sao được nữa.

- Không sống được thì đi. Cút đi. Đừng tưởng rằng kiếm nhiều được tiền. Có vài trăm bạc một tuần mà tưởng lớn. Không biết nhục.

Thôi, cần phải đi ra ngoài để tránh bực mình, tránh cả chuyện xô xát đáng tiếc mà biết là không tránh khỏi vì sự nhịn nhục có giới hạn của nó. Ngủ tạm ngoài nhà xe đêm nay. Nhưng sàn gạch cứng, làm đau lưng, cả đêm cứ lăn tót, lăn lui không nằm yên được. Nửa đêm, lạnh quá tính trở vào nhà. Cửa đã khóa chặt rồi.

Buổi chiều hôm sau than thở với con gái.

- Thôi, con cho bố đi. Bố sẽ về hàng ngày chở con đi học.

- Không, không, cố lên bố ơi. Con sắp lên đại học rồi.

- Con thương bố. Bố không thể chịu đựng thêm được nữa. Đêm qua con đã thấy tất cả.

- Đêm qua con cũng không ngủ được.

Yên lặng mà trong lòng

tràn đầy niềm thương cảm đứa con gái chưa đầy 16 tuổi mà khuôn mặt đã hằn nét suy tư. Nhưng cứ nhớ đến những lời lăng nhục lại thấy sôi gan. Tự nhiên, như trong ý nghĩ vượt ra lời nói với con:

- Để cho Bố đi. Bố không đi đâu xa. Khi nào con cần, cứ gọi, bố sẽ tới ngay.

Đứa con gái nhìn mình, những giọt nước mắt lăn dài trên má, giọng nói chìm xuống như tiếng tức tưởi thâm làm trái tim mình muốn ngưng đập.

- Bố có thể vì con mà hy sinh thêm một chút không hở bố?

Im lặng, thở dài. Ừ! thì bố sẽ vì con mà tiếp tục nhịn nhục, tiếp tục chịu đựng những lời miệt khinh, ác độc. Bố sẽ cố gắng sống như một người đàn ông không hề có tự ái và lòng tự trọng để ở lại đây. Mình ôm con vào lòng rồi đưa tay sờ vào khuôn mặt xem da mặt đã dày thêm bao nhiêu nữa. Con ơi! bố sẽ vì con mà thua hết cả cuộc đời (*).

Không biết, nếu đọc được những hàng chữ này, Hà Phương có hiểu được tận cùng nỗi đau -ngày xưa- của bố, để cảm thông mà không phản đối và giận hờn khi bố quyết định tái hôn với người đàn bà khác, sau 6 năm làm người đàn ông góa vợ, sống quạnh hiu, đơn độc trong căn nhà cũ, nơi Hà Phương chào đời, lớn lên và rời khỏi, để đi đến

ngôi trường đại học xa xôi, hoàn tất học trình nó đang theo đuổi.

Tôi nhớ đôi mắt long lanh ngấn lệ của đứa con gái khi tôi cầm tay, vuốt nhẹ làn da mát lạnh, phẳng phiu “Rồi con sẽ có chồng, có con, có một mái ấm gia đình. Còn bố con thì sẽ đơn độc, một mình, một thân với tuổi già cô quạnh. Bố đã hy sinh gần hết cuộc đời cho chị em con. Bởi thế, bác mong con hãy thương bố và chấp nhận, để bố con được vui”.

Nhìn nụ cười gượng gạo và những giọt nước mắt lăn dài trên đôi má phúng phính, dễ thương của Hà Phương, tôi không biết nói gì thêm, dù rất muốn kể lại câu chuyện đã tình cờ nghe được trên đài phát thanh, cách đây 6 năm trong chương trình giải đáp tâm tình. Qua làn sóng, tiếng nói của người phụ nữ như đứt quãng trong nghẹn ngào: “Mẹ em mất đã 2 năm, nhưng nỗi ân hận trong lòng em mãi mãi còn đó. Ngày trước, vì lòng ích kỷ em đã ngăn cản mẹ bước thêm bước nữa với người đàn ông rất yêu thương bà. Lúc ấy, em đã lập gia đình, nên không còn gần gũi, gần bó với mẹ như ngày xưa còn bé, nhưng vì thể diện, vì sợ mất mặt với bên chồng, em đã quyết liệt phản đối chuyện tình cảm của mẹ. Em sợ người

ta nói, mẹ già rồi mà còn bày đặt yêu đương. Và, vì thương con, mẹ em đã hy sinh tình yêu của mẹ, để rồi những năm tháng sau đó mẹ em đã sống lặng lẽ, cô độc, buồn bã cho đến ngày rời khỏi cuộc đời. Khi mẹ nằm trên giường bệnh, em vì quá bận bịu với hai con nhỏ, nên không cận kề săn sóc mẹ như ngày trước đã có lần huênh hoang lớn tiếng ‘Mẹ có biết mẹ đã gần 60 tuổi rồi không? Mẹ làm như vậy không sợ người ta chê cười sao? Bộ mẹ nghĩ, con không lo cho mẹ được sao mà mẹ phải lấy chồng?’. Khi mẹ mất, em mới biết em mắc phải một lỗi lầm to lớn, bởi vì em không thể bù đắp khoảng tình cảm trống vắng cho mẹ được. Em vô cùng hối hận và muốn chia sẻ với thính giả niềm tâm sự u uẩn này, để mong rằng đừng ai vướng phải sự sai lầm như em”.

Hà Phương ạ! Ước gì con nghe được câu chuyện này để suy nghĩ lại. Bác biết bây giờ con rất buồn và chắc bố con cũng buồn không kém.

Bác cũng vậy.

Ngày hôm nay. Một ngày mới của bác ... bỗng dưng buồn!!!

NB

THEO CHUYỆN CỦA TB

(*) Nguyên văn những dòng nhật ký của anh TB

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Nhiều con sông đổi dòng chảy sau khi lòng sông bị
khai thác cát, rừng bị đốn hạ ...

Chuyện rừng, chuyện cát & chuyện sông...

Cát càng ngày càng được khóa chặt, cũng giống như người ta đóng cửa rừng. Nhưng, cát càng ngày càng tiêu thụ và khai thác vô tội vạ, cũng giống như cửa rừng chỉ chính thức đóng lại khi không còn cái cây nguyên sinh nào nữa. Đường như toàn bộ hệ thống khai thác rừng đã chuyển thể loại, bước sang khai thác cát. Bởi hiện tại, cát là thứ dễ làm giàu nhất. Mặc cho những dòng sông quần quai và rên xiết.

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Ai mua cát, ai bán cát?

Một người từng làm việc trong lĩnh vực tài nguyên môi trường, chính xác là Trưởng phòng Tài nguyên và môi trường, không muốn nêu tên, chia sẻ:

- Ngó vậy chứ khóc ròng ấy chứ! Thời xưa kiếm lâm khóc, giờ tới dân môi trường khóc ...
- Sao phải khóc?
- Trước đây, kiếm lâm giữ

rừng, nhưng thực ra chỉ “chiến đấu” với đám lâm tặc tép riu, còn lâm tặc lớn hoành hành tha hồ. Cũng như bây giờ, cát, khoáng sản cũng vậy, đâu có giữ được!

- Lâm tặc tép riu là mấy người phá rừng, chặt cây lẻ tẻ, còn lâm tặc lớn là gì nữa?
- Tức là bọn lâm tặc mà mình biết nó đang phá rừng đó nhưng phải tránh nó ra.
- Mình sợ chúng hay sao?
- Nói sợ thì không đúng, nhưng không dám đụng tới

chúng nó, vì “cụ” của chúng nó đứng phía sau. Chúng nó bị bắt thì được thả ra, còn mình sẽ bị cô lập, bị đuổi việc, coi như bể nổi cơm. Cay đắng lắm. Thế nên rừng mới sạch sành sanh là vậy. Giờ đến cát, khoáng sản cũng y chang...

- Anh có vẻ cũng khá rành ha?
- Đúng rồi, tôi từng là đội trưởng kiểm lâm, sau này xin chuyển qua bên Tài nguyên Môi trường, ai dè cũng y vậy.

- Anh có thể nói sơ qua vấn đề khai thác cát không?

- Có 1001 cái để nói, tình trạng khai thác cát ở lòng sông cho đến lúc này là không thể nói được gì, bởi các nhóm lợi ích họ đã bước vào rồi. Bây giờ, họ bắt tay với quan chức, từ nhỏ tới lớn. Mình làm tài nguyên môi trường không phải để bảo vệ tài nguyên môi trường mà chỉ là bọn canh cửa cho các nhóm lợi ích cả thôi!

- Còn tình trạng các con sông mới được khai thông dòng chảy ra sao?

- Làm gì có con sông nào được khai thông dòng chảy, toàn là nói láo cả thôi. Quy luật lở bồi của sông mình không thể can thiệp vào được. Ví dụ như dòng sông bị bồi lấp, có bãi bồi, thì sau đó sông sẽ tự phá đường, tìm dòng chảy trong tương lai, sau mỗi trận lụt sẽ có bên bồi bên lở. Người ta khai thác cát là để trục lợi chứ không khai thông

Xây dựng, khai thác khắp nơi

dòng chảy nào được cả. Thực ra là bán buôn chia chác nhau cả rồi. Vụ vừa rồi ở Quảng Nam, ngay bãi cát Điện Thọ, công an điều tra rồi đó, có ai mà giá cát trên thị trường lúc cao nhất cũng chưa tới 500,000 đồng một mét khối, vậy mà công ty Quảng Đà đấu giá lên tới 2,300,000 đồng một khối,

rõ ràng là quá bất minh.

- Bất minh ở chỗ nào?

- Nó cho thấy giữa đơn vị bán và đơn vị mua có vấn đề. Ví dụ như trữ lượng cát có thể là vài triệu mét khối nhưng khi rao bán thì đưa ra vài trăm ngàn mét khối. Chỉ có người bán với người mua hiểu ngầm với nhau mà đấu giá. Mà nếu dân không

phải liên minh chui đầu vào đấu giá, nếu thắng được cũng chết.

- Vì sao lại chết?

- Một khi đấu giá thật cao như vậy, chúng tôi đã có sự thỏa thuận ngầm về trữ lượng. Nó mua 1000 mét khối nhưng hút đến 1 triệu mét khối, chẳng ma nào kiểm tra được cả.

Những dòng sông rên xiết

Việt Nam là quốc gia có rất nhiều sông, chảy từ Tây sang Đông, có một số dòng sông chảy từ Bắc vào Nam hoặc từ Đông sang Tây như sông Kỳ Cùng, nhưng cũng vài đoạn như vậy thôi, sợ dĩ nhắc tới việc sông chảy từ Tây sang Đông vì phía Tây là núi, phía Đông là biển, sông chảy từ núi xuống biển, mang theo một lượng phù sa và sa khoáng rất lớn trong

Nhiều buổi đấu giá kết thúc với giá đấu cao ngất ngưỡng bởi sự thông đồng về sản lượng được đấu

dòng chảy của nó.

Trước đây, mọi dòng sông đều xanh mát vào mùa Xuân, nước trong và hiền hòa, trong veo vào mùa Hạ và xanh leo lẻo vào mùa Thu, chỉ mùa Đông là nước có màu ngầu đục vì chở phù sa. Thế nhưng bây giờ, hầu hết các dòng sông từ Nam chí Bắc chỉ hơi trong và xanh lơ mờ vào những ngày Tết, thời gian còn lại, nước sông ngầu đục.

Một người tên Nô, từng là lâm tặc, từng là sa tặc và từng là kim tặc, tức dân đào vàng thứ thiệt, dân anh chị, đã bỏ nghề sau khi ông ta chứng kiến đứa con của mình bị chết do sập hầm đào vàng, ông quyết định bỏ nghề, tu thân. Ông Nô chia sẻ:

- Ăn của rừng rưng rưng nước mắt là có thật. Nhưng một người ăn mà cả triệu người rưng rưng

mới đau!

- Ai làm nấy chịu, sao ảnh hưởng đến cả triệu người?

- Chị thấy đó, ở xứ Quảng mình, một Nguyễn Xuân Phúc làm Thủ tướng, rồi làm Chủ tịch nước, lúc oanh liệt, tiền bạc, quyền lực đầy mình lão và dòng họ lão hưởng, còn dân có được gì đâu. Nhưng khi lão mang tiếng dơ thì cả cái xứ Quảng bị ghép vào với cái ô danh của lão. Còn với việc khai thác rừng, dường như các nhóm lợi ích hưởng thôi, nhưng khi lũ lụt, thiên tai thì toàn dân gánh chịu.

- Chú có thể chia sẻ một vài kỷ niệm thời đi rừng được không?

- Rừng là một thế giới khác, lên trên đó hả, vàng một chỗ, gỗ một chỗ, trầm một chỗ, kiếm lâm một chỗ, mạnh ai nấy

sống, vàng thì đào sạt cả núi, dùng máy bơm áp lực bơm thẳng vào núi đất để lấy sa khoáng mà đãi, còn gỗ hả, người ta dựng cả một cái xưởng của chân vẫn trong rừng.

- ???

- Tôi nói thì chị sẽ thấy không hay, thôi để tôi giới thiệu chị với A Lăng Văn Bốc, anh ta sẽ kể chị nghe, đệ tử của tôi thời đó.

Tôi tìm gặp A Lăng Văn Bốc, anh cho hay:

- Hầu hết các con trâu đục chúng tôi nuôi là để kéo gỗ thuê.

- Các anh có khai thác gỗ không?

- Chúng tôi khai thác thuê.

- Ai thuê?

- Các tay lâm tặc, nói là lâm tặc chứ họ là những người có chủ, có chỗ dựa đảng hoàng. Họ là tay

chân của những ông chủ lớn.

- Rừng là nơi nương tựa của bà con thiểu số, biết vậy sao anh vẫn làm?

- Trước đây, dân làng còn vào rừng kiếm cây củi, cây gỗ làm nhà, giờ thì cấm, cấm tiệt, mình làm thuê cho bọn khai thác để kiếm sống chứ. Mình không làm thì thằng khác cũng làm, mình đói!

- Nghe nói nhà nước có chính sách ưu tiên cho đồng bào miền núi, không đủ sống được sao?

- Họ nói cho vui vậy mà (cười)! Nhà nước gọi về con bò, đến bìa rừng thì còn bộ xương, mấy cục nạc người ta lẻo hết rồi, vào đến bản thì còn mấy khúc xương, qua tay cán bộ ở đây nữa thì còn dính mấy tí gân, sống gì nổi!

- Vậy dân làng họ làm gì để sống?

- Hầu hết là đi làm thuê, từ Nam chí Bắc đều vậy. Mình phải tự cứu lấy mình thôi!

A Lăng Văn Bốc nói rằng phá rừng thuê cho lâm tặc là tự cứu lấy mình, tức tự cứu lấy đời sống kinh tế nghèo khổ, bế tắc của mình. Nhưng kỳ thực có phải là tự cứu hay là đang tự tử?!

Câu hỏi này thật khó trả lời.

UC

Rừng bị đốn hạ, rừng trồng thay thế, đất trở nên bạc màu và núi dễ lở

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

J. Frank Duryea
và Charles
Duryea trong
chiếc xe mà
họ đồng chế ở
Illinois, năm 1895
- PHOTO CORBIS

Tình anh em!

Là con của George Washington Duryea (1835-1883) và Louisa Melvina Turner (1841-1932), Charles Duryea, người anh, sinh ngày 15 tháng 12 năm 1861 tại Canton, Illinois. Frank Duryea, người em, chào đời ngày 8 tháng 10 năm 1869 tại nông trại Washburn, Illinois.

Charles Duryea nổi tiếng với những thiết kế độc đáo trong ngành xe đạp, trong khi Frank Duryea là người thực hiện và hoàn thiện các thiết kế của Charles cho xe cơ giới. Năm 1893, hai anh em đã chế tạo thành công chiếc xe cơ giới chạy bằng xăng đầu tiên tại Hoa Kỳ. Vào ngày 22 tháng 9 năm 1893, Frank Duryea đã cầm lái chiếc Duryea thực hiện chuyến đi thành công đầu tiên, cách phố của ông

600 yard tại Springfield, Massachusetts.

Ban đầu, hai anh em hợp tác rất ăn ý. Vào tháng 9 năm 1895, hai anh em đã thành lập công ty sản xuất xe cơ giới đầu tiên tại Hoa Kỳ, đặt tên là: Duryea Motor Wagon Company. Vào Ngày Lễ Tạ Ơn năm đó, trong một pha quảng cáo tuyệt vời, Frank Duryea đã giành chiến thắng trong cuộc đua ô tô đầu tiên của đất nước, cuộc đua Chicago Times-Herald từ Chicago đến Evanston. Cuộc đua diễn ra bất chấp một trận bão tuyết lớn khiến đường sá gần như không thể đi qua; tuy nhiên, Frank vẫn hoàn thành vòng đua dài 50 dặm trong hơn 10 giờ một chút.

Công ty Duryea Motor Wagon đã sản xuất và bán ra 13 chiếc xe cơ giới, nhưng

sau đó công ty đã phải đóng cửa do khó khăn tài chính. Charles và Frank cũng có những quan điểm khác nhau về hướng đi của công ty. Charles muốn tập trung vào việc phát triển và sản xuất xe cơ giới, trong khi Frank có xu hướng thận trọng hơn về tài chính và quản lý. Những mâu thuẫn này đã dẫn đến việc hai anh em tách ra và không còn hợp tác với nhau nữa. Kể từ đó, đã có rất nhiều bất đồng qua lại giữa hai anh em ruột thịt, ai mới thực là người phát minh ra Motor Wagon?.

Charles Edgar Duryea mất ngày 28 tháng 9 năm 1938, tại Philadelphia, Pennsylvania. Nói cho công bình thì Charles Edgar Duryea là người nảy ra ý tưởng, là kiến trúc sư.

Nói cho công bình thì người em Frank Duryea là kỹ sư xây dựng chế ra chiếc xe. Nhưng cho đến lúc qua đời vào ngày 15 tháng 2 năm 1967, tại Saybrook, Connecticut. Frank Duryea vẫn khẳng định rằng chiếc xe là sáng chế của riêng mình.

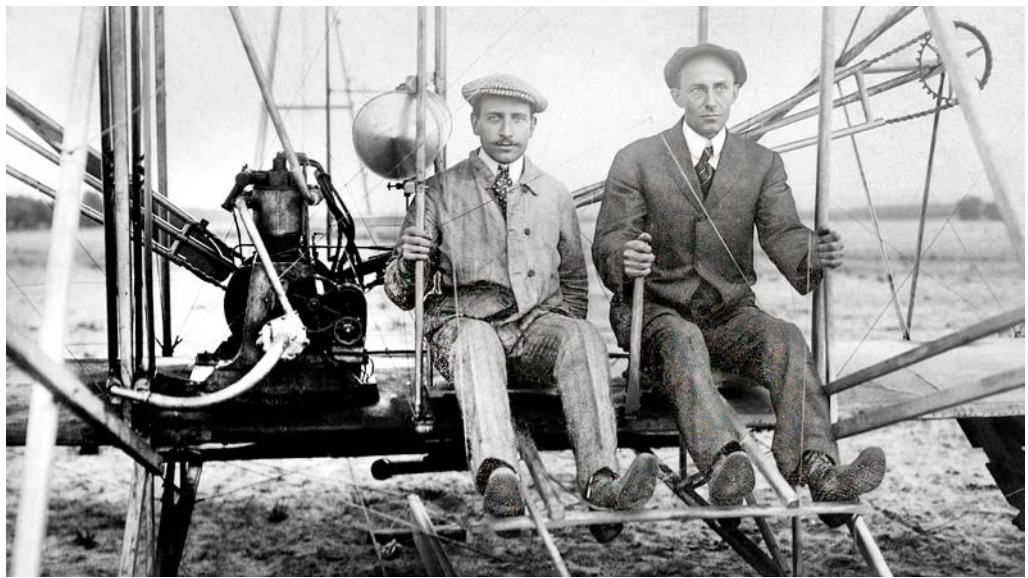
Cuộc tranh cãi giữa Charles và Frank Duryea đã thu hút sự chú ý của công luận Hoa Kỳ, đặc biệt là trong giới công nghiệp và báo chí. Một số người ủng hộ Charles vì ông là người có ý tưởng và thiết kế ban đầu, trong khi những người khác ủng hộ Frank vì ông

là người thực hiện và hoàn thiện các thiết kế đó.

Một số chuyên gia cho rằng, nếu hai anh em có thể giải quyết mâu thuẫn và tiếp tục hợp tác, họ có thể đạt được nhiều thành tựu hơn nữa. Sự chia rẽ đã làm giảm đi tiềm năng phát triển của họ và ảnh hưởng đến sự phát triển của công ty Duryea Motor Wagon.

Đọc lại Quốc văn giáo khoa thư của các vị Lê Thân Trần Trọng Kim, Ôn Như Nguyễn Văn Ngọc, Đặng Đình Phúc, Đỗ Thận dạy ta chuyện 3 anh em họ Điền, lớn lên đã có gia đình riêng, bàn nhau chia tài sản của cha mẹ để lại, ganh nhau từng món một. Đến cái cây cổ thụ trước nhà, không ai chịu nhường ai, cuối cùng phải thỏa thuận đốn hạ cây xuống, xẻ gỗ chia đều cho cả 3 người.

Buổi sáng nọ, ra sân, nhìn thấy cây héo rũ, chết khô, người anh Cả sững sờ hồi lâu rồi ôm gốc cây khóc nức nở. Hai người em thấy vậy lấy làm lạ, hỏi cái cây đáng giá bao nhiêu mà sao anh khóc to như vậy? Người anh ôn tồn trả lời rằng, cái cây từ một gốc sinh ra, từ đó sinh ra cành, nhánh, như cha mẹ sinh ra anh em mình vậy. Chắc nó nghe được anh em ta định xẻ nhánh, xẻ cành gây ra cảnh chia lìa anh em,

Wilbur và Orville Wright

nó buồn, nó chết. Nay anh em ta cũng như cái cây đó, không biết thương nhau, tranh giành quyền lợi rồi chia lìa nhau, nghĩ như vậy mà anh khóc. Hai người em nghe đến đó, tỉnh ngộ, ôm người anh cùng khóc, từ đó không nghĩ đến sự tranh giành, chia lìa với nhau nữa.

Quan điểm của người viết là anh em thương yêu nhau hợp tác được là tốt. Khi không toàn tâm, toàn ý có suy nghĩ khác nhau thì tách riêng ra, đường ai nấy đi. Anh em ruột thịt chỉ vì chút danh lợi là gà nhà bôi mặt đá nhau thì kỳ quá?

May mắn thay, người Mỹ, dẫu quen sống thực dụng, cũng có anh em đối xử với nhau rất tốt. Chuyện rằng: Wilbur và Orville Wright là hai anh em người Mỹ, từ khi còn nhỏ đã có niềm đam mê với việc bay

lượn. Cha của họ, Milton Wright, đã tặng cho con mình một chiếc trực thăng nhỏ chạy bằng dây cao su, khơi dậy niềm đam mê này.

Hai anh em theo dõi sát sao công trình của nhà tiên phong hàng không người Đức Otto Lilienthal, Wilbur Wright thường là người dẫn đầu trong các giai đoạn đầu của dự án, trong khi Orville Wright tham gia sâu hơn vào các giai đoạn sau. Họ luôn làm việc cùng nhau, chia sẻ ý tưởng và cùng giải quyết các vấn đề kỹ thuật. Hai anh em đã đối mặt với nhiều thất bại và khó khăn, nhưng họ luôn kiên trì và không ngừng cải tiến thiết kế của mình.

Họ chọn Kitty Hawk, North Carolina, do điều kiện gió thuận lợi làm nơi thử nghiệm. Ngày 17 tháng 12 năm 1903,

Wilbur và Orville đã thực hiện chuyến bay có động cơ đầu tiên thành công với chiếc 'Wright Flyer' kéo dài 12 giây và bay được khoảng 37 mét.

Sự kiên trì này đã giúp họ đạt được thành công cuối cùng. Wilbur và Orville Wright đã để lại một di sản to lớn trong lịch sử hàng không. Họ đặt nền móng cho ngành công nghiệp hàng không hiện đại.

Anh em với nhau, huynh đệ như thủ túc, anh em như thể tay chân mới được chớ. Kết luận về phát minh, chúng ta ngưỡng mộ anh em nhà Duryea chế tạo xe hơi chạy bằng xăng. Chúng ta ngưỡng mộ anh em nhà Wright chế tạo máy bay. Về tình anh em, chúng ta 'chê' anh em nhà Duryea. Chúng ta 'khen' anh em nhà Wright.

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Câu chuyện cảm động

Tiệm mình bán gà và khoai tây chiên. Hôm đó cụ bà dẫn theo cháu trai đến mua đúng một hộp khoai tây chiên và ngồi ăn tại quán.

Thằng nhỏ hỏi: “Cái này ngon ghê nội, ngày mai ăn tiếp được không nội?”

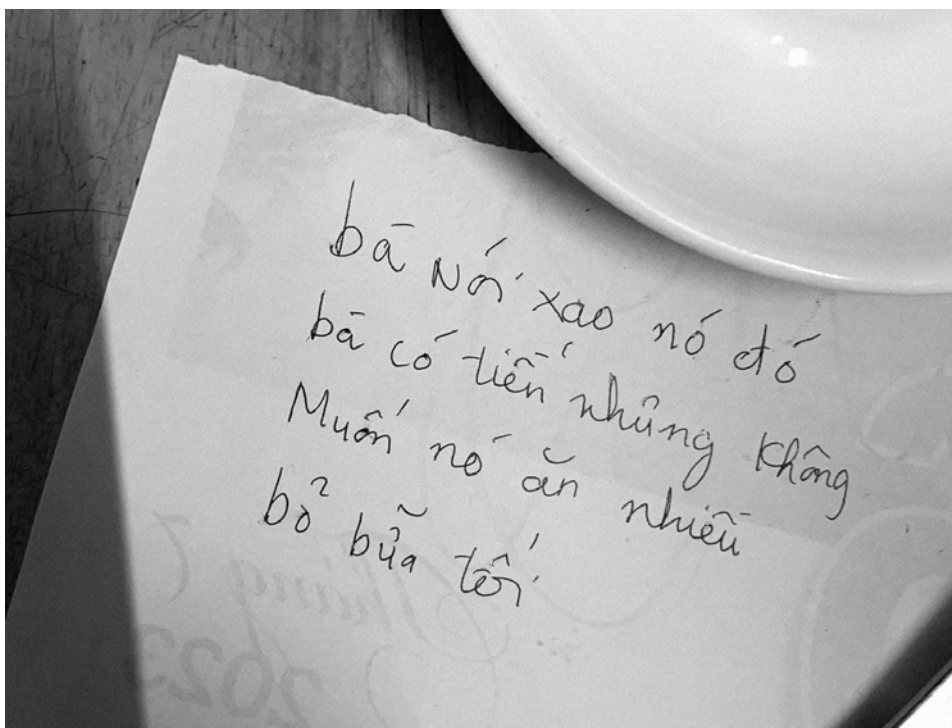
Bà trả lời: “Không được, nội hết tiền rồi.”

Mình thấy thằng bé mặt buồn xo, nhìn chằm chằm vô mấy miếng gà chiên trong tủ. Thấy thương quá, mình mới kêu nhân viên mang cho thằng bé cái đùi.

Bà cụ đẩy miếng gà đi: “Không được đâu, bà không đủ tiền trả cái này”.

Mình tiếp lời: “Bà cứ cho thằng bé ăn, cái này cháu tặng ạ”.

Thằng bé ăn gà xong đi rửa tay với nụ cười rạng rỡ còn bà cụ thì ái ngại nhìn mình, xin miếng giấy nhỏ và cây viết. Sau đó, ba thằng nhỏ lái chiếc xe hơi rất... sang đến đón 2 bà cháu về. Bà nói cảm ơn xong đưa mình miếng giấy nhỏ, nội dung: “Bà nói xạo nó đó. Bà có tiền, nhưng bà không muốn nó ăn nhiều bỏ bữa tối.”

(ẢNH: KIM LIÊN)

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Thuốc nhuộm tóc

Con người đã thay đổi khá nhiều trong vài ngàn năm qua, nhưng có một điều không thay đổi là mong muốn chung của mọi người là thay đổi ngoại hình của bản thân. Thậm chí thông qua những phương pháp kỳ lạ, mạo hiểm hoặc hoàn toàn thô thiển. Theo các nghiên cứu, những người Ai Cập cổ đại là những người đầu tiên sử dụng màu nhuộm bằng “Lá Móng” (Henna) để phủ bạc. Các loại màu nhuộm từ thực vật cũng đã bắt đầu được sử dụng nhiều năm sau đó ở Hy Lạp và La Mã cổ đại.

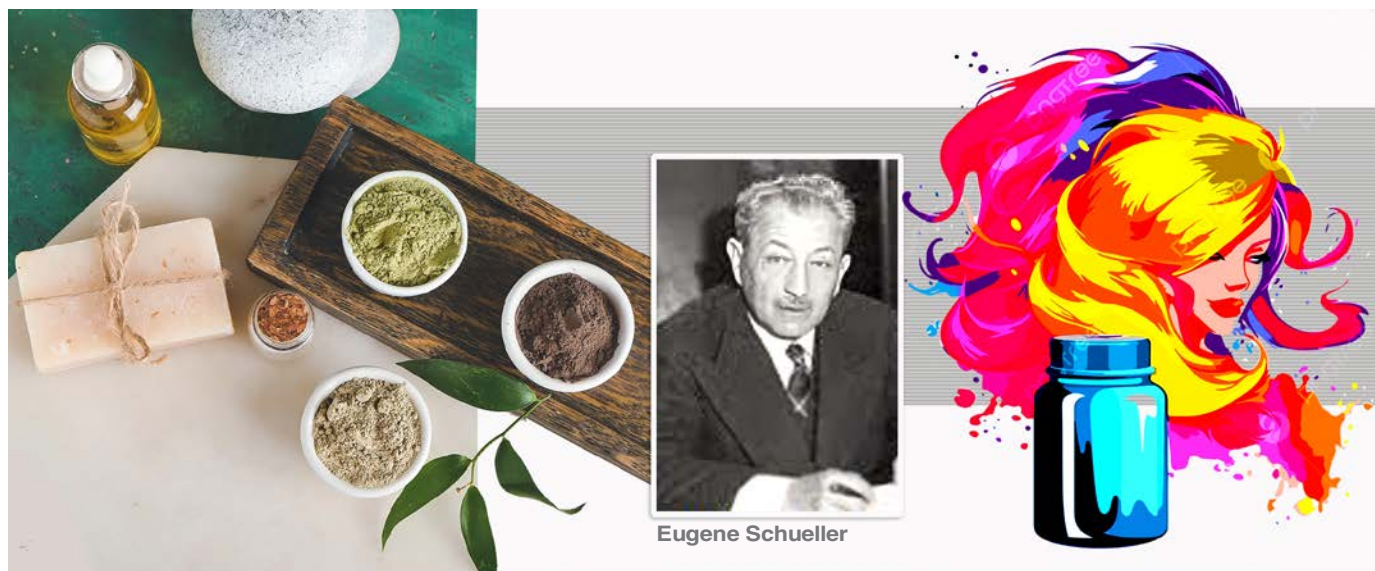
Người Hy Lạp cổ đại ưa chuộng màu vàng và vàng đỏ, màu sắc gắn liền với Aphrodite (nữ thần của tình yêu, sức khỏe và sự trẻ trung). Gái mại dâm cao cấp ở Hy Lạp và La Mã cũng từng bị buộc phải có mái tóc vàng lẳng lơ, có người đội tóc giả, có người dùng các loại thực vật để làm sáng màu tóc tự nhiên của họ. Ngoài ra, tại nhiều nơi thời La Mã, màu tóc trên chiến trường như một cách để thể hiện đẳng cấp và khiến kẻ thù khiếp sợ - Vì tóc thời đó chủ yếu lấy từ đầu của tù nhân chiến tranh hoặc nô lệ bị bắt, nên nó trở thành biểu tượng của sự khốn khổ.

Vì làm đẹp, những phụ nữ Châu Âu "model" từng

"cắn răng" làm sáng màu tóc bằng axit sulfuric, nhuộm đen bằng chì, hoặc chấp nhận đau đầu, chảy máu cam khi sử dụng lưu huỳnh... để nhuộm tóc đỏ. Thuốc nhuộm màu đỏ thường là hỗn hợp của nghệ tây và bột lưu huỳnh, loại này rất phổ biến dưới triều đại nữ hoàng Elizabeth I của Anh vào thế kỷ 16.

Mọi chuyện bắt đầu thay đổi từ năm 1907, khi nhà hóa học trẻ người Pháp - Eugene Schueller công bố loại thuốc nhuộm tóc hóa học đầu tiên với mục đích thương mại. Ông đặt tên cho nó là Aureole và sau đó đổi thành L'Oréal (Ánh hào quang), cũng chính là tên của công ty mỹ phẩm mà ông sáng lập nên. Cho đến tận bây giờ, L'Oréal vẫn là thương hiệu mỹ phẩm nổi tiếng được nhiều người tin dùng.

Ngày nay có hơn nửa phụ nữ và đàn ông trên thế giới đã nhuộm tóc dễ dàng, bảng màu nhuộm giờ đã trở nên phong phú, đến mức những mái tóc màu hồng, xanh dương, tím lịm... chẳng còn hiếm hoi trên đường. Tuy nhiên, rất, rất nhiều người lại tìm về nguyên thủy, cùng tham gia phong trào không dùng hóa chất nhuộm tóc, để tóc bạc tự nhiên ...

Chợ Sài Gòn

TRANG NGUYỄN

*Chợ Sài Gòn cần đá,
Chợ Rạch Giá cần xi măng (xi
măng)*

Giã em ở lại vương tròn,

Anh về xứ sở không còn ra vô

Câu hò của người xưa làm tôi ngỡ ngợ. Chuyện ngỡ ngợ của tôi được người cha tuổi hơn 80 của anh bạn giải thích “đá ở đây là đá học lát vỉa hè lề đường Lê Thánh Tôn phía cửa Bắc, chớ không phải đá cần trên vách tường”. Hồi xưa đường Lê Thánh Tôn được xem là một trục trong vài ba con phố chính của trung tâm Sài Gòn bởi có Dinh Xã Tây, một công trình có kiến trúc lớn và đẹp nhất thành phố lúc bấy giờ dùng làm nơi làm việc và họp hành của chính quyền Pháp. Hè đường lát đá học xanh vuông vức 15 phân kéo dài xuống chợ Sài Gòn, một ngôi chợ to lớn nằm giữa trung tâm đại diện bộ mặt thành phố.

Ông kể, hồi nhỏ (đầu năm 1940), gia đình có sạp bán trái cây ở phía ngoài hành lang cửa Bắc. Hành lang chợ 4 cửa lúc ấy đều tráng xi măng. Ông cũng nói thêm chợ Sài Gòn là cách gọi của người Sài Gòn. Thật ra ngôi chợ mới Bến Thành do người Pháp xây dựng năm 1912 và khánh thành năm 1914 gọi là chợ mới Bến Thành nằm trên phần đất của cái ao sinh lầy chen chúc nhà cửa lợp tranh tre tạm bợ. Ông nói, nghe những người lớn tuổi kể lại, chứ vào thuở tuổi thơ của ông, quang cảnh thị thành đã đổi khác nhiều rồi. Ngôi chợ mang tên Bến Thành, thế nhưng hồi ấy chẳng có cái bảng tên nào treo trên nóc chợ cho người ta biết dù chợ mới này là chợ Sài Gòn hay chợ Bến Thành (cũ) dời tới.

Trong bài viết “Tranh gổm ở Chợ Bến Thành”, tác giả

Phạm Công Luận nhắc về chuyện bão lụt năm Thìn 1952, các mặt tiền chợ được chỉnh trang, người ta cần lên tường vách các bức tranh phù điêu. Những bức tranh gồm Biên Hoà ráp nối hình các loại gia cầm gia súc, thủy hải sản, trái cây thân quen rất dễ thương do nghệ nhân Lê Văn Mậu vẽ mẫu. Tuy nhiên, cha của anh bạn tôi vẫn khẳng định tuyệt nhiên không thấy trưng lên bảng tên chợ. Toàn là bảng quảng cáo kem đánh răng treo kín mặt tiền chợ. Mãi đến sau năm 1975, bảng chữ “Chợ Bến Thành” mới được gắn lên ở cửa Bắc và cửa Nam.

Cái tên chợ Bến Thành cũ trước đó cũng do người dân tiện miệng gọi ngôi chợ cất bên bến sông Sài Gòn gần Thành Gia Định (gần xưởng đóng tàu Bason), khoảng giữa thế kỷ 19. Chợ chỉ có một nhà lồng, khung gỗ,

mái lợp tranh. Bến sông lớn thuận lợi nên ghe thuyền trong nước và nước ngoài ghé đến tấp nập. Chính vì thế hàng hóa ngoại quốc xuất hiện ở chợ khá nhiều, thu hút người dân và người Pháp lui tới. Hàng buôn bán trong nước gồm tơ lụa, gốm sứ, thảo dược, gạo, khô, cau... từ miền Tây và miền Trung chen nhau cập bến cùng với các loại thuyền ghe Gia Định mũi đỏ xanh lườn. “Ghe ai mũi đỏ xanh lườn / Phải ghe Gia Định xuống vườn thăm em”.

Sau khi Gia Định thất thủ, những binh lính người Việt âm thầm chống Pháp thiêu rụi ngôi chợ bên bến sông. Để thông thoáng cho tàu ghe lưu thông trên sông Sài Gòn, người Pháp dời chợ vô trong và cho đào kênh Charner (sau này lấp lại thành đường Nguyễn Huệ) để ghe thuyền buôn bán hàng hoá lưu thông dễ dàng,

Bưu ảnh chợ Bến Thành năm 1921 vẫn ghi Tòa nhà trung tâm (Les Halles Centrales)
(NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

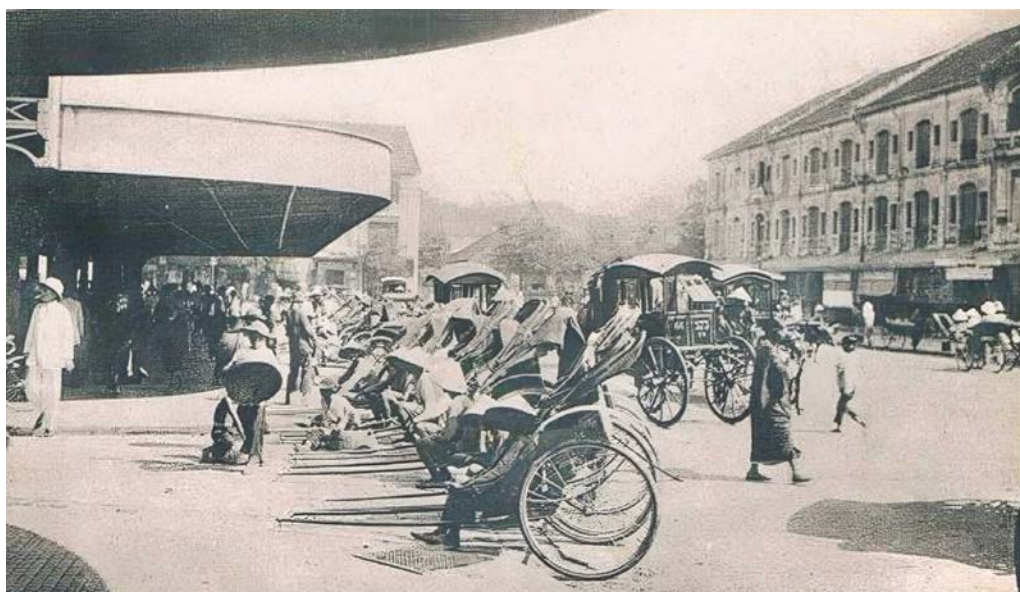
dựng lại chợ gồm 5 dãy nhà lồng cột gạch mái ngói. Lúc đó người Pháp gọi tên chính thức là Chợ Sài Gòn. Về sau, chợ hư hỏng nặng, phải giải tỏa, xây dựng Chợ Bến Thành mới cùng nhà ga xe lửa Sài Gòn dời đến đầu đường Lê Lai.

Trong Bến Nghé xưa, nhà văn Sơn Nam miêu tả chút ít hình ảnh khu vực Chợ Cũ, còn phần nền chợ nhường cho tòa nhà Kho bạc. “Khu vực từ đó gọi là Chợ Cũ chỉ

còn những con đường lần hồi hoá ra nhỏ bé vì xe hơi nhập cảng ngày thêm nhiều và dân số càng gia tăng. Phố xá lợp ngói âm dương, rui mè bằng cây trở thành lặc hậu trong thời đại xi măng cốt sắt. Còn lại vài tiệm bán cơm thố, bán thịt heo quay, tiệm cà phê với ‘hương gây mùi nhớ’ mà người lớn tuổi còn tha thiết tới lui để sống lại những năm đầu thế kỷ 20, khi mà Sài Gòn bắt đầu được xây

dựng, vào thuở máy móc còn chạy với nồi sup-de chum than, chum củi; ‘bà đầm’ đội nón giắt lông chim, lông cò, theo sau có anh bồi ‘ba-nhe’, ‘ban-bù’ đội thúng hoặc khiêng thức ăn với đòn gánh bằng tre”.

Nghe chuyện ông Sơn Nam nhắc lại hình ảnh của các anh bồi “ba nhe, ban-bù” (panier là giỏ, bambou là tre), tôi lại hình dung đó là những con người vạm vỡ, chuyên đứng ở chợ làm công việc bốc vác hay khiêng giúp hàng hoá của người mua kẻ bán. Nhưng khi xem lại bức ảnh tư liệu (không rõ tác giả là ai) chụp rất đẹp các em nhỏ tay ôm hoặc đầu đội thúng hồi đầu thế kỷ 20 thì tôi mới biết anh bồi chỉ là mấy đứa nhỏ. Có đứa còn

Bưu ảnh chợ Bến Thành thập niên 1920 ghi “Sài Gòn, một ngày ở Chợ Lớn “ (A Saigon, un jour de grand marché)
(NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

bé quá, thuở đó chẳng ai lên tiếng chuyện bóc lột sức lao động trẻ con. Cha anh bạn tôi giải thích: *“Thời đó xã hội nó vậy, giao thông chưa có nhiều nên mới sinh ra cái nghề khiêng vác. Người lao động kiếm sống ở Sài Gòn vất vả lắm mới có miếng ăn, người lớn trẻ con không được đi học đều lao động kiếm tiền. Người lớn thì vác gánh, trẻ con thì đội thúng theo mấy bà đầm đi chợ như mấy đứa tiểu đồng”*.

Chợ Bến Thành được dời về trung tâm Sài Gòn khi ấy người Pháp đã định hình ra một thành phố Sài Gòn theo thiết kế quy hoạch rộng chừng hơn 3 cây số vuông. Công trình chợ xây dựng sau khi lấp ao Borese (Bồ Rệt). Theo nhiều tài liệu biên khảo về Sài Gòn xưa, dự án xây cất chợ Bến Thành mới đã có từ năm 1884 nhưng lúc ấy chưa thực hiện được vì nhiều lý do kên rạch tại trung tâm Sài Gòn

khá nhiều, ao sinh, nhà cửa tranh tre nửa lá của dân cư chen chúc. Muốn cất chợ, người Pháp phải mua đất và tính chuyện thiết lập hệ thống đường sá cho xe cộ (xe ngựa, xe kéo, xe đạp và xe hơi) lưu thông. Sau khi xây dựng chợ xong, chợ có khi gọi là Tòa nhà trung tâm (Les Halles Centrales) cũng có khi gọi là Chợ Lớn.

Cha anh bạn kể tiếp, ngày xưa trước cửa Nam có bùng binh Cuniac (Cu-nhắc), nhộn nhịp nhất, chỗ giao nhau các đường nên mỗi dịp lễ hay Tết, xe cộ, người bộ hành đổ về nườm nượp. Bên cửa Tây là đường Phan Chu Trinh tự nhiên thành bãi đậu taxi và xe hơi của mấy người nhà giàu đi chợ. Những căn nhà mặt tiền trên con đường ngắn bên hông chợ buôn bán vải lụa, phía đầu góc Lê Lai có vài tiệm vải của người Ấn. Bên cửa Đông là đường Phan Bội Châu, phía bên chợ buôn

bán đầy các món ăn rất ngon, bên phía kia đường là một dãy tiệm vàng, ngay góc đường Tạ Thu Thâu (Lưu Văn Lang sau này) khoảng giữa có nhà thuốc tây Nguyễn Văn Cao mà nhiều người lớn tuổi còn nhớ đến bởi tiệm này có đủ các loại thuốc, thậm chí biệt dược khó nơi nào có. Gần đó xuống tới góc đường Lê Thánh Tôn có tiệm bán nón cối trắng hồi thời Tây dành cho giới có tiền thích gu ăn vận theo người Pháp. Chợ có 4 cửa chính nhưng có đến 12 cửa phụ thông ra các đường. Tháp lầu bốn mặt xây ở cửa Nam nhưng chỉ có 3 mặt đồng hồ.

Có một sự kiện mà cha anh bạn nhớ suốt đời hồi năm 1950, lúc đó ông đang phụ bà mẹ trưng bày hàng trái cây ở hành lang cửa Bắc. Một tiếng nổ vang rất gần, bà con đi chợ chạy rần rần va vào mâm măng cụt ông vừa chất lên cao vút bên cạnh

mâm cam sành, trái cây lăn đầy xuống lề đường giập nát. Hôm nay chưa bán mà lỗ không biết bắt đền ai, thì lại nghe bà con hô hoán lửa cháy ngút trời ngoài hiên cửa Bắc. Nhiều người bảo Việt Minh đốt chợ. May là phần thiệt hại chỉ một góc bên ngoài không có thương vong.

Rồi đến giữa thập niên 1960, ngôi chợ được trưng bày tên hân hoi nhưng lại là tên Chợ Quách Thị Trang sau cuộc biểu tình của sinh viên chống cảnh sát đàn áp Phật tử. Quách Thị Trang bị bắn. Hội sinh viên tổ chức quyên góp tạc tượng (phần đầu) Quách Thị Trang và được chính quyền cho dựng gần tượng đài danh tướng Trần Nguyên Hân. Tên Chợ Quách Thị Trang không chính thức cắn vào tường vách mà chỉ làm bằng tôn sơn chữ gắn tạm phía trên ngoài hành lang chỗ cột cờ. Vài năm sau, bảng tên chợ trên tự dưng biến mất không kên không trống.

Chợ Bến Thành trải qua vài lần trùng tu. Lần gần đây nhất là sau 1975, mái ngói chợ được thay mái tôn sơn màu đất đỏ. Tuy mái chợ không còn nét đẹp trầm lắng như trăm năm trước nhưng Chợ Bến Thành luôn là một trong những biểu tượng của thành phố Sài Gòn.

TN

Dòng chữ trên bưu ảnh thập niên 1940: Sài Gòn - chợ trung tâm/chợ chính - (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

Thuật ngữ ‘fairy tale - truyện cổ’ được hình thành vào thế kỷ 17. Trước khi được ghi chép lại, những truyện này đã lan truyền ở nhiều khu vực khác nhau trên thế giới, và được thuật lại bằng cách truyền miệng bởi những người kể chuyện khác nhau, được thay đổi và thêm thắt, theo sở thích và hoàn cảnh. Những người ghi chép chuyện chỉ là những kẻ sưu tầm, chứ không phải người sáng tạo. Dù là những chuyện có thể hoang đường, nhưng chúng vẫn luôn hấp dẫn và trường tồn.

Truyện cổ

KỶ CHÓT

Charles Perrault Pháp, 1697

▪ Nhà văn Charles Perrault ở Paris được tôn vinh là người đã tạo ra thể loại truyện cổ. Trong phần lớn đời mình, ông làm việc trong các cơ quan chính phủ và là thư ký cho Học viện Chữ khắc và Văn học Belles-Lettres, một hiệp hội học giả được thành lập năm 1663.

▪ Ông cũng hợp tác với Vua Louis XIV để thiết kế các khu vườn của Cung điện Versailles. Rõ ràng là các câu chuyện dân gian và văn học huyền bí đã sớm truyền cảm hứng cho Perrault, nên ông đã đề xuất việc thêm vào 39 đài phun nước trong mê cung của Versailles, mỗi đài tượng trưng cho một câu chuyện trong tuyển tập nổi tiếng của Aesop.

▪ Ở tuổi 55, Perrault đã nghỉ hưu và dành thời gian cho việc viết lách, chủ yếu tập trung vào thi phú. Mãi đến năm 60 tuổi, ông mới bắt đầu viết bộ sưu tập truyện cổ của mình, một nỗ lực mà ông thực hiện để dành thời gian cho các con.

▪ Ông lấy cảm hứng từ những câu chuyện được kể trong các salon ở Pháp thế kỷ 17, viết chúng ra giấy và xuất bản thành cuốn ‘Histoires ou Contes du Temps Passé’ (Truyện và Chuyện của Quá khứ) vào năm 1697. Phụ đề của cuốn sách là ‘Les Contes de ma Mère l’Oye’ (Những Câu Chuyện của Mẹ Ngỗng) và bao gồm các phiên bản của những câu chuyện dân gian như Nàng Công Chúa Ngủ Trong Rừng, Chú Mèo Đi Hia và Cô Bé Lọ Lem, mà ông lấy cảm hứng từ ‘Tale Of Tales - Câu Chuyện của Những Câu Chuyện’ của Giambattista Basile. Khi được xuất bản, bộ truyện cổ của Perrault đã trở nên rất mực thành công và phổ biến. Dịp này được coi là sự ra đời của thể loại truyện cổ như chúng ta xếp loại ngày nay.

(THEO ALL ABOUT HISTORY)

Quán Anh Vũ một thời

Quán Anh Vũ là cái tên ban đầu của quán văn nghệ, quán cơm cho nghệ sĩ và sinh viên nghèo thành lập bởi kiến trúc sư Võ Đức Diên và ông cũng là một nghệ sĩ. Nguyên trước kia vào khoảng năm 1945, ông Võ Đức Diên lập ra một ban kịch lấy tên là Anh Vũ (loài chim) và tái lập năm 1955, sau đó ông lấy tên này để tiếp tục thực hiện ước vọng của mình là vừa làm việc xã hội vừa tiếp tục theo đuổi hoạt động văn nghệ.

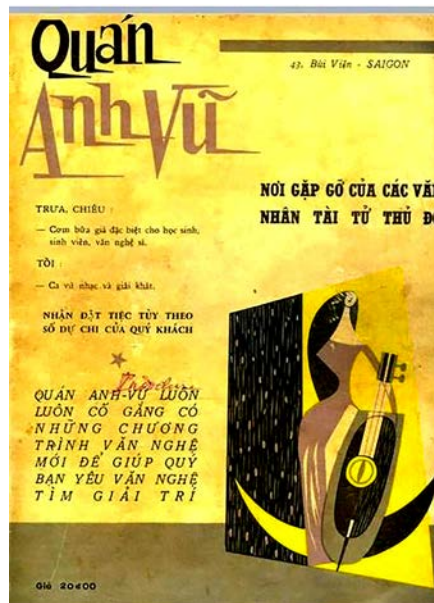
Quán Anh Vũ như ông mong muốn là nơi gặp gỡ giới nghệ sĩ sáng tác và biểu diễn, là nơi thí điểm để các tài năng mới thể hiện mình khi chưa có tên tuổi. Thời điểm cuối thập niên 1950, chỉ các vũ trường mới có trình diễn ca nhạc nhưng chủ yếu để khách khiêu vũ, nên khi quán Anh Vũ hình thành phòng trà giải khát và thưởng thức âm nhạc đã tạo một sinh khí mới trong sinh hoạt nghệ thuật của Sài Gòn.

Quán Anh Vũ nằm ở số 43 đường Bùi Viện, một con đường nhỏ sát trung tâm Sài Gòn. Anh Vũ có bề ngang chừng 10 mét, sâu khoảng 30 mét, chứa được 300 đến 400 chỗ ngồi và một ban nhạc. Quán được mở ra trước Tết Canh Tý 1960 được xem là một quán thanh lịch và có phòng trà lớn nhất Sài Gòn lúc đó. Trong khuôn viên có một sân khấu nhỏ phía bên phải, còn quán ăn nằm phía bên trái.

Ban ngày, nơi đây là quán cơm. Thời đó trong giới nghệ sĩ chỉ có một số ít ngôi sao là sống dư giả, phần lớn còn lại kiếm sống từng

đêm, ai tiện thì đến quán cơm ăn cùng với sinh viên, học sinh và giới viết lách tỏa ra từ khu các tòa báo trên đường Phạm Ngũ Lão. Mỗi bữa cơm chỉ có hai mức giá 5 đồng và 10 đồng, được xem là rẻ vì tính giá bằng phân nửa giá bán

thông thường.

Người ăn tự chọn đồ ăn mang ra bàn, cơm ăn không hạn chế, thức ăn ngon, sạch sẽ. Ban quản trị ở đây không chú trọng thu lợi nhiều mà quan tâm đến thái độ đón tiếp khách đến dù tầng lớp nào, vô danh hay đã nổi tiếng. mở đến 7 giờ tối, lúc nào cũng đông nghẹt khách ăn.

Buổi tối, phòng trà mở cửa. Ban đầu ông Võ Đức Diên mời được nhạc sĩ Phạm Duy về giới thiệu chương trình, còn nhạc sĩ Lê Thương phụ trách sân khấu ca vũ kịch của quán.

Vì là sân khấu ca vũ kịch, có ban Vũ Phong Lan của hai vũ sư nổi tiếng Lưu Bình và Lưu Hồng. Số ca sĩ thường trực ở quán là 12 người. Lớp ca sĩ tiên phong của phòng trà là danh ca Duy Khánh, Việt Ấn và các nữ ca sĩ Nhật Thiên Lan, Lệ Thanh, Thanh Thúy, Minh Hiếu.

Quán còn được sự góp mặt thường xuyên của các ca sĩ như Bạch Yến, Mai Hương, Duy Trác, Cao Thái... Ca sĩ Phương Dung khi hát ở Anh Vũ được xem là thời hoàng kim của cô với các nhạc phẩm tiền chiến. Không ít ca sĩ đã từ ca hát ở phòng trà và vũ trường mà rực sáng và Anh Vũ là một cái nôi nghệ thuật của Sài Gòn.

Quán Anh Vũ đóng cửa năm 1962 để lại nhiều luyến tiếc. Thời còn là sinh viên, người giữ mực này cũng đã vài lần tới ăn cơm 5 đồng ở quán Anh Vũ và say mê nghe Bạch Yến, Lệ Thanh, Cao Thái hát.

DH - THEO VIỆT LUẬN

Uống quá nhiều thuốc gây nguy hiểm cho sức khỏe

BẢO SƠN

Càng lớn tuổi, người ta càng có nhiều thứ bệnh mãn tính và phải uống nhiều thứ thuốc hàng ngày, điều này được gọi là polypharmacy. Khái niệm này áp dụng cho người dùng trên 5 thứ thuốc mỗi ngày. Nhiều nghiên cứu đã cho thấy uống quá nhiều thuốc có thể gây nguy hiểm cho sức khỏe. Vì vậy nên thực hiện một số biện pháp ngăn ngừa tác hại.

3. Những điều cần lưu ý để tránh lạm dụng thuốc.

- Đặt câu hỏi. Khi được bác sĩ cho thuốc, nên đặt câu hỏi là thuốc này có lợi gì, có tác dụng phụ gì, thuốc này có phù hợp với mục tiêu điều trị hay không, điều trị này sẽ kéo dài bao lâu, và khi nào có thể ngưng thuốc.

- Phải cập nhật việc sử dụng thuốc. Nên nhờ bác sĩ xem xét lại các thứ thuốc đang sử dụng, ít nhất một lần mỗi năm hoặc sau khi xuất viện.

- Lập danh sách các thứ thuốc đang uống, cả thuốc theo toa, thuốc mua không cần toa, thực phẩm bổ sung...

- Ngưng uống những thuốc không cần nữa.

- Nên xem xét những phương thức điều trị khác, như qua ăn uống chẳng hạn.

- Hỏi bác sĩ về tương tác giữa thuốc mới cho và thuốc đang sử dụng để chọn loại thuốc phù hợp nhất.

- Chỉ nên sử dụng mức tối thiểu số lượng thuốc cần và số liều uống đơn giản nhất.

- Thảo luận với bác sĩ về việc ngưng thuốc hoặc giảm liều những thuốc nào thấy không phù hợp hay không hiệu quả.

4. Lợi ích và nguy cơ. Thuốc

có vai trò rất lớn trong việc bảo vệ và nâng cao sức khỏe. Vì vậy thông thường người càng lớn tuổi càng cần sử dụng nhiều thuốc hơn, nhưng không phải vì thế mà xem đó là một điều tất yếu. Mỗi loại thuốc mà chúng ta uống phải mang lại lợi ích trực tiếp ngay hiện tại hoặc trong tương lai cao hơn so với những nguy cơ mà thuốc gây ra.

Càng lớn tuổi người ta càng sử dụng nhiều thuốc do có nhiều bệnh hơn. Điều này đưa tới việc thiếu theo dõi các thứ thuốc sử dụng, thiếu trao đổi giữa các bác sĩ cho thuốc, dễ dàng gây hậu quả xấu cho sức khỏe của người dùng thuốc và làm gia tăng chi phí mua thuốc. Vì vậy hãy thận trọng trong việc dùng thuốc và không lạm dụng.

DALLAS Sự Kiện

HOLIDAY AT THE ARBORETUM

13/11 tới 5/1. Trưng bày và giải trí mùa lễ với cảnh “12 days of Christmas” kết hợp âm nhạc, hoạt hình và ánh sáng màu để làm các bài hát sống động, khu làng Christmas với mua sắm, giải trí, đèn màu.

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218.

Giá vé: \$13-\$15.

A MAGICAL CIRQUE CHRISTMAS

21/11 (7:30pm tới 11:00pm).

Trình diễn của đoàn xiếc Magical Cirque Christmas với nhiều tiết mục: uốn dẻo, nhào lộn trên dây treo, tung hứng, xe đạp một bánh, nhào lộn trên băng

Địa điểm: Music Hall at Fair Park, 909 1st Ave, Dallas TX 75240.

Giá vé: \$29-\$99.

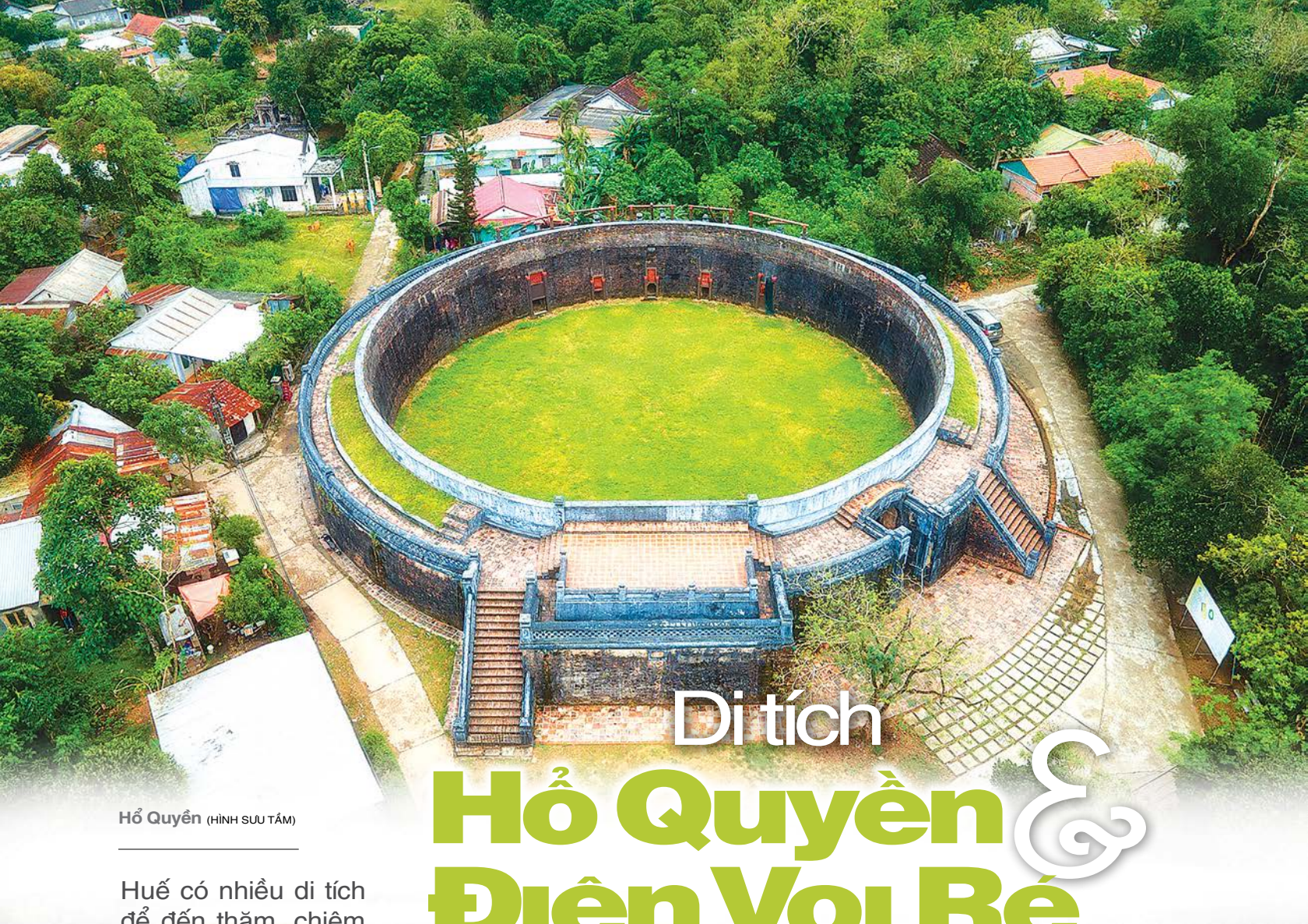

MARIAH CAREY'S CHRISTMAS TIME

21/11 (từ 7:30pm tới 11:00pm).

Trình diễn của nữ ca sĩ nhạc pop danh tiếng Mariah Carey trong chuyến lưu diễn 20 thành phố của Hoa Kỳ. Cô là một trong những nữ ca sĩ thành công nhất của Hoa Kỳ.

Địa điểm: American Airline Center, 2500 Victory Ave, Dallas TX 75219. **Giá vé:** \$66-\$256.

Hồ Quyên (HÌNH SƯU TẦM)

Huế có nhiều di tích để đến thăm, chiêm ngưỡng, ôn lại lịch sử như: Đại Nội, lăng tẩm, chùa, nhà thờ...

Di tích Hồ Quyên & Điện Voi Ré ở Huế

ĐÀO THỊ THANH TUYÊN
SÀI GÒN, VN

Hồ Quyên

Khách du lịch đến một di tích ở Huế, không chỉ một lần mà còn trở lại lần thứ 2, thứ 3 vì nhiều lý do như: lần đó đi với bạn này, lần này đi với bạn khác mà bạn chưa đến, vậy là 'chìu' bạn đến thêm lần nữa; hay, đôi khi vì thích và lâu rồi muốn trở lại xem có gì khác không. Khác ở đây là di tích trước kia

hoang phế, đổ nát giờ được làm mới lại chưa, làm mới như thế nào...

Với những lý do ở trên, tôi đến di tích Hồ Quyên và điện Voi Ré lần thứ 3. Một đầu trường độc đáo mà có thể chưa nhiều người biết hay đến rồi mà không thích, vì chẳng có gì để coi nên không thu hút khách du lịch. Tuy nhiên, ngắm di tích và tìm hiểu lịch sử mới thấy đây là một nơi khá thú vị.

Lần đầu tiên tôi đến đây vào năm 2002, hôm ấy đã chiều, một nơi hoang vắng đến lạnh người, cổ cao quá đầu. Dù xung quanh có nhiều nhà dân nhưng không thoát khỏi vẻ u tịch. Bước chân lên những bậc cấp cao, trèo qua khung cửa bảo vệ chúng tôi lên được bờ thành và nhìn xuống trọn khu vực mà khó có thể hình dung trong quá khứ mỗi năm một lần hồ

và voi đấu nhau đến chết mới thôi.

Tọa lạc ở thôn Trường Đá, làng Nguyệt Biều, phường Thủy Biều, di tích Hồ Quyền được xây dựng vào năm 1830 (Minh Mạng thứ 11).

Theo Wikipedia, Hồ Quyền là một đấu trường lộ thiên, dáng hình vành khăn. Vòng thành trong cao 5.80m; vòng thành ngoài 4.75m. Thành ngoài nghiêng tạo kiểu chân đế; chu vi tường ngoài là 140m, đường kính lòng chảo là 44m. Khán đài vua ngồi quay mặt về hướng đông nam của đấu trường, được xây cao hơn so với các vị trí xung quanh. Bên trái khán đài là hệ thống bậc cấp đi lên gồm 24 cấp dành cho vua và đình thần. Bên phải khán đài có một hệ thống bậc cấp

Hồ Quyền - cửa đưa hổ vào, đã trùng tu.

Hồ Quyền (HÌNH CHỤP NĂM 2012)

Bên trong Hồ Quyền (đã trùng tu)

khác xây tương tự dành cho các quan, binh lính và thân hào nhân sĩ. Đối diện với khán đài có 5 cái chuồng nhốt hổ, sân đấu là một thảm cỏ hình tròn. Ngoài thành có một cửa cao 8 thước 7 tấc, rộng 4 thước 5 tấc có 2 cánh cửa bằng gỗ mà để làm bằng

phiến đá thanh, trên cửa có ghi chữ “Hồ Quyền” (chữ Hán), voi được đưa vào sân đấu bằng lối cửa này. Có 2 lối dẫn lên khán đài bằng các bậc đá, một lối dành riêng cho vua và quốc thích đại thần, một lối dành cho quan chức và binh lính.

Chuyện kể rằng, trước khi Hồ Quyền được xây dựng, những trận đấu giữa voi và hổ được tổ chức sớm nhất, có tư liệu ghi chép lại là vào thời các chúa Nguyễn và được tổ chức ở đảo Dã Viên trên sông Hương. Vào năm 1750, chúa Nguyễn Phúc Khoát cùng với triều thần đi trên 12 chiếc thuyền đến hòn đảo Dã Viên để xem một cuộc đấu giữa voi và hổ. Đây có lẽ là trận đấu khùng khiếp và đẫm máu nhất trong lịch sử vì từ lúc bắt đầu cho đến kết thúc, 40 con voi đã tàn sát 18 con hổ được thả ra để làm vật tế thần trong ngày hội.

Thời các vua Nguyễn, khi chưa có một đấu trường riêng để bảo đảm an toàn, những cuộc đấu giữa voi và hổ vẫn được

Voi đưa vào cửa này - Hình chụp 2012

tổ chức và được xem là những ngày hội lớn của triều đình và dân chúng. Đã có những bất trắc xảy ra như dưới thời vua Gia Long, trong một trận đấu được tổ chức ở trước Kinh Thành, một con hổ đã nhảy lên tạt người quan tượng rơi xuống đất và ông đã bị chính con voi do mình huấn luyện giẫm chết. Thời Minh Mạng, nhân ngày lễ Tứ Tuần Đại Khánh (năm 1829), vua ngự thuyền rồng xem một trận đấu giữa voi và hổ ở bên bờ Bắc sông Hương. Trong khi giao đấu, hổ đã lao ra và bơi về phía thuyền rồng. Vua Minh Mạng kịp dùng con sào đẩy lùi được con hổ và nhờ vậy, quan quân mới kịp chèo thuyền đến giết chết hổ giữa dòng sông cứu vua kịp thời. Do những bất trắc như vậy nên Hồ Quyền được xây dựng là một đấu trường kiên cố nhằm tổ chức

Đã trùng tu nhưng không thấy được gì bên trong

những cuộc đấu nói trên được an toàn.

Trận đấu cuối cùng được tổ chức vào năm 1904 dưới triều Vua Thành Thái, một con voi cái chà chết con hổ. Cuộc chiến

đấu xảy ra ngắn ngủi, và từ đó về sau, mãi mãi không diễn ra trận đấu nào nữa.

10 năm sau tôi trở lại lần thứ 2, lúc này đã bớt u tịch hơn, tuy nhiên, leo

lên đến những bậc cấp bên trên để nhìn xuống “đấu trường” cũng khó khăn khi gạch đá lổm khổm, vừa leo vừa vịn mà có chỗ còn không biết vịn vào đâu.

Và lần thứ 3 là tháng 9 vừa rồi, tức 12 năm sau. Di tích được trùng tu trông khang trang, sạch sẽ... nhưng, nếu như lần trước, tôi ngắm được bên trong “đấu trường” qua các song sắt cánh cổng thì bây giờ mọi thứ bị bịt kín bởi cánh cổng đã thay mới, đường đi lên lối nào cũng có bảng cấm, nên tôi không biết vào bên trong bằng cách nào. Đi một vòng chung quanh, những chỗ khắp khểnh đã làm lại thẳng thớm, những ống máng xối nước hình đầu cá được làm mới... Nói chung là hết hẳn vẻ u tịch nhưng để thu hút khách du lịch thì còn nghèo nàn khi không có người hướng dẫn, giải thích cho du khách. Hôm đó có chúng tôi và 2 bạn trẻ người Pháp chỉ nhìn ngắm bên ngoài rồi cùng đi tiếp đến điện Voi Ré cách Hồ Quyền khoảng 400m.

Điện Voi Ré

Còn gọi là Long Châu Miếu nằm trên đồi Thọ Cương, một khu đất rộng khoảng 2000 mét vuông. Phía trước có một cái hồ, rộng khoảng ngàn mét vuông. Hôm chúng tôi đến hồ không còn sen vì đã qua mùa. Bước lên Cổng Tam Quan

Tác giả chụp ở Hồ Quyền năm 2012

với 17 bậc cấp. Bên trên lối chính giữa có 3 chữ Hán bằng sành “Nghĩễm Nhuộc Lâm”. Trước khi vào đến sân miếu có bình phong Long Mã.

Miếu Long Châu nằm ở vị trí trung tâm, gồm 5 gian 2 chái. Chính giữa ngôi miếu là một bức hoành phi khắc nổi 3 chữ Hán màu vàng “Long Châu Miếu”, bức hoành phi này được làm lại mới vào năm Khải Định thứ 2 (1917). Trong miếu có bài vị các vị thần.

Hai bên miếu Long Châu có Đông Phối Điện và Tây Phối Điện, là nơi thờ những con voi lập được nhiều chiến công trong trận mạc vào thời kỳ dựng xây đế nghiệp của triều Nguyễn, còn có 2 tòa miếu phụ thờ thần vị voi, còn được gọi là miếu Tượng.

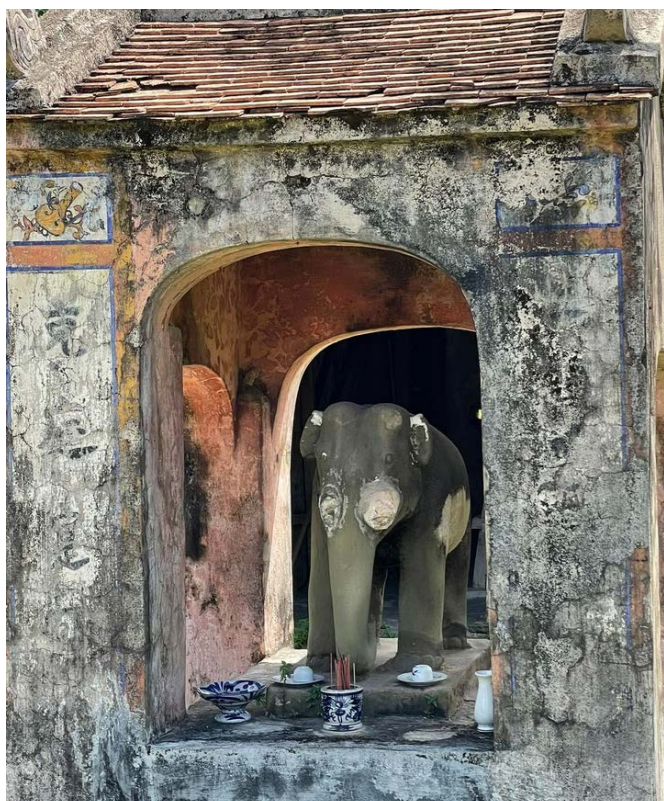
Theo Wikipedia: “Dưới thời Trịnh – Nguyễn phân tranh, trong một trận giao tranh với quân đội Đàng Ngoài, một dũng tướng của Đàng Trong hy sinh giữa trận tiền. Đau buồn trước cái chết của chủ, con voi của vị dũng tướng đã chạy trên một quãng đường dài hàng trăm dặm từ chiến địa về tận thủ phủ Phú Xuân, đến địa điểm phía đông của đồi Thọ Cương, nó đã rống lên một tiếng vang trời như phần uất, như đau thương cùng cực rồi phủ xuống trút hơi thở cuối cùng. Cảm động trước sự trung thành của một con vật có nghĩa,

Cổng Tam Quan ở điện Voi Ré

Miếu Long Châu ở điện Voi Ré

dân địa phương đã làm lễ an táng, xây mộ cho nó, người ta vẫn gọi một cách mộc mạc là mộ Voi Ré.

Sau khi lên ngôi, vua Gia Long đã cho xây dựng bên cạnh mộ con voi một ngôi điện thờ với tên gọi là Long Châu Miếu để thờ các vị thần bảo vệ và miếu thờ 4 con voi dũng cảm nhất trong chiến trận của triều Nguyễn. Từ truyền thuyết và sự kiện lịch sử như vậy, dân gian quen gọi ngôi miếu này là điện Voi Ré”.

Bài và hình ĐTTT

Miếu thờ voi ở điện Voi Ré

Phòng ngủ

Là nơi cần có sự yên tĩnh và thư giãn. Tuy nhiên, một số vật dụng dưới đây có thể phá hỏng không khí cần có của không gian này.

■ **Quá nhiều đồ trang trí.** Không nên đặt những món trang trí gây rối loạn thị giác trong phòng ngủ. Có thể để tường trống thay vì treo những bức tranh in. Đồ nội thất đơn giản, một tác phẩm nghệ thuật nhỏ và ga trải giường đơn sắc là gợi ý thích hợp cho phòng ngủ. NGUỒN: HOUSE BEAUTIFUL.

■ **Các thiết bị tập thể dục.** Phòng ngủ cần là nơi bạn có thể nghỉ ngơi để nạp lại năng lượng và phục hồi. Nơi đây không phải là phòng tập gym, do đó không nên giữ bất kỳ thiết bị tập thể dục nào ở đó.

NGUỒN: UNIQUE FENG SHUI.

■ **Các thiết bị văn phòng.** Đặt những thứ như máy tính, máy in...trong phòng ngủ là điều tối kỵ. Nhà thiết kế Amity Worrel còn khuyên gia chủ không nên để bàn làm việc, trừ khi đó là một chiếc bàn viết đơn giản. Phòng ngủ cần thoát khỏi những đòi hỏi của công việc, nỗ lực và nhiệm vụ gây cản trở cho giấc ngủ và sự nghỉ ngơi.

NGUỒN: THE SPRUCE.

■ **Nhiều giá kệ.** Điều này có thể dẫn đến sự bừa bộn không mong muốn. Nếu bạn có kệ mở, hãy cố giữ các vật dụng ở mức tối thiểu và theo phong cách trang trí. Kệ mở chỉ nên sử dụng để trưng bày chứ không để lưu trữ các đồ dùng hàng ngày.

NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

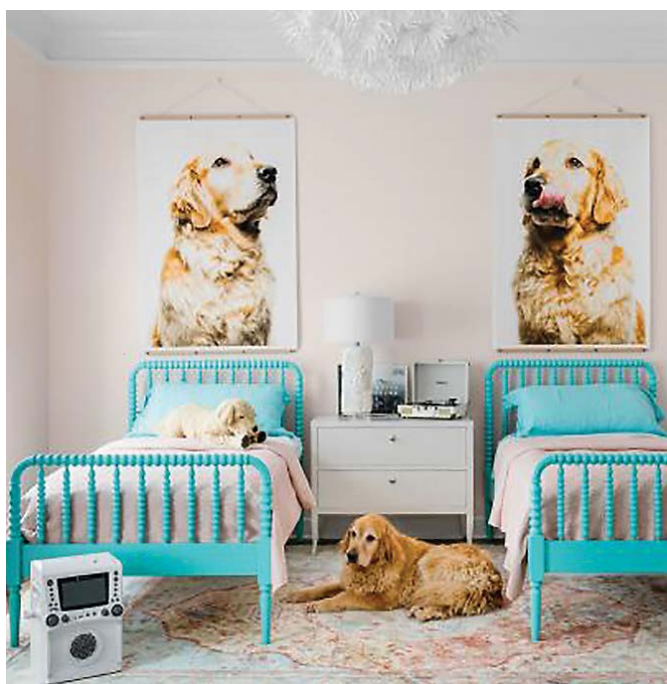

■ **Điện thoại và tivi.** Nên giữ phòng ngủ không có đồ dùng công nghệ như tivi, dàn âm thanh... Bạn có thể cần để điện thoại ở đầu giường. Nhưng nếu có thể, hãy tháo tivi, đặt bộ sạc ở phòng khác và dọn dẹp những món đồ công nghệ gây bừa bộn. Cho phép bộ não của bạn thư giãn. Thêm sách, hình gia đình và những vật dụng mang lại cho bạn sự thoải mái, yên tĩnh thay vì ồn ào và căng thẳng. NGUỒN: DECORPAD.

■ **Thú cưng.** Bạn có thể yêu quý, nuông chiều thành viên 4 chân này của gia đình, nhưng không nên để chúng vào phòng ngủ. Lông và da chết của thú không chỉ làm dơ căn phòng mà còn ảnh hưởng đến sức khỏe và giấc ngủ của bạn.

NGUỒN: HGTV

Chuột máy tính mang trên tay

Các loại chuột máy tính hiện nay thường cổng kênh và phải dùng mousepad mới hoạt động tốt. Để thay thế, công ty Padrone đã sáng chế loại chuột có hình dạng như chiếc nhẫn mang trên ngón tay. Loại chuột máy tính này có tên là Primera, được mang trên ngón tay trỏ của bàn tay. Trong chuột có 6 bộ cảm ứng, một camera phía trước, một bộ vi xử lý, pin điện và hệ thống kết nối bluetooth.

Sau khi mang chuột vào ngón tay trỏ, người sử dụng sẽ dùng 3 ngón tay gồm ngón cái, ngón trỏ (mang chuột) và ngón giữa kết hợp để di chuyển chuột và con trỏ trên màn hình, bao gồm di chuyển sang trái, phải, tới, lui, cuộn trang, drag and drop.... như chuột máy tính hiện nay.

Primera hoạt động phù hợp cho tất cả các loại máy tính bàn, tablet hay laptop nào có bluetooth. Mỗi lần sạc pin sẽ giúp chuột hoạt động suốt một ngày. Công ty sẽ bán loại chuột máy tính này với giá \$279.

Khay trồng cây treo tường

Trồng hoa, cây làm cảnh hay rau để ăn khó thực hiện trong nhà vì diện tích hạn hẹp. Một loại khay trồng treo tường sẽ giúp thực hiện điều này mà không làm dơ bẩn nhà.

Khay trồng này có tên là LinneGarden, là một kiểu trồng cây vừa tiết kiệm được không gian vừa dùng để trang trí. Khay có 16 lỗ phía trước dùng để đặt các ống hình nón chứa đất trồng. Bên trong khay có các bình chứa được khoảng 1.5 lít nước đủ để tưới 7-10 ngày. Hệ thống sẽ tự động tưới và bật đèn LED để cung cấp ánh sáng cho hạt nảy mầm và cây phát triển. Mức độ tưới và ánh sáng có thể điều chỉnh qua phần mềm trên điện thoại. Người sử dụng có thể chọn cây trồng làm trang trí hay trồng rau để ăn. Hơn nữa, hệ thống ánh sáng còn có thể kết hợp với chương trình phát nhạc trên điện thoại cầm tay để làm khay trồng thú vị hơn.

Khay trồng sẽ được bán với giá \$85 trong thời gian sắp tới, gồm khay trồng, dây sạc điện và 16 ống chứa đất. Tổng cộng khay nặng 2kg, vì vậy phải chọn nơi chắc chắn để treo.

Duyên phận

Không ít cô gái thường đi xem bói để hỏi đường tình duyên của mình. Với Kira Nixon, năm lên 4 tuổi cô đã đoán trúng phóc ai sẽ là chồng mình sau này. Trong một thước phim gia đình còn lưu lại, Kira bảo sau này sẽ lấy Timmy Nixon, cậu bạn học làm chồng. 22 năm sau, quả đúng như lời Kira tự bói, cả hai đã gặp lại nhau rồi làm đám cưới sau vài năm hẹn hò.

Chưa đỡ ông Nghè...

Việt Nam có rất nhiều "mùi nhon" và "tâm thế giới", theo lời các "lãnh đạo". Tinh thần này, các nhà làm nước mắm tại Việt Nam cũng hy vọng cũng đưa nước mắm "vươn tầm thế giới". Cần phải có tinh thần như vậy, cứ đưa nước mắm vào nhà bếp Tây, Mỹ, Ấn Độ... để họ biết tinh túy của ẩm thực Việt Nam. Nhưng trước hết phải cạnh tranh với nước mắm Thái Lan hay của Trung Quốc, hiện nay các siêu thị Việt Nam tại Mỹ chỉ bán chạy nước mắm của các quốc gia này.

Chẳng chữa được mình

Cảnh sát chữa lửa ở đồn chữa lửa Stadtallendorf bên Đức đã tham gia không biết bao nhiêu trận chữa cháy cho đến giữa tháng 10 vừa qua, chính đồn của họ bị phát hỏa và cháy tiêu từng hàng chục xe chữa lửa, thiệt hại vài chục triệu đô la. Điều ngộ nghĩnh là trạm chữa lửa này không gắn máy báo cháy. Theo các sếp thì do trạm hay tập luyện chữa cháy, khói lửa liên miên nên gắn vô sẽ bị nhức đầu.

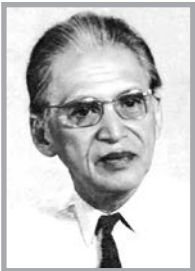

PHỤ TRÁCH: NGUYỄN & BẠN HỮU

Hôm nay, một ngày mùa thu, xin đốt lò hương cũ, đọc lại người xưa là Vương Hồng Sển qua bài viết của Thu Giang Nguyễn Duy Cần. NGUYỄN & BẠN HỮU

Đọc ‘Sài Gòn năm xưa’ của Vương Hồng Sển...

THU-GIANG
NGUYỄN-DUY-CẦN

Vương Hồng Sển là học giả kính yêu gốc Miền Nam.

Ông sinh ngày 27 tháng 9 năm 1902, tại Sóc Trăng. Thời học sinh, ông học tại trường Collège Chasseloup Laubat (nay là Lê Quý Đôn). Sau khi đậu bằng Brevet Elémentaire, ông làm công chức ngạch thư ký và phục vụ nhiều nơi từ năm 1923 đến năm 1943, trong đó có dinh Thống đốc Nam Kỳ (1939 - 1943). Từ năm 1948, ông làm Quyền quản thủ Viện Bảo tàng Quốc gia Việt Nam tại Sài Gòn cho đến khi về hưu vào năm 1964. Ông mất ngày 9 tháng 12 năm 1996 tại Sài Gòn, thọ 94 tuổi.

Vương Hồng Sển là người mê sách, mê đồ cổ và đã để lại một sự nghiệp đồ sộ.

Ông rất ham mê đọc sách và thích ghi chép tất cả những điều tai nghe, mắt thấy. Phần lớn những tác phẩm của ông rút tỉa từ những tài liệu dưới dạng hồi ký mà ông còn giữ gìn được. Các nhà phê bình nhận xét về văn của ông Vương Hồng Sển như sau: “Giọng tuy nói cà rỡn nửa đùa nửa thật, nửa giám chua, nửa tiêu ớt thỉnh thoảng có đôi chỗ chọc

cười, cho bớt buồn ngủ. Văn ấy các học giả có tánh lập nghiêm và chưa quen tai, lấy làm khó chịu, nhưng thết rồi cũng phải nhìn nhận, biết nói pha lửng như dọn cơm trong cảnh nghèo, lấy trái ớt tép hành để dễ nuốt cơm và chọc cười cho dễ nhớ, thêm nhớ được lâu.”

Tôi không dám nói đây là bài phê bình vì tôi chưa có đủ tài liệu để phê bình sử liệu như anh bạn của tôi đây, mặc dù tôi cũng là người miền Nam và sống ở Sài Gòn từ thuở cấp sách cho đến ngày nay. Đây chỉ là những cảm tưởng đầu tiên sau khi đọc xong quyển sách. Những ý tưởng còn đang hỗn độn, tôi cứ để tự nhiên tùy hứng mà viết ra, không trật tự gì cả. Đây cũng là lần thứ nhứt mà tôi bàn đến một quyển sách.

Soát qua đại lược về hình thức, tôi nhận thấy cách ấn loát chưa hoàn bị, như chữ in quá nhỏ khó đọc; chính tả có chỗ không đúng, đáng tiếc. Nhưng theo chỗ tôi được biết thì “lỗi” đây không phải nơi ông bạn Vương, mà nơi ấn công, và những người có phận sự lo về phần ấn loát! Để an ủi bạn già của tôi (vì ông bạn bứt đầu bứt tóc) tôi

kể trường hợp của ông Lê Ngọc Trụ của chúng tôi, ngay trong quyển Tự Vị Chánh Tả của ông mà phải đến 4 trang dây đặc dính chánh. Nhưng Vương-quân bảo: “Người ta đây rồi có ai chịu hiểu cho cái khổ tâm của chúng mình... mà họ sẽ “chửi” rằng mình “bừa bãi” như trường hợp của anh vừa rồi... trong một quyển sách nói về thuật viết văn. Dĩ nhiên là mình phải chịu trách nhiệm mới chết một nửa của chứ!”

Tôi và ông bạn chỉ nhìn nhau và thông cảm. Thiết nghĩ đây cũng là một vấn đề mà các Nhà xuất bản nên lưu ý. Trước đây chúng tôi được biết có nhà in Maurice. Giám đốc là ông Lê Thọ Xuân. Ông Lê Thọ Xuân có công phu huấn luyện một toán ấn công rất sành chánh tả. Sách vở in tại nhà in này lại được bốn thân ông Giám đốc săn sóc và bắt buộc các ấn công phải triệt để tuân theo mệnh lệnh các tác giả. Có khi một trang sách được lên khuôn rồi, thế mà phải chiều theo tác giả mà xuống khuôn sửa lại. Chính tôi đã nhờ nhà in này in cho 4 quyển

sách, quyển nào cũng đang hoàng quyển đấy, không chỗ khiển trách. Chúng tôi vẫn biết các ấn công phần đông lãnh việc ăn tiền theo lối “bao biện” mà ta thường gọi là “mão sát”. Vì vậy, sự chữa đi sửa lại làm mất thời gian của họ nhiều, họ gấp làm xong để lãnh tiền sớm. Gặp phải các nhà văn quá “thiết tha” đến tác phẩm của mình, họ “cầu nhàu” ghê lắm. Chủ nhân xuất bản cũng phải “bực mình” với họ. Nhưng dù sao, vấn đề này cần phải có sự chấn chỉnh lại vì tiền đồ của văn học. Không nên xem thường nhất là đối với ngành xuất bản của Cơ sở Báo chí và Xuất bản Tự Do mà như chúng tôi biết rõ.

Sự cố gắng và hy sinh của Nhà xuất bản này không thể có chỗ nghi ngờ được.

Giờ đây tôi xin đi thẳng vào nội dung.

Về tài liệu thì thật dồi dào, thật là công phu... Tác giả đã tỏ ra là người rất thận trọng, lại là người có óc tò mò quan sát đáo để. Đây không chỉ là những tài liệu cóp nhặt nơi sách báo hay lời thuật lại các bậc cổ lão mà một phần khá quan trọng là do kinh nghiệm sống của bản thân.

Thú thật, tôi đã đọc quyển sách một cách say mê như một quyển tiểu thuyết hay và hấp dẫn. Lời văn của tác giả rất duyên dáng, nhưng

Học giả Vương Hồng Sển

trong tiếng cười đùa, ta cảm thấy một cái gì buồn man mác, đau đớn và chua cay. Quả là tiếng cười trong nước mắt. Phải chăng họ Vương đang sống trong “mặc cảm tội lỗi” vì đã bị sống một phần lớn trong đời mình “nô lệ” trong chế độ “nô lệ” của thời thực thuộc? Nhiều đoạn văn thật là cay độc! Đối với những kẻ tàn bạo buôn dân bán nước lưu manh bịp bợm, kể ra ta phải nghiêng mình trước sự vô cùng can đảm của tác giả - không biết sợ hậu quả của tư thù.

Tuy vậy có điều mà tôi

không mấy vừa lòng là tác giả một đôi chỗ không nỡ kê tên thật một vài nhân vật “nảy lửa”. Úp mở như vậy, thiết nghĩ không lợi cho người đọc, nhất là các bạn không phải là người miền Nam họ rất thắc mắc. Nhưng biết đâu, đó lại không phải là dụng ý sâu sắc của tác giả mà là cố ý úp mở để bắt độc giả tò mò và “bươi móc” ra cho thêm quan trọng.

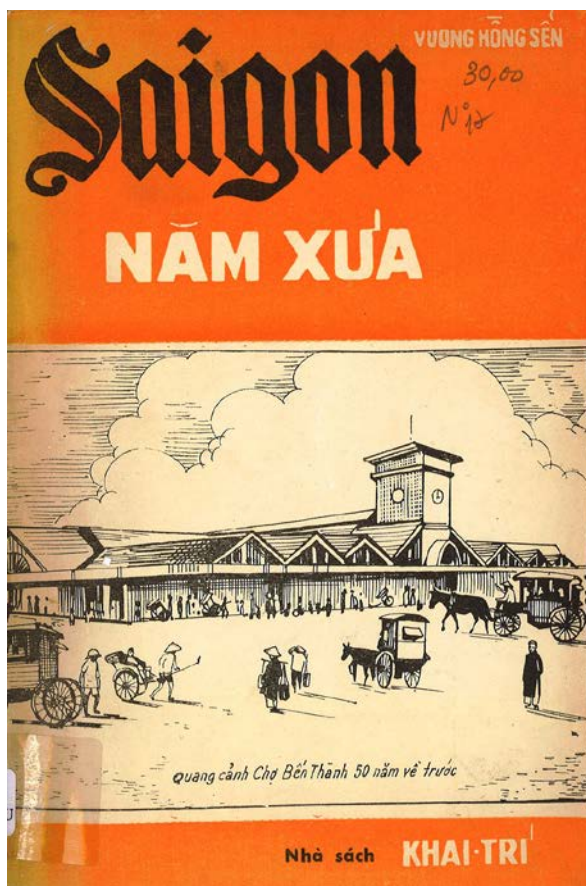
Đặc sắc thứ hai là trong lối hành văn, ông bạn họ Vương dùng toàn tiếng nói của địa phương, nhất là tiếng nói của người Sài Gòn trăm phần trăm. Có

nhiều từ ngữ địa phương mà nay đã mất dấu, như “ông Hoàn, ông Trám”, “mêm xối xiên”. v.v. đã được giải bày nguồn cội cận kề. Riêng cá nhân tôi, tôi đã học được rất nhiều ở Vương-quân những điều mà một người dân Việt cần phải biết ở nơi “chôn nhau cắt rún” của mình. 4 chữ “thành tâm thỉnh giáo” mà Vương-quân đã biên ở trang nhứt trong quyển sách tặng tôi, làm cho tôi vô cùng bối rối và hổ thẹn.

Đặc sắc thứ ba là cách hành văn trong tác phẩm họ Vương pha lẫn tâm hồn của một học giả trang nghiêm đứng đắn với tâm hồn chất phác thật thà, với những tín ngưỡng thông thường của người dân bản xứ. Nếu bạn là nhà trí thức bạn sẽ nhìn thấy hình thức bác học của câu văn, nhưng nếu bạn là người dân quê, một dân thầy hay dân thợ, thì bạn cũng nhìn ra trong cái giọng nửa thầy nửa thợ, nửa nông dân tay lấm chân bùn một cái gì rất quen thuộc của giới mình ngay... Đó là chỗ đặc biệt nhất của lối hành văn của tiên sinh vậy. Nói thế, không phải bảo một cách giản lược rằng văn của họ Vương là văn bình dân: thật ra chỉ bình dân tùy theo giới nào mà tiên sinh bàn đến thôi. Nói đến giới “ăn chơi” ông dùng tiếng “lóng” của giới ăn chơi, nói đến giới công chức,

ông dùng tiếng nói thông dụng và đặc biệt của giới công chức... Nghĩa là ý tưởng của một học giả xuất thân Trường Bác Cổ Viễn Đông với những lễ lối nghiên cứu, suy nghĩ cân nhắc của một nhà nghiên cứu hết sức khoa học, nhưng câu văn thì uốn khúc thiên hình vạn trạng tùy phong tục của từng giới, của từng địa phương, của từng giai cấp. Một loại văn mà tôi chưa nhận thấy có từ trước đến giờ, từ Nam chí Bắc. Một loại văn thật là công phu lắm mới viết được như thế.

Bàn về những tài liệu tác giả họ Vương, nơi bài tựa đã nói: “Ôm mớ tài liệu thu thập bấy lâu dù hay dù dở, dù chưa bằng bụng, mình biết lấy mình - bày hết, trích hết ra đây - mặc tình các vị xa gần tùy thích lựa chọn... dù chẳng làm nên cái bánh ngon, cũng được tiếng là không xấu bụng”, (...) “Bắt tay vào việc, cốt ý là muốn cống hiến ra đây mớ hiểu biết lụn vụn và mớ nghe thấy vặt vãnh về Sài Gòn (...) Ở đây tôi chú trọng nhiều nhất là những đoạn sử vụn vặt buổi giao thời: Pháp - Nam - Cha - Chêch chung đụng, những chuyện “Tây đến Tây đi”, những việc chưa ai nói rõ ràng, may tôi được nghe tận tai, hoặc thấy tận mắt, nhiều đoạn do hiểu biết riêng, lắm đoạn nhờ các cố lão thuật lại. Tôi không dám chắc đúng cả...”

Bìa sách "Sài Gòn Năm Xưa" do nhà sách Khai Trí xuất bản

Trong khi đó ông bạn họ Vương cũng nhận thấy rằng tang thương là định luật của Tạo hóa: “Một phú gia giàu sang bậc ấy (nói về ông Quách Đàm) mà nay còn gì? Gần chùa Giác Lâm trong Chợ Lớn, thuộc ranh tỉnh Gia Định, một ngày mới đây, tôi thấy một bầy bò sữa đứng ăn cỏ trên một ngôi mộ có vẻ hùng tráng nhưng tro trọi điêu tàn. Cạnh bên là đám ruộng khô chứa một đồng rác to bằng đồng lúa chưa vô bồ, ruồi muỗi làng xanh bay vù vù như một đám nhạc hỗn độn. Địa thế “hữu bạch hổ” không còn; “tả thanh long” ao ruộng nọ đang lấp, còn chẳng là bầy bò nhơi cỏ gần đồng rác và mớ ruồi làng, ấy là hiện trạng ngày nay của mộ phần “phong thủy: ông Thông Hiệp”. Những tư tưởng như thế chung đụng hòa lẫn nhau hợp thành một tâm hồn sóng gió linh động vô cùng. Đừng chê đó là mâu thuẫn. Mâu thuẫn đó mới là tâm hồn chất phác thành thật của họ Vương và đó là nguồn hứng bất tận tạo ra một con người và một lối văn đặc biệt như thế. Văn là người thực không sai chạy vậy.

TG-NDC

BÁO TỰ DO NGÀY 07/4/1961

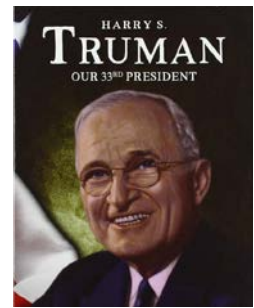
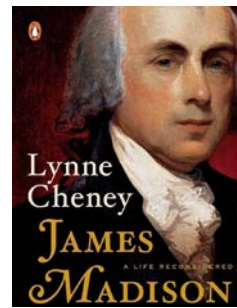
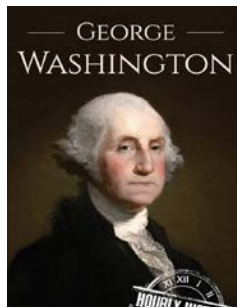
*Nguồn: Đại Việt Tàng Thư

Như thế, ta không nên đòi hỏi nơi tác giả những tài liệu phải xác thực, hoàn toàn xác thực, và dĩ nhiên còn nhiều thiếu sót. Công việc này đâu phải của một người mà được chu đáo. Thường lại là những câu chuyện truyền khẩu, cho nên chỉ có những giá trị truyền khẩu mà thôi. Đại để những gì bạn họ Vương thuật lại, chính tôi cũng được các bậc cố lão thuật lại như thế.

Về sự nhận xét, hay nói cao lên, về nhân sinh quan nhà chép sử có một phần quan niệm về đời giống như René Grousset thường nhận thấy sự thăng trầm vinh nhục như là một định luật bất

di bất dịch của Tạo hóa, nhưng ông bạn lại đôi khi cũng thắc mắc đến quan niệm “ác lai ác báo” của dân gian. Bàn về từ đường của Tổng đốc Đỗ Hữu Phương, họ Vương nói: Ngôi nhà này, đất thì bán cho khách Tàu xây nhà chọc trời làm tửu quán, cao lầu, rạp ciné. Chỉ chừa một khuynh để làm nơi thờ phượng. Mấy chục năm về trước, cò bạc thanh hành, vua đổ bác “Thầy Sáu Ngộ” nhiều tiền muốn đẩy làm chỗ hốt me ăn thua ỨC VẠN. Nghĩ cho con cháu ran rât, đổ đặt thành danh mà từ đường chứa đầy tiếng thô tục, nước bọt và đàm xanh, có phải chẳng là căn quả?”

Việc Joe Biden rút khỏi cuộc đua tổng thống đã được bình luận rộng rãi về tất cả những hậu quả chính trị của nó. Tuy nhiên, có một chủ đề các nhà bình luận không mấy quan tâm. Đó là Tổng thống hiện tại của Hoa Kỳ sẽ ra sao sau khi nhiệm kỳ của ông kết thúc? Câu hỏi này không chỉ mang tính giai thoại. Nhìn lại cuộc đời của một số ông chủ Bạch Cung tiền nhiệm, cho ta cái nhìn sâu sắc khá là thú vị ...

Tổng thống Mỹ làm gì? khi mãn nhiệm

ĐÀO DUY HÒA
SYDNEY, AUSTRALIA

Cuộc sống sau nhiệm kỳ tổng thống Mỹ đôi khi giống như một trang mới của một vở kịch chính trị: không thể đoán trước, đầy những khúc mắc... và thường gắn kết hơn so với 4 hoặc 8 năm vừa qua.

Kể từ khi George Washington (1789-1797), cựu Tổng thống đầu tiên của nước Mỹ, chọn con đường quay trở lại Mount Vernon sống cuộc đời một nông dân trồng cây, mỗi cựu tổng thống đã vạch ra con đường riêng cho mình, một số chọn vai trò là

những nhà diễn thuyết thành công, những người khác theo đuổi các hoạt động từ thiện, hoặc thậm chí, trong trường hợp của Jimmy Carter, từ bỏ các bài phát biểu chính trị để cắm búa và đinh xây nhà.

Vậy “nghề nghiệp thứ hai”, đôi khi cũng hấp dẫn như nhiệm kỳ Tổng thống vừa qua, sẽ mang lại niềm vui hay điều gì khác cho họ ?

Các tổng thống về hưu có truyền thống tiếp tục phục vụ

Năm nay, 4 năm sau cuộc độ sức đầu tiên, Joe

Biden, 81 tuổi, từ lâu đã hy vọng có thể đối đầu lần thứ 2 với Donald Trump, 78 tuổi. Hai người đàn ông rất cao tuổi, đều đã phục vụ qua một nhiệm kỳ tổng thống, sẽ đối đầu nhau nếu Biden không rút lui vào phút cuối. Sự việc này mang lại cho Trump khả năng, nếu đắc cử, trở thành vị tổng thống lớn tuổi nhất tại chức vào năm 2028, khi đó ông sẽ 82 tuổi.

Quyết tâm của họ cho thấy một xu hướng chung. Đó là tuổi tác không còn được coi là rào cản mà là dấu hiệu của kinh nghiệm và sự kiên trì dần thân của họ.

Việc rút lui khỏi đời sống chính trị Mỹ dường như ngày càng muộn, trái với mong muốn của dư luận. Thật vậy, một nghiên cứu của Trung tâm Nghiên cứu Pew được thực hiện vào tháng 7 năm 2023 ghi nhận 49% cử tri Mỹ muốn bỏ phiếu bầu cho một tổng thống hay nữ tổng thống ở độ tuổi 50.

Trong lịch sử, các tổng thống Mỹ chưa bao giờ thực sự nghỉ hưu. Sau khi rời Bạch Cung, nhiều người tiếp tục đóng vai trò tích cực trong đời sống cộng đồng.

Khi quyết định không tranh cử nhiệm kỳ thứ 3, George Washington đã khơi dậy mỗi bận tâm và thách thức lâu nay đối với các cựu Tổng thống: sau khi rời Bạch Cung, cuộc sống của họ sẽ như thế nào, họ sẽ làm gì? Việc James Madison nghỉ hưu vào năm 1817 đánh dấu sự khởi đầu của các nhiệm kỳ tổng thống năng động, tích cực, khi ông tham gia các cuộc tranh cãi chính trị. Kể từ đó, công việc sau khi rời Bạch Cung đã trở thành một nhiệm vụ theo đúng nghĩa của nó, như Jared Cohen đã nêu trong quyển *Life after Power*.

Đạo luật Cựu Tổng thống

Về mặt pháp lý, Đạo luật Cựu Tổng thống thiết lập các quyền và cương vị xã hội của các tổng thống Mỹ về hưu.

Trước năm 1958, các cựu Tổng thống không được hưởng bất kỳ khoản lương hưu hoặc trợ cấp hưu trí nào. Được ban hành vào năm 1958, Đạo luật Cựu Tổng thống nhằm mục đích bảo vệ các cựu Tổng thống khỏi mọi vấn đề tài chính bằng cách bảo đảm cho họ một khoản lương hưu, bảo hiểm y tế, được bảo vệ suốt đời bởi các nhân viên an ninh, mật vụ cũng như bảo hiểm chi phí thuê văn phòng và nhân viên.

Với mức lương hưu hàng năm ước tính khoảng 221,000 USD/năm, các cựu Tổng thống có mức tài chính dồi dào để bình tĩnh xem xét sự nghiệp thứ hai, đặc biệt khi một số người trong số họ nghỉ hưu ở tuổi khá trẻ. Bill Clinton 56 tuổi vào cuối nhiệm kỳ tổng thống thứ hai và Barack Obama 59 tuổi.

Những điểm chung của giai đoạn hậu tổng thống

Trong suốt thời kỳ “Hậu Bạch Cung”, các cựu Tổng thống có các hoạt động nghỉ hưu phổ biến có thể được liệt kê thành 4 loại:

1. Di sản văn hóa gắn với việc thành lập Thư viện Tổng thống.

Thư viện Tổng thống của Mỹ đóng một vai trò cơ bản trong việc bảo tồn và phổ biến lịch sử của đất nước. Những tổ chức

độc đáo này, được thành lập bởi Herbert Hoover (1929-1933), cung cấp cái nhìn tổng quan chi tiết về các tổng thống Mỹ thông qua các kho lưu trữ, vật dụng cá nhân và các triển lãm tương tác.

Mỗi thư viện là một tượng đài dành riêng cho cuộc đời và công việc của một vị tổng thống, đóng vai trò như một trung tâm nghiên cứu, bảo tàng và nơi tưởng nhớ. Hệ thống Thư viện Tổng thống chính thức bắt đầu vào năm 1939, khi Tổng thống Franklin Roosevelt (1933-1945) tặng các giấy tờ cá nhân và tổng thống của mình cho chính phủ liên bang. Đồng thời, Roosevelt dành tặng cho quốc gia Hoa Kỳ một phần tài sản của mình ở Hyde Park - New York, và bạn bè của ông đã thành lập một tổ chức phi lợi nhuận để gây quỹ xây dựng tòa nhà thư viện và bảo tàng. Quyết định của Roosevelt xuất phát từ niềm tin sâu sắc rằng các tài liệu của tổng thống là một phần quan trọng của di sản quốc gia và công chúng có quyền được tiếp cận. Ông yêu cầu Cơ quan Lưu trữ Quốc gia quản lý các tài liệu và cả thư viện của ông cũng như các tài liệu lịch sử khác.

Trước khi hệ thống Thư viện Tổng thống ra đời, các tổng thống hoặc người thừa kế của họ thường phân tán các tài liệu của tổng thống

khi mãn nhiệm. Mặc dù nhiều bộ sưu tập trước Hoover hiện được lưu giữ tại Thư viện Quốc hội, những bộ sưu tập khác nằm rải rác ở các thư viện, tổ chức lịch sử và bộ sưu tập tư nhân khác nhau.

Thật không may, nhiều tài liệu đã bị thất lạc hoặc bị cố ý phá hủy. Năm 1950, Harry S. Truman (1945-1953) quyết định xây dựng một thư viện để lưu giữ các tài liệu về tổng thống của mình và giúp thúc đẩy hoạt động của quốc hội. Năm 1955, Quốc hội thông qua Đạo luật Thư viện Tổng thống, thiết lập một hệ thống thư viện tư nhân do chính phủ liên bang xây dựng và duy trì. Đạo luật Thư viện Tổng thống năm 1986 khuyến khích các tổng thống khác tặng tài liệu lịch sử của họ cho chính phủ và bảo đảm việc bảo quản các tài liệu của tổng thống và trưng bày cho người dân Mỹ xem. Ngày nay có hơn 15 Thư viện Tổng thống.

2. Cam kết từ thiện.

Sau khi kết thúc nhiệm kỳ, nhiều cựu Tổng thống đã chọn đầu tư vào các hoạt động từ thiện, sử dụng danh tiếng và ảnh hưởng của mình để thúc đẩy các sáng kiến xã hội và nhân đạo. Cam kết của họ là một phần của truyền thống phục vụ công chúng kéo dài, chứng tỏ rằng tác động của một nhiệm kỳ tổng

thống có thể kéo dài hơn nhiều năm tại vị.

Ví dụ, Jimmy Carter (1977-1981) có một sự nghiệp hậu tổng thống được đánh dấu bằng cam kết sâu sắc nhằm cải thiện điều kiện sống của những người có hoàn cảnh khó khăn. Năm 1984, Carter và vợ, Rosalynn, đồng sáng lập *Habitat for Humanity*, một tổ chức quốc tế chuyên xây dựng nhà ở giá rẻ cho các gia đình có thu nhập thấp. Công việc của họ đã giúp xây dựng hàng ngàn ngôi nhà trên khắp thế giới và Carter đã đích thân tham gia vào các công trường xây dựng, tượng trưng cho sự cống hiến của ông cho chính nghĩa. Sự tham gia của ông không chỉ giới hạn ở những hành động mang tính biểu tượng mà còn huy động các nguồn lực và tập trung sự chú ý của quốc tế vào nhu cầu về các giải pháp nhà ở bền vững.

Tương tự như vậy, Bill Clinton có ảnh hưởng đáng chú ý thông qua Quỹ Clinton do ông thành lập năm 2001. Tổ chức này giải quyết các vấn đề phức tạp toàn cầu như cuộc chiến chống lại bệnh AIDS, biến đổi khí hậu và cải thiện hệ thống giáo dục. Quỹ Clinton đã thiết lập một số chương trình quan trọng, chẳng hạn như các sáng kiến nhằm giảm sử dụng thuốc lá và cải thiện khả năng tiếp cận dịch vụ

chăm sóc sức khỏe ở các nước đang phát triển. Clinton cũng đóng vai trò tích cực trong việc gây quỹ và huy động các nguồn lực cho những mục đích này, chứng minh rằng một nhiệm kỳ tổng thống có thể dẫn tới những đóng góp liên tục như thế nào.

George H. W. Bush, sau khi rời Tòa Bạch Ốc, đã đóng góp đáng kể vào hoạt động xã hội thông qua *Points of Light Foundation*, một tổ chức do ông đồng sáng lập năm 1990 với mục tiêu thúc đẩy hoạt động tình nguyện và nghĩa vụ công dân, đồng thời hỗ trợ vô số sáng kiến giáo dục dành cho thanh niên để ứng phó với khủng hoảng nhân đạo. Quỹ *Points of Light* đã đóng một vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ các nỗ lực đoàn kết và tình nguyện ở địa phương, nêu bật tầm quan trọng của dịch vụ công dân trong xã hội.

Những ví dụ này minh họa cách các cựu Tổng thống, ngay cả sau khi kết thúc nhiệm kỳ, vẫn tiếp tục sử dụng danh tiếng của mình để tạo ảnh hưởng đến các vấn đề xã hội. Sự tham gia của họ vào các hoạt động từ thiện giúp mở rộng tầm ảnh hưởng của họ và góp phần giải quyết các vấn đề toàn cầu và địa phương, chứng tỏ tác động của dịch vụ công dân của họ có thể tồn tại lâu dài sau thời gian nắm

quyền.

3. Các bài phát biểu của cựu Tổng thống mang lại thu nhập cao.

Sự nghiệp diễn thuyết của các cựu Tổng thống Hoa Kỳ đại diện cho một khía cạnh đáng chú ý trong cuộc sống hậu tổng thống của họ, phản ánh tầm ảnh hưởng liên tục và khả năng thu hút khán giả trên toàn thế giới của họ. Sau khi rời Bạch Cung, nhiều cựu Tổng thống Mỹ tiếp tục sự nghiệp diễn giả, mang chuyên môn và kinh nghiệm của mình đến nhiều diễn đàn và sự kiện khác nhau trên khắp thế giới. Quá trình chuyển đổi sang vai trò diễn thuyết này của họ thường được tạo điều kiện thuận lợi bởi các cơ quan chuyên môn, chẳng hạn như Văn phòng Diễn giả Washington. Những hội nghị này không chỉ chia sẻ những quan điểm độc đáo về các chủ đề hiện tại và kinh nghiệm lịch sử mà còn tạo ra doanh thu đáng kể cho các diễn giả.

Ví dụ, Bill Clinton, sau khi làm tổng thống, là một trong những diễn giả được trả thù lao cao nhất thế giới, một bài diễn thuyết của ông có thể lên tới 250,000 USD. Barack Obama cũng tương tự như vậy, một buổi diễn thuyết của ông có thể mang lại tới 400,000 USD.

4. Những tổng thống sắp nghỉ hưu

Nhà sử học Burton Kaufman, trong cuốn sách *The Post Presidency* của ông cho thấy rằng một số tổng thống có thể đoàn kết và được lòng dân hơn trong thời kỳ hậu tổng thống.

Đặc biệt là trường hợp của Jimmy Carter. Không được yêu mến và thường xuyên bị chỉ trích trong nhiệm kỳ tổng thống, khi phải đối mặt với hàng loạt thách thức như cuộc khủng hoảng con tin Iran và những khó khăn kinh tế nội bộ, ông đã trải qua sự thay đổi đáng kể về hình ảnh của mình sau khi rời Bạch Cung. Cam kết của ông đối với các hoạt động nhân đạo, và cách làm việc không mệt mỏi của ông sau nhiệm kỳ tổng thống đã thay đổi hoàn toàn nhận thức của người dân về ông. Năm 2002, Carter nhận được giải Nobel Hòa bình vì những nỗ lực nổi bật trong việc hòa giải các xung đột quốc tế, thúc đẩy nhân quyền và chống đói nghèo.

Những việc làm sau khi rời Bạch Cung của các cựu Tổng thống Mỹ minh họa cho tác động lâu dài của sự phục vụ ngoài nhiệm kỳ của họ. Cho dù thông qua cam kết nhân đạo, hội nghị sinh lợi hay hoạt động tư vấn, những cựu Tổng thống này vẫn duy trì được hình ảnh tốt đẹp trong lòng công chúng...

ĐDH

PHỤ BẢN

Hình Nhật Báo Sóng Thần (ST) bắt đầu xuất bản vào tháng 10, 1971 và bị rút giấy phép vào tháng 2, 1975, tại Saigon. Hiện microfilm của những số báo ST được lưu trữ tại thư viện của Đại Học Cornell, ghi số Watson Film 5004.

Hình trên góc trái là poster quảng cáo ST sắp trình làng, do nhóm Hà Thúc Nhơn và nhà văn Chu Tử chủ biên. Poster này do hoạ sĩ Đăng Giao trình bày, dựa theo ý của ký giả Uyên Thao và Đường Thiên Lý.

Hình trên bên mặt, là hình trang nhất của một số báo bị tịch thu để ngày 22 tháng 9, 1974.

Hình dưới bên mặt, trang nhất của số báo ra ngày 31 tháng 10, 1974, ngày ST bị đưa ra toà xử về tội đã đăng nguyên văn bản cáo trạng của Phong Trào Nhân Dân Chống Tham Nhũng do Linh Mục Trần Hữu Thanh chủ xướng với sự tham gia của 300 linh mục.

Các hình bên trái là vài cảnh trong toà với các luật sư của ST. (Collage TD2008, rút từ cuốn Sóng Thần - Vụ Án Lịch Sử 31-10-74: Ngày Báo chí và Công Lý Thọ Nạn, tài liệu nội bộ, do Uyên Thao và Lê Thiệp soạn)

Ghi chú của LÊ QUỲNH MAI

LÊ QUỲNH MAI PHỎNG VẤN nhà văn Trùng Dương

KỶ 2

LQM: Ý kiến của chị thế nào về văn học hải ngoại. Và sự khác biệt giữa hai thời điểm trước 1975 và sau 1975 dưới mắt nhìn của chị?

TD: Không biết có phải cái gì đã trở thành kỷ niệm rồi thì bao giờ, ít nhiều, nó cũng đẹp hơn? Tôi vừa đọc lại cuốn *Văn Học*

Miền Nam Tổng Quan 1954-1975 (ấn bản lần thứ ba, nhà xuất bản Văn Nghệ, 2000) do nhà văn Võ Phiến soạn từ giữa thập niên 1980, thì thấy là cũng không hẳn thế, mà văn học Miền Nam trước 1975 quả có phong phú thật, và vì bây giờ nó đã trở thành kỷ niệm, nên lại càng đẹp hơn. Và, một

cách thâm kín, tôi không khỏi hãnh diện đã được đóng góp một phần nhỏ trong đó.

Cái khác biệt lớn lao là trước 1975 khi còn ở trong nước, chúng ta có người đọc, có môi trường sinh hoạt gần gũi trao đổi và nâng đỡ, kể cả phê bình, lẫn nhau, từ đó nảy ra hứng thú; có các nhà xuất bản sống thuần túy bằng nghề in sách, có hệ thống phát hành chuyên môn, và tiệm sách ở khắp nơi, cả trên các hè phố, chưa kể hệ thống các tiệm cho thuê sách, và người cầm bút có thể sống bằng ngòi bút của mình, hoặc ít ra viết có tiền nhuận bút, dù nhuận bút, cho một truyện ngắn, chẳng hạn, chỉ đủ để mời thân hữu đi ăn một bữa ở nhà hàng.

Sau 1975, ở hải ngoại, chúng ta quá bận rộn vì phải phấn đấu với tâm trạng xa quê hương, nhớ nhà, bà con, sinh hoạt chòm xóm, và bận rộn thích nghi với một môi trường mới hoàn toàn xa lạ, chưa kể nhiều gia đình sống ở đây mà còn phải cưu mang cả người thân, bà con lâm than vất vả ở bên nhà. Thì giờ đâu ra mà đọc, mặc dù ở những năm tháng đầu, người ta thêm đọc, mà là đọc những tin tức về Việt Nam, hoặc những sách vở trước 1975 vốn là một phần trong bộ nhớ chung về một dĩ vãng không còn nữa -- ở đây xin ghi nhận công lao đóng góp của nền báo chí

hải ngoại, đặc biệt ở giai đoạn đầu. Người đọc đã thế, người cầm bút di tản cũng đâu thua gì, có khi còn tệ hơn vì bao nhiêu điều muốn ghi lại song biến cố 30 tháng 4, 1975 đã khiến một số người tê liệt cảm xúc (tôi bị rơi vào tình trạng này hết mấy năm đầu tị nạn).

Tôi nhớ có một lần, vào giữa thập niên 1990, gặp một ông bác sĩ Việt khá thành công ở Stockton, Bắc Cali. Chắc muốn chứng tỏ là mình vẫn theo dõi tình trạng sách báo Việt hải ngoại, nên vừa hỏi, vừa như phán, với tôi như thế này: “Tại sao một biến cố đau thương lớn lao như biến cố 1975 mà chúng ta vẫn chưa có một tác phẩm lớn nào?” Tôi cũng bực trực trả lời, “Người cầm bút tị nạn cũng phải đi kiếm sống và lo cho gia đình, như bao người khác, sao đòi hỏi họ làm cái việc tày trời đó?” Song tôi cũng kịp ngưng lại, để không phải nói tiếp, là những người thành công về tài chính như ông bác sĩ thì nên nhận bảo trợ một vài nhà văn tị nạn để họ ngồi viết tác phẩm lớn như ông đòi hỏi.

Đây là thời kỳ thập niên đầu sau 1975. Thế hệ của những người ở tuổi chúng tôi, từ 30 tới 50 khi di tản, cầm bút hay không, là thế hệ phải ổn định đời sống vật chất cho gia đình, do nhu cầu cấp bách đặt ra của một cuộc đời quá

lớn. Cũng như thế hệ cha anh của chúng tôi trong cuộc di cư vĩ đại vào Nam năm 1954. Chỉ khác một điều, trên cái nền móng do cha anh chúng tôi xây sau cuộc đổi đời 1954 là toà nhà văn học Miền Nam do chúng tôi xây. Nó đa dạng, rục rĩ, cũng là nhờ 3 yếu tố, như chị Thụy Khuê đã nêu lên, khá chính xác, trong bài viết về văn học Miền Nam của chị (<http://thuykhue.free.fr/>) . 3 yếu tố đó là 1) nền móng quốc ngữ từ cuối thế kỷ XIX, cộng thêm *tiếng Nam* như một kho tàng ngôn ngữ mới, 2) sự bảo tồn văn học tiền chiến và bảo lưu Nhân Văn Giai Phẩm trong thời kỳ chia đôi đất nước khiến Miền Nam không bị cắt đứt với quá khứ và hiện tại văn học của cả nước (khác với ở Miền Bắc chúng đã bị bóp chết), và 3) sự nối kết với và thu nhận các trào lưu văn học và tư tưởng nước ngoài vô cùng phong phú, đặc biệt trong hai thập niên 1950 và 1960.

Trên cái nền móng do thế hệ chúng tôi ổn định sau cuộc đổi đời sau 1975 sẽ là gì? Chúng ta cũng đã tạo nên được một nền văn học hải ngoại, dù khó có thể so sánh với nền văn học Miền Nam 1954-1975 vì chúng ta đã bị bật rẽ thê thảm, nhưng không vì thế mà nó không phát triển và đa dạng, nhờ ảnh hưởng văn hoá và môi trường sinh sống tại mỗi quốc gia định cư. Một

số người viết từ trước 1975 vẫn can đảm tiếp tục mặc dù những khó khăn trong đời sống mới, nguồn tài liệu rải rác, xa xôi, tình trạng sống rải rác khắp nơi khiến chúng ta thiếu một hệ thống hỗ trợ (support system) lẫn nhau.

Từ hơn một thập niên nay, sự hiện diện của kỹ thuật computer và Internet đã thay đổi tình trạng này, và đây là điều đáng mừng. Chúng ta cũng đã có thêm nhiều cây bút mới ghi nhận những mảnh đời, sinh hoạt của người Việt ở khắp nơi. Bên cạnh đó, nhiều người thuộc thế hệ con cháu của chúng ta cũng theo đuổi công việc sáng tác, dù là bằng Anh hay Pháp ngữ mà theo tôi, điều đó không quan trọng, vì ngôn ngữ chẳng qua chỉ là một phương tiện, cũng như văn học nghệ thuật chẳng qua cũng chỉ là phương tiện. Và chúng ta lúc nào muốn và cần, cũng có thể dịch những tác phẩm của họ sang tiếng Việt, như chúng ta đã từng làm việc dịch từ chữ Hán, chữ Nôm các tác phẩm của cha ông chúng ta khi ta chưa có chữ viết mà phải mượn của Tàu hoặc biến chế thành chữ Nôm khó phổ thông hóa, như về sau này với hệ thống chữ quốc ngữ. Cái quan trọng là nội dung, cách diễn đạt và tính nhân bản phản ánh qua tác phẩm. Tóm lại, văn học hải ngoại

1975-2010 chắc chắn không thể so sánh với văn học Miền Nam 1954-1975, đặc biệt về lượng, nhưng nó đã và đang hiện diện.

LQM: Theo tạp chí Văn (số phát hành ngày 13/7/1973), 5 nhà văn nữ nổi tiếng nhất của văn chương tiểu thuyết hiện đại là Túy Hồng, Trùng Dương, Nhã Ca, Nguyễn thị Hoàng, Nguyễn thị Thụy Vũ. Cảm giác của chị thế nào khi được chọn lọc như thế?

TD: Cảm giác lúc bấy giờ (1973) thì không còn nhớ chính xác, vì chúng tôi cũng ngạc nhiên khi có người gần đây e-mail cho trang Web có phóng ảnh trích từ số báo Văn này, bởi tôi đã hoàn toàn quên số báo đó. Giờ nhìn lại thì cũng thấy vui vui vì đã được góp mặt, góp phần. Xin mở ngoặc đơn: Bạn đọc nào muốn tìm hiểu thêm về sự đóng góp của 5 chúng tôi và các nhà văn nữ khác của nền văn học Miền Nam 1954-1975, xin đọc một bài biên khảo khá công phu của nữ học giả Công-Huyền Tôn-Nữ Nha-Trang, “*Women Writers of South Vietnam, 1954-75*” (The Vietnam Forum, No. 9, 1987). Bài này hiện đang được ông Đoàn Thanh Liêm dịch ra chữ Việt với sự thỏa thuận của tác giả. Theo chỗ tôi được biết thì nhà văn Phạm Phú Minh đã được phép tác giả cho in lại trên tờ tạp chí điện tử Diễn Đàn Thế Kỷ mới ra

đời, do anh làm chủ bút, hiện có mặt tại <http://www.diendanthekey.net/>.

LQM: Xin chị giới thiệu về *Bầy Kên Kên*, tác phẩm đã đưa tên tuổi Trùng Dương thành danh với độc giả. Và chị có hài lòng với những đứa con tinh thần sau đó không. Ví dụ như “*Bí mật rừng già*”?

TD: *Bầy Kên Kên* là một tác phẩm chưa hoàn tất, không có gì đáng để nói, và do đấy cũng không phải là tác phẩm đưa tôi cái gọi là “thành danh” của Trùng Dương. Thực tình tôi cũng chẳng biết có tác phẩm nào đã khiến tôi “thành danh”. Hình

như tôi được người ta nhớ đến nhiều là do hoạt động với tờ Sóng Thần.

Trở lại những tác phẩm văn chương, đọc lại những truyện cũ (tôi may mắn có đem theo được, trong chuyến di tản 1975, vài tập truyện đã in thành sách, tôi không cho in lại vì đã có ai đó nhanh tay... làm hộ việc này, ngoài hiểu biết của tôi, song cũng không quan trọng), tôi chỉ có một sự hài lòng rõ rệt nhất, đó là chúng đã giúp ghi lại những cảm nghĩ, nhận xét về những mảnh đời mà nếu không, mình đã không còn nhớ. Ngoài ra, chúng cũng giúp tôi

đo lường được mức độ trưởng thành trong việc cầm bút của mình. Hồi xưa, trước 1975, tôi viết do ngẫu hứng nhiều, không có căn bản về viết văn hay báo, do đấy có những bài rất bột phát, hồn nhiên, thấy cũng hay hay, đọc lại chính mình cũng ngạc nhiên, ngược lại, có nhiều bài dở, vớ vẩn, chẳng ra làm sao, xem lại, thấy buồn cười,

Riêng truyện “*Bí mật của rừng già*”, cũng lạ là người phỏng vấn đề cập tới, vì ít ai đã đọc, hay đọc mà còn nhớ. Độc giả và các bạn văn nghệ của tôi thường chỉ nhắc tới hai truyện mà họ cho là

tiêu biểu, hoặc do còn rơi rớt lại... cái tựa truyện trong trí nhớ của họ, và cũng được chọn làm tựa của hai tập truyện, *Vừa đi vừa ngược nhìn* (Khai Trí, 1966) và *Mưa không ướt đất* (Văn, 1967). Truyện “Bí mật của rừng già”, viết vào cuối thập niên 1960, được in lại trong tập truyện *Chung Cư* (Tân Văn, 1971), có một nửa (phần người nữ tu bị hiếp) dựa vào chuyện do một người bạn kể lại, và nửa còn lại (người hiếp người nữ tu bị người anh của bà ta “xử”, sau khi chuốc rượu cho say đến bất tỉnh) là do trí tưởng tượng của tác giả. Truyện có bối cảnh là một khu định cư của dân Bắc di cư năm 1954 tại một vùng cao nguyên đất đỏ, lấy từ ký ức về những chuyến đi thăm cha tôi và mấy người anh làm cây và trú ngụ ở Túc Trưng, Nam Việt Nam, vào cuối thập niên 1950. Viết truyện ngắn này, hình như tôi chỉ muốn kể lại một câu chuyện, trong tinh thần kể chuyện hơi cổ điển: có đầu có đuôi, có quả có báo. Có thể khi nghe người bạn kể chuyện, tôi thấy bất nhẫn, một cách vô thức, nên tưởng tượng thêm thắt cho thành chuyện quả-báo. Độc giả có toàn quyền rút từ đó ra một ý nghĩa nào đó tùy theo cảm quan của họ.

LQM: Nhận xét của chị về dòng văn chương nữ trong cộng đồng người Việt hải ngoại thế nào? Nói chung, cảm giác

của chị ra sao khi biết có không ít những nhà văn nữ, qua tác phẩm của họ, đã tạo được thành công vượt hẳn nam giới?

TD: Tôi chỉ đọc vài người, không đọc hết, thành ra không thể bàn về cái gọi là dòng văn chương nữ hải ngoại, vì sẽ rất thiếu sót, lệch lạc. Song theo tôi, không có dòng văn chương nam hay nữ hay phái ở giữa. Văn chương nào thì cái chính là có rung cảm và làm phong phú (enrich) được người đọc không, và nếu nói lên được cái gì thì càng tốt.

LQM: Người ta nói nhà văn (đích thực) là những người cô đơn nhất theo bản năng tự nhiên. Chính vì thế mà họ mới có khả năng chìm đắm trong tư duy sáng tạo, và sống với những nhân vật họ tạo ra. Theo chị thì câu này có đúng không? Và chị có cảm thấy cô đơn như thế không?

TD: Hành trình sáng tạo nào cũng là một hành trình cô đơn, chẳng cứ viết văn. Như người ta ngồi đồng, đồng không lên thì không nhập đồng được. Nhập rồi thì chẳng còn biết gì về đời sống xung quanh. Nói vậy, tôi chưa thấy mình đạt tới giai đoạn được “đồng nhập” đó. Có lẽ vì thế mà chưa có tác phẩm... lớn?

LQM: Người ta cũng nói rằng sự thành công lớn chính là niềm cô đơn bất tận của nghệ sĩ. Chị có cho đây là cái giá phải trả của nghệ sĩ nói chung không?

TD: Tôi chưa liên kết được 3 cụm từ “sự thành công lớn”, “niềm cô đơn bất tận”, và “cái giá phải trả”. Cũng có thể vì tôi chưa có kinh nghiệm về một “sự thành công lớn” nên chưa có được cái “niềm cô đơn bất tận” đã phải trả bằng “cái giá phải trả”, chẳng?

LQM: Chị nghĩ sao về ảnh hưởng lớn của phụ nữ trong lãnh vực chính trị hiện nay? Và ý kiến về nạn buôn người tại Á châu, đặc biệt là tại Việt Nam.

TD: Tôi nghĩ ảnh hưởng của phụ nữ trong lãnh vực chính trị là một điều khích lệ, đáng mừng, đã tới lúc, nếu không nói là hơi trễ là đang khác.

Về tệ nạn buôn người ở Á châu và đặc biệt tại Việt Nam, đây là một vấn nạn xã hội lớn lao và nhức nhối. Ở đây tôi xin phép chỉ thu gọn vào vấn đề buôn bán trẻ em và các thiếu nữ. Tôi nhớ có đọc một bài báo, về một phóng viên Mỹ bỏ tiền ra chuộc một cô bé trong một ổ điểm ở Cẩm Bót và đem em trả về cho gia đình em ở một làng quê, để một thời gian sau anh ta lại thấy em ở trong một ổ điểm khác. Tức là muốn giải quyết tệ nạn này, phải giải quyết tận gốc, bằng sự giáo dục và tạo cơ hội kinh tế cho các em gái.

Chương trình Dateline của NBC cách đây 5 năm có đi một phim tài liệu về tệ nạn này, nhan đề là “Children for Sale”,

hiện còn post tại <http://www.msnbc.msn.com/id/4038249/>; và cách đây 2 năm, chương trình NOW của hệ thống truyền hình PBS cũng có trình chiếu một phim tài liệu tựa là “Daughters for Sale”. Trong khi Dateline cung cấp một cái nhìn tổng quát về tệ nạn buôn bán trẻ em gái, thì NOW thu hẹp vào công tác của tổ chức Nepalese Youth Opportunity Foundation (<http://www.nyof.org/>), là một nhóm thiện nguyện Tây phương phối hợp với dân địa phương, đã giúp vốn, bằng một con heo con, hay một con dê, trị giá bằng số tiền một gia đình nghèo nhận được nếu đem con gái đi ở dợ, mà kết quả có thể là bán con luôn.

Ngoài việc giữ các em gái ở lại với gia đình, tổ chức này còn giúp cho các em có phương tiện đi học để có được việc làm tốt, đồng thời giữ được phẩm giá con người. Hàng ngàn em gái đã được tổ chức NYOF giúp đỡ để vừa được ở nhà với và giúp gia đình, vừa được đi học để chuẩn bị cho một tương lai tốt đẹp hơn. Song đây cũng chỉ là muối bỏ bể, vì thành kiến xã hội, tập tục văn hóa và đặc biệt, tình trạng kinh tế lạc hậu.

Gần đây tôi cũng có dịp xem một phim tài liệu khác, cũng trên đài PBS, về một trường ở Ấn Độ, gọi là Barefoot College (<http://www.barefootcollege.org/>),

giúp huấn luyện các phụ nữ ở vùng quê lắp ráp solar panel và thiết lập hệ thống thu nguồn ánh sáng của mặt trời để cung cấp điện lực cho thôn xóm họ, tôi rất thích thú. Đặc biệt trường này chỉ nhận huấn luyện các phụ nữ thôn quê, không nhận nam sinh. Họ lý luận là huấn luyện cho các bà thì các bà làm việc ra tiền thường lại đem thu hoạch về để bồi bổ cho gia đình con cái, chứ không tiêu dùng cho riêng mình.

Sẽ rất thiếu sót nếu không đề cập tới những nỗ lực của các bạn trẻ Việt hải ngoại hiện đang làm các công việc thiện nguyện nhằm giáo dục các em gái con nhà nghèo ở Việt Nam tránh bị rơi vào cạm bẫy của nạn buôn người và giúp các em tiếp tục việc học. Điển hình là các sinh hoạt của Pacific Links Foundation (<http://pacificlinks.org/>) mà chương trình Newshour thuộc hệ thống truyền hình PBS đã giới thiệu nhân kỷ niệm 35 năm ngày 30 tháng 4, 1975 vừa qua. Hoặc VietACT (<http://www.vietact.org/>), một tổ chức chống nạn buôn người của một số bạn trẻ hoạt động đã nhiều năm nay, bên cạnh nhiều nỗ lực cá nhân khác, tất cả rất cần chúng ta hỗ trợ, đóng góp nếu có khả năng.

Tóm lại, muốn giải quyết tệ nạn buôn người đối với phụ nữ, phải bắt đầu

đi từ căn nguyên, tức là tạo cơ hội kinh tế cho những người có thể trở thành nạn nhân. Các tổ chức thiện nguyện quốc tế không thể một mình làm việc này, mà phải có sự tiếp tay của người địa phương, và của chính quyền, nếu họ thực tâm lo cho dân.

LQM: Nhà văn Võ Phiến, về cuối đời đã viết trong tản mạn Thần Thờ như sau: “Chuyện sáng tác có gì đáng nói... Tôi e những món thơ thần và tùy bút nọ kia đều phải xếp về phía đồ chơi. Những cái mình miệt mài bấy lâu, khi đầu bạc nhìn lại là đồ chơi cả...” (Cuối Cùng, Võ Phiến, Thế Kỷ 21 xb năm 2010). Xin chị cho ý kiến về câu tuyệt vời trên?!

TD: “Chơi” mà đồ sộ như thư mục sách đã xuất bản của ông Võ Phiến, thì cũng đáng “chơi” lắm, chứ sao lại... “thần thờ”? Và có lẽ vì ông ấy “chơi”, chứ mà đắm chìm, nghiêm chỉnh, lúc nào cũng như vác một sứ mệnh văn nghệ vĩ đại, e người đọc bị nhát, đọc sợ không vô. Có lẽ đó là cái khiến nhiều người thích đọc và cảm được Võ Phiến, vì ông ấy chỉ kể cả kể chuyện, bình dân, mộc mạc, kể cả khi đề cập tới những chuyện không nhỏ tí nào, như... 20 năm Văn học Miền Nam 1954-1975.

LQM: Trở lại với độc giả qua những ký sự du lịch. Điều này chứng minh chị đã đi qua rất nhiều địa danh lịch sử trên thế giới. Chị có tìm ra được sự liên hệ chung của

con người là gì không? Có phải đó chính là tình yêu?

TD: Thực ra tôi đi không nhiều, và cũng rất chọn lọc cái nơi mình đi thăm, không nhất thiết phải là một địa danh lịch sử. Như đã nói ở trên, tôi thích nhiều thứ, là một loại “chuyên viên về các vấn đề tổng quát” (chữ của nhà thơ Đỗ Quý Toàn, trước 1975, một lần nói về nghề viết báo của Đạo Cấy, bút hiệu viết phiếm của anh ấy). Và tôi cũng rất thích loại phóng sự bằng hình (photoessay) hoặc chuyện bằng hình (photostory) nữa, làm để... chơi, để gửi đi chia sẻ với người thân, bằng hữu hoặc vãi tờ báo thân hữu. Tôi thích, và vẫn cố, viết ngắn và cô đọng, và để cho hình ảnh kể chuyện, một phần vì thời buổi này không có mấy ai có thì giờ đọc bài dài và nhớ được dù chỉ một phần nhỏ.

Trở lại chuyện du lịch. Tôi đi thăm Taos, New Mexico, chẳng hạn, vì dạo đã lâu nghe thằng con đi thăm Taos về, nói ở California đi ra bờ sông thấy thiên hạ thả cần câu cá đây dọc theo bờ sông, còn đến Taos thì chỉ thấy họa sĩ dựng giá vẽ đây dọc bờ sông. Có thể là thằng con diễn tả hơi quá, có tính khôi hài. Dù vậy, khi tôi đi thăm Taos là vào tháng 11, trời đã lạnh, lại ở cao độ, đã lát phát tuyết rơi, nên chẳng thấy họa sĩ nào đại dợt ra bờ sông dựng giá vẽ

hết, nhưng thành phố thì thấy đầy phòng tranh, có phòng tranh có tên gọi là “The Starving Artists”, có cả một rạp chiếu bóng tên là Storyteller – tôi rất mê văn hóa nghệ thuật, đặc biệt kiến trúc, của vùng Tây Nam Hoa Kỳ vốn xưa thuộc về các bộ lạc Da Đỏ. Hoặc tôi đi New Orleans, 3 năm sau trận bão kinh hoàng Katrina, vì mối quan tâm tới môi sinh và vì muốn biết thành phố này đã phục hồi ra sao – cũng nhờ chuyến đi đó mà gần đây tôi theo dõi vụ tràn dầu trong Vịnh Mexico với một kiến thức về môi sinh của vùng bờ biển Louisiana, chỉ cách New Orleans có vài ba chục miles, và với một quan tâm đặc biệt. Hoặc tôi đi thăm các bãi đổ bộ của quân Đồng Minh ở Normandy, Pháp, nhân kỷ niệm 65 năm D-Day năm ngoái, và đã đi thăm các nghĩa trang tử sĩ Mỹ và cả Đức, để được nhìn thấy tận mắt sự tôn trọng các tử sĩ không phân biệt bên thắng bên thua của một nhân loại văn minh, không như người cộng sản ở Việt Nam đối với các phần mộ của các tử sĩ Việt Nam Cộng Hòa. Hoặc tôi đi Nam Cực vì ... ít người có dịp này -- một kinh nghiệm tuyệt vời vì môi trường vô cùng tinh khiết nơi đây, mặc dù lạnh ời là lạnh dù đang giữa mùa hè ở Nam Bán Cầu (mà tôi lại bị mất cấp túi hành lý đựng quần áo và thuốc men

khi chờ xe bus ở Buenos Aires, Argentina trước khi lên tàu đi cruise - một kỷ niệm đáng nhớ!). Hay tôi đi Ý vì trên 30 năm trước, vào những ngày cuối cùng ở Sài Gòn, có cơ hội đi tản song còn đang phân vân nên đi hay ở, tôi đi xem một phim có bối cảnh ở Rome, đã tự nhủ nếu không rời khỏi Việt Nam thì... bao giờ mới được thấy Ý và những công trình kiến trúc, điêu khắc và nghệ thuật của xứ này. Vậy mà mãi tới năm vừa rồi tôi mới có dịp đi Ý, và đã hẳn là phải viếng cả Pompeii nữa, để trí tưởng tượng của mình có dịp bay ngược thời gian về thế kỷ thứ nhất khi Pompeii và thành phố Herculaneum kế bên bị hỏa diệm sơn Vesuvius phun lửa chôn vùi dưới 21 mét nham thạch vào năm 79 thuộc thế kỷ thứ nhất, cũng là thế kỷ thấy cuộc khởi nghĩa thành công và xưng vương ngắn ngủi của Hai Bà Trưng (40-43). Cũng vì thích những tàn tích cổ đó, mà tôi đi thăm Mesa Verde National Park ở Colorado, nơi có những làng xóm các bộ lạc Da Đỏ xây trong hốc núi (cliff dwellings) từ trước thế kỷ thứ 13, vừa bí ẩn, vừa đẹp, như những tác phẩm điêu khắc nghệ thuật. Tôi vẫn mong có dịp đi thăm các di tích của vương quốc Chàm - tôi chưa trở về lại Việt Nam lần nào.

Qua những chuyến đi ấy, tôi càng thấy thêm yêu thương trái đất. Trái đất - hành tinh duy nhất còn sự sống - đẹp như thế, môi sinh đa dạng như thế, với các nền văn minh nối tiếp nhau phong phú rực rỡ khi thịnh, và trầm mặc, bí ẩn lúc suy, như thế, mình phải làm những gì có thể làm để bảo tồn, trân trọng nó, đừng mặc sức khai thác, tàn phá, làm ô nhiễm nó thêm, và để cho con cháu mình cũng được dịp thưởng ngoạn những cái đẹp ấy.

LQM: Xin nhà văn Trùng Dương có vài lời với quý độc giả,

TD: Vài người gần đây nói với tôi họ thích đọc tôi vì thấy được mở mang kiến thức, tôi thấy vui vui vì mình đã làm được một việc có ích khi kể lại những chuyến đi chơi của mình, hoặc khi viết về một đề tài nào đó, hoặc về cuốn sách hay một phim hay đã đọc, xem và đã rung động mình. Xin chân thành cảm tạ lòng ưu ái của bạn đọc, hiện tại cũng như trong quá khứ.

LQM: Cám ơn chị đã nhận lời mời phỏng vấn của Lê Quỳnh Mai.

TD: Xin cảm ơn người phỏng vấn đã dành cho tôi cơ hội “gói ghém” cuộc đời cầm bút của mình.

LQM

Thực hiện 29 tháng 6 năm 2010, trích từ tập Tác giả với Chúng ta (2004)

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

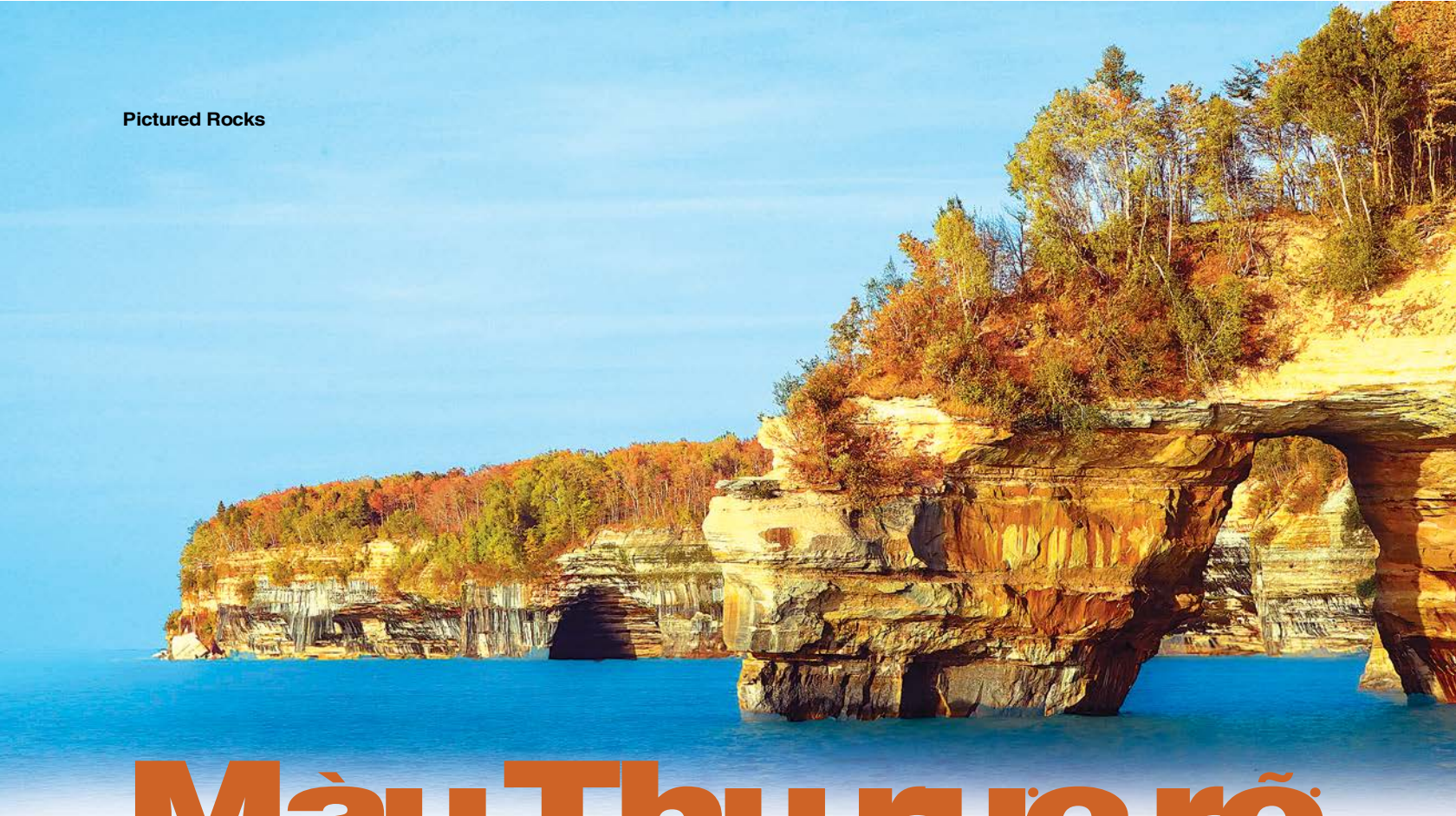

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Màu Thu rực rỡ ở Michigan

Mỗi năm khi trời bắt đầu se lạnh, báo hiệu Thu sang, dân thích chụp hình chúng tôi, lại rộn ràng vác máy hẹn hò nhau cho một cuộc lên đường. Theo thói quen, chúng tôi chọn mỗi năm một địa điểm thích hợp để đi tìm Thu trước ngày nằng Thu đến.

TRỊNH THANH THỦY
CALIFORNIA - USA

Năm nay, được một người bạn tốt, cư dân Michigan, sẵn lòng chỉ bảo những nơi có phong cảnh thu thật đẹp. Chúng tôi liền họp bàn, lên kế hoạch cho một chương trình đi tìm thu ở Michigan. Đầu tháng 10 là thời điểm thích hợp cho một khởi đầu. Chúng tôi bay qua Detroit. Đây là thành phố lớn nhất của tiểu bang Michigan, nơi có

hơn 11 ngàn hồ lớn nhỏ đủ cỡ. Có đặt chân đến đất nước đầy những ao hồ, sông, suối này bạn mới thấy con người đứng giữa thiên nhiên sao mà nhỏ bé đến thế. Lúc dừng chân bên hồ Superior, là cái hồ lớn và sạch nhất tiểu bang, tôi cứ ngỡ như mình đang đứng giữa một bãi biển ngập tràn gió lốc và sóng dữ. Nhiều tàu bè đã từng bị đánh chìm trong cái hồ này. Tuy nhiên khi chạy xe qua vài cái

hồ nhỏ hơn nhân lúc ban mai, chúng tôi thấy được sương Thu đang giăng mù lãng dâng. Khi mặt trời vừa lên, một đàn chim thức giấc rời tổ bay đi vội vã. Cây cỏ bỗng rực sáng trong ánh mai hồng. Lá Thu thay áo, đổi sắc cam, vàng, hồng, xanh, đỏ, chúng tôi ai cũng sững sờ ngáy người lặng ngấm nằng Thu. Rồi không ai bảo ai, máy hình được giờ lên chụp lia lịa, để ghi lại khoảnh khắc tuyệt vời của thần

thái dương đang múa cộ trên vạn vật.

Rồi theo lịch trình đã vạch sẵn chúng tôi đi thăm thác Tahquamenon Falls phần thượng và phần hạ. Buổi chiều, giờ phút quan trọng tiếp đến, chúng tôi lên tàu đi thăm một kỳ quan thiên nhiên nổi tiếng của Michigan là “Pictured Rocks”.

Pictured Rocks, cái tên được hình thành bởi hình ảnh của 13 dặm (24 km) vách đá sa thạch đầy màu sắc nằm ở phía đông bắc thành phố Munising. Các vách đá cao tới 200 feet (60 m) so với mực nước hồ. Chúng được tạo hình tự nhiên thành nhiều hang động nông, mái vòm và các khối đá giống như pháo tháp lâu đài và hình dáng con người.

Màu sắc trên các vách đá được tạo bởi 1 lượng

Lake of The Clouds, Porcupine Mountains

lớn khoáng chất trong đá. Các vách đá sa thạch đã có niên đại là 500 triệu năm. Dãy đá Jacobsville có màu đỏ loang lổ là dãy đá lâu đời nhất trong công viên. Các vết trên mặt vách đá xuất phát từ nước ngầm rò rỉ ra khỏi đá và bốc hơi, để lại các vết sắt (màu đỏ), mangan (màu

đen-trắng), limonite (màu vàng-nâu), đồng (màu hồng-xanh lục) và các khoáng chất khác.

Nhờ trả thêm tiền vé cho thuyền khởi hành vào lúc hoàng hôn mà chúng tôi có được ánh nắng chiều rọi thẳng vào các vách đá đủ màu khiến các sắc màu trở lên rực rỡ trông thật

tuyệt vời. Khách trên thuyền ai cũng mở to đôi mắt, kinh ngạc không tin được là tạo hoá đã có thể pha mực, phối màu một cách thần kỳ lên các vách đá tạo thành các bức tranh đủ hình dạng, sắc màu đẹp như thế.

Sáng hôm sau, chúng tôi đón bình minh ở bờ hồ Munising. Điểm kế tiếp là Bond Falls. Thác rất đẹp và lớn, lá thu rụng thay màu khiến cảnh vật trở nên mộng lung huyền ảo. Năm nay có lẽ vì mưa nhiều nên mực nước của thác dâng cao, nước ào ạt đổ xuống cuộn cuộn trông rất dữ dội. Đường lên thác có bậc thang mà ướt sũng trơn trượt, dễ té.

Chúng tôi tiếp tục đi tới Porcupine Mountains để được đứng trên triền núi cao nhìn xuống thung lũng đầy màu sắc với hồ “Lake of the Clouds”.

South Haven Lighthouse

Bao nhiêu là cỏ cây rực rỡ thắm màu đua sắc phía dưới làm mê đắm lòng người. Những ngày kế tiếp chúng tôi lòng vòng ở Munising thăm Miners Castle Rock rồi thác Munising Falls và hải đăng Crisp Point Lighthouse.

Hòn đảo Mackinac Island được xem là một thiên đường cho những chuyến nghỉ hè kỳ thú của cư dân Michigan. Chúng tôi qua phà từ lúc tờ mờ sáng để rong chơi thoả thích một ngày trên hòn đảo có đời sống thật yên bình này. Để tránh ô nhiễm, phương tiện di chuyển trên đảo chỉ là xe đạp, xe ngựa và lô-ca-chân. Đây là nơi không có xe hơi và ngựa là vua hơn cả trăm năm. Hình ảnh gây ấn tượng đẹp nhất trên

Đường thu

đảo là những con ngựa thật to kéo những cỗ xe thiết kế theo kiểu cổ của Âu Châu, chở khách du lịch hay hàng hoá đi khắp nơi trên đảo. Bạn phải cẩn thận khi đi dạo, vì không khéo thì đạp phải... cút ngựa...

rải đầy trên mặt đường. Bạn có thể trọ qua đêm ở đây nhưng giá cả thì cao khủng khiếp nhất là tại khách sạn Grand Hotel, giá một đêm có thể dao động từ 319 đến 2,415 đô. Khách sạn Grand vĩ đại nổi bật

trên nền trời xanh lơ của đảo trong màu sơn trắng. Khu vườn hoa của nó được chăm sóc kỹ lưỡng với nhiều loại hoa 4 mùa khoe sắc. Phải nói đây là thiên đường của người có tiền vì mỗi phòng nghỉ đều được

Bond Falls

trang trí một cách độc đáo. Các bữa ăn, trưa, chiều và khiêu vũ hàng đêm gây nhiều ấn tượng cho khách ở trọ.

Ở đây bạn có thể ngắm nhìn và chụp ảnh cây cầu treo Mackinac lừng danh của Michigan. Sở dĩ nó nổi tiếng vì Cầu Mackinac hiện là cây cầu treo dài thứ bảy trên thế giới tính theo tổng

chiều dài cầu treo và là cây cầu treo dài nhất ở Tây bán cầu.

Khi chúng tôi lên phà vào buổi chiều tối để rời đảo, mọi thứ hàng hoá trên đảo cũng đang “on sale” vì đảo sẽ đóng cửa cuối tháng mười để nghỉ Đông. Mùa đông ở đây lạnh khủng khiếp, mọi thứ đều đông đá. Đảo chỉ mở cửa cho du khách

từ tháng 5 đến tháng 10 mỗi năm mà thôi.

Hôm sau chúng tôi tiếp tục đi thăm SkyBridge, Traverse City, “Sleeping Bear Dunes Overlook, Grand Haven Lighthouse và South Haven Lighthouse ...

Những giờ phút thích thú nhất của chúng tôi là chạy xe qua các thành phố, làng mạc và

trò chuyện cùng cư dân ở vùng quê. Họ thành thật, hiền lành, cởi mở và tốt bụng. Thú vị hơn là những khi rảo bộ, lang thang trên những con đường mòn, những khu rừng ngập lá vàng. Chúng tôi chụp lá, chụp cây, chụp mặt trời, chụp hoa, chụp bướm, chụp lung tung, chụp mê mải ngày đêm, chụp đường như không biết mệt. Thu đến rồi đi rất nhanh theo độ chín của lá vàng. Chúng tôi cũng vội vã thu dọn hành trang lên máy bay về nơi đang sống. Cuộc chia ly nào cũng đầy bịn rịn. Chúng tôi từ giã gia đình người bạn thân thương đã dành thời gian quý báu tiếp đón và đưa chúng tôi đi khắp nơi để chụp cảnh thu tuyệt đẹp ở Michigan. Nếu có dịp, bạn hãy ghé Michigan để thăm nàng thu tuyệt đẹp ở đây, bạn nhé.

Bài và hình TTT

Cầu Mackinac

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Niel và Jones

Jones ở Melrose, Massachusetts, Niel ở Houston, Texas. Một người tận phía Bắc, người kia tuốt dưới Nam và gặp nhau ở Bộ tư lệnh tiền phương, tiểu đoàn 3 Lực Lượng Linh Rừng 75, thuộc trung đội 72 trinh sát, đóng tại Kandahar.

- Lần nào cũng vậy! Trước khi hành quân là tao không ngủ được... Nằm đó, chớp mắt cho tới sáng.

Niel quay đầu, nhìn Jones đang đọc truyện.

- Sao vậy? Sợ?

- Tao đã ở đây 3 năm, hành quân đều đều, bắn cả bảy chuột Taliban, thoát chết vài lần ... Sao sợ được? Nhưng người cứ hồi hộp như lính nhảy dù trước khi kéo khóa... suốt đêm cho tới khi lên đường ...

- Còn tao thì sợ!

- Sợ? Mấy đọc truyện rồi ngủ... Ngáy như xe lửa ... Sợ gì?

- Từ hồi thương mấy tối giờ ... Tao sợ chết, bỏ mấy một mình.

Jones nhắm mắt, để quên truyện che mặt.

- Mẹ! Nên phải đánh đấm ... Cho bớt sợ. Tao ngủ!

Jones quay qua bên kia

Niel chồm tới, hôn vô vai Jones.

- Love you!

- Tao cũng vậy.

Jones lẩm bẩm.

“Niel đã về trại chưa?”

Tình yêu

Những người bạn trong đơn vị 75 lính rừng trình sát đều nhìn thấy Jones và Niel là 2 người bạn rất “Đàn ông”, vạm vỡ, râu ria, lông lá, đi đứng, tác chiến thuộc loại ngon và sinh hoạt bình thường với mọi người trong đơn vị.

Cho đến khi.

Chuyến trình sát 2 ngày, truy tìm hang ổ bọn Taliban đã chấm dứt bằng trận nã 20 trái cối 81 vô toán lính rừng 6 người thuộc trung đội 72.

- Chạy vô mỏm đá!

Jones la lớn.

Mấy người lính lẫn người vô sát mỏm đá, Niel ôm khẩu súng bắn tỉa M 110 lom khom chạy tới.

- Âm!

Quả cối rớt trúng vô sườn mỏm đá lớn, làm tung ra hàng trăm mảnh đá, bén như dao cạo, vài mảnh ngiệt ngã,esson ngay bắp chân, phần cơ thể không được áo giáp che chở của Niel. Anh sụm xuống.

- Niel rớt rồi! Niel rớt rồi!

Mấy người lính la lên, Jones khom người chạy nhanh tới bắt chấp những tràng Ak nổ chung quanh.

- Âm! Âm! Âm!

Đạn cối tiếp tục rớt.

Một người gọi máy.

- Tải thương! Khẩn cấp! Khẩn cấp.

...

Bệnh Viện Dã Chiến Quân Đội Mỹ, Kandahar.

- Mây khỏe chưa?

Jones hỏi, tay kéo sợi dây treo một chân của Niel tòng teng trên cây sắt, bên hông giường.

- Khỏe ... Nhưng mây kéo chân tao đau quá!

Niel hé mắt, nhả mắt.

- Đau không sao! Còn sống là tao vui rồi.

Jones chồm tới, hôn vô môi Niel

- Niềm hạnh phúc của tao.

Niel nhắm mắt.

- Love you!

Niel trở về trại.

Từ ngày đó, Niel và Jones thường hôn nhau vô vai trước khi ngủ. Họ đã yêu nhau. Hai người bạn đồng tính đã thấy nhau, đã tìm được một nửa kia của chính mình. Cả trại lính rừng không ai quan tâm tới điều này, họ cũng không lạ gì chuyện “Love you” giữa Jones và Niel. Điều mà trong quân đội Mỹ đã có câu “Don’t ask, don’t tell” (Không hỏi, đừng nói) về giới tính của quân nhân.

Cuộc hành quân Rhino

“Năm 2004. Kế hoạch tấn công Operation Rhino nhằm quét sạch

bọn Taliban ngay từ đầu. Rhino được dự định trở thành một “Cuộc hành quân đặc biệt của đơn vị lính rừng”. Đến tháng 10, kế hoạch đã chuyển sang 2 cuộc đột kích diễn ra cùng một lúc. Lực lượng tấn công của Rhino, bao gồm Tiểu đoàn 3 lính rừng, sẽ nhảy xuống trên 3 chiếc MH-47E Chinook. Tuy nhiên, do thiếu trực thăng, kế hoạch tấn công đã được thay đổi bằng nhảy dù. Lực lượng lính rừng tổng hợp, gồm hơn 2 đại đội tác chiến, kể cả Trung tá Stefan Banach, chỉ huy Tiểu đoàn 3 Lính rừng và Votel, trung đoàn trưởng cùng tham gia. Banach sẽ chỉ huy cuộc chiến trên bộ đánh thẳng vô mục tiêu...”

Nhiệm vụ bí mật

Trời đổ lửa, cái máy lạnh chạy re re trên góc lều, vẫn không hút hết hơi nóng của mùa khô Kandahar. “Bố Già” Stefan Banach, mặt đăm đăm sau chiếc bàn sát.

- Tụi bay ngồi!

3 người lính rừng ngồi xuống chiếc ghế dài. “Bố Già” mở chiếc hộp gỗ, lấy điếu xì gà Havana, cắt đuôi, khều cây diêm dài bên trong, đánh vô cổ áo, châm lửa, bập một hơi, ông ngả người trên ghế, - Phà!

Mùi xì gà Cuba thơm lừng, đầy căn trại nhỏ.

- Jones, Niel! Thomas...

Ông lấy 3 điếu xì gà, bỏ ra bàn.

- ...Mỗi con 1 điếu.

Ông kéo chiếc thùng đạn đại liên dưới chân, lôi ra chai Johnny xanh, rót đầy 4 cái vỏ đạn M79.

- ... Mỗi đứa 1 cái.

Ông đứng dậy.

- Tao 1 cái. Cheer!

4 người uống sạch.

“Bố già”.

- Cú này chỉ có 3 đứa mây... Và con ma CIA, mật danh là “C”, làm trưởng toán điều động, tay này từng tham gia nhiều vụ bắt sống và ám sát trước đây tại vùng Taliban.

Ông quay lại tấm bản đồ tác chiến sau lưng.

- Trong khi mọi người bận rộn tập trung vô cuộc hành quân Rhino, thì tụi con lại chơi màn bắt sống hoặc hạ sát Abdul Rahman Zahed, Thứ trưởng ngoại giao của Taliban, nhân vật quan trọng hạng nhì của đám khủng bố này. Suốt tháng, máy bay trình sát không người lái, tin tức tình báo nội địa Afghanistan của CIA đã cho biết chính xác vị trí di chuyển trong ngày, nơi ở bí mật của ông ta tại một ngôi nhà trong hang núi ở chân đèo Bolan, có 10 tay súng cận vệ thường trực.

“Bố Già” ấn đầu lửa điếu xì gà vô tấm bản

đồ, lớp ny lông cháy một đốm nâu, ngay vị trí trú ẩn của Abdul Rahman Zahed.

Ông chống 2 tay gân guốc, râm nắng trên bàn.

- Đây là cuộc hành quân mật, bí danh “E” do CIA điều động. 3 đứa mặt thường phục, không thẻ bài, không dấu tích, bằng chứng gì của lính rừng. Tụi con là nhóm dân sự đánh thuê. Tụi con chơi tuồng “Điều hâu vô môi”. Trục thăng AH-6 sẽ zooloo 02.00.00 tối mai, nhảy xuống ngay cửa hầm, đánh thẳng vô mục tiêu, vì bí mật nên đích có yểm trợ...

Ông ngồi xuống.

- Trang bị 6 hỏa tiễn cá nhân M-72, đánh cận chiến nên xài nhiều lựu đạn, mỗi đứa 10 trái sát thương M76. Niel! Con trai bắn tĩa yểm trợ ở mỏm đá từ xa, khi tụi nó đột nhập và tẩu thoát, xài khẩu M110 tự động, có hầm thanh.

“Bố Già” rót đầy whiskey vô 4 vỏ đạn M79.

- Đây là một trận quá nguy hiểm, vì mình chơi tận giường ngủ của cha Thứ Trưởng Ngoại Giao Abdul Rahman Zahed. Nhân vật CIA sẽ điều động qua vệ tinh tình báo, trên một C-130A ở Pakistan. Khi xong việc, trục thăng bốc. 05.00.00 là giờ hẹn ... Xong! Về nhà uống rượu với tao!

“Bố Già” nâng vỏ đạn. 4 cái tay cùng đưa lên.

- Tao không muốn phải gởi thư “Báo tử” cho gia đình tụi mày... Tồn tiền tem lăm!

- Râm!

Ông đập cái vỏ đạn xuống bàn, mắt rơm rớm.

- Tụi bay đi bao nhiêu, về bấy nhiêu! Hurrriah! 4 cái miệng cùng la.

- Hurrriah!

Vì mục tiêu nằm sâu trong hang núi, nên bên tình báo quân đội và Máy bay không người lái trình sát đã không làm được gì chính xác. Chuyện xảy ra trật lất!

Jones.

- Tụi mình nhảy xuống đúng Nhà thờ Hồi Giáo! Chỉ thiếu tiếng tụng kinh Koran!

- Mẹ sao vắng tanh!

Khu nhà đục trong núi đá, nằm im ỉm, không ánh sáng, không một chiến binh Taliban, chỉ có 2 con dê, thiếu ăn, ốm nhách, kêu be be

Niel cười.

- Giống y hệt tuồng 56 Biệt Kích Mỹ nhảy xuống giải cứu 61 tù binh trại tù Sơn Tây ở ngoài Bắc Việt, năm 1970, trong chiến tranh Việt Nam.

Jones la lớn

- Chạy lẹ ra ngoài! Chống phục kích!

Nhưng trễ rồi.

Cả đám Taliban tuột dây từ nóc hầm xuống, B-40, Ak, bắn loạn xạ vô 3 lính rừng, khi họ chạy ra cửa hang.

- M72! Bắn.

Jones la.

3 người lính nằm xuống theo thế rẽ quạt, 3 hỏa tiễn M-72 bắn trực xạ.

- Âm! Âm! Âm!

Đám Taliban tung lên trong màn lửa cuộn cuộn.

- Ra khỏi hang, đánh M76.

Những trái lựu đạn M-76 nổ như pháo trong hang. Nhưng 2 khẩu đại liên M-60 từ 2 bên nóc căn nhà, bắn hàng loạt đạn chéo cánh sẻ, đã cắm chặt 3 người lính rừng xuống đất. Jones lăn tròn, bất chấp những loạt đạn cày sát bên hông mình

- Tẩn ra, đánh M-72 vô căn nhà!

3 trái hỏa tiễn làm sùm căn nhà, 2 khẩu đại liên M-60 vừa tắt tiếng, thì 2 trái B-40 của Taliban từ trên vách hầm bay vòng xuống.

- Âm! Âm!

Ánh chớp màu da cam bùng lên, đổ lửa.

Jones văng xuống dốc đồi, bất tỉnh.

Bị thương

Sương lạnh vùng núi thấm vô mặt Jones, anh mở mắt.

Trời đêm đầy sao. Jones

coi đồng hồ, đã 04:40.00 giờ khuya. Tiếng lao xào của đám Taliban vẫn ồn ào trên hang núi, tụi nó đang nướng dê ăn mừng cú phản đòn. Jones bò nhanh tới, núp sau dãy đá lởm chởm, anh cuộn mình trốn trong hốc, khuất sau đám cỏ cao, hé mắt nhìn về phía hang núi có tiếng cười nói. Jones coi GPS trên tay. Điểm hẹn chớp lên ánh đỏ với giờ bốc quân 5:00:00, như vậy anh còn 20 phút để tới nơi. GPS có tín hiệu.

- Bíp! Bíp! Bíp!

Trên mặt kính hiện ra đốm sáng xanh, nằm vị trí sau lưng anh. Có thể là Thomas hoặc Niel. Jones trườn nhẹ về những gộp đá, cố không gây tiếng động để tránh đám Taliban đang ăn nhậu ở hang đá trên cao... Còn 20m là tới vị trí điểm xanh. Jones núp sau mỏm đá, huyết sáo tín hiệu cầu cứu, chung quanh yên lặng, anh lại huyết sáo, chừng 3 phút sau có tiếng huyết sáo mật hiệu của lính rừng, Jones bò nhanh tới.

Thomas đang nằm sau một lùm gai khô, đầu quấn chặt trong chiếc áo lính, tay run run chìa khẩu súng ngắn về hướng anh. Jones chụp tay Thomas.

- Jones đây! Mày có sao không?

- Jones! Cứu! Tao không thấy gì hết.

Jones tháo chiếc áo trên đầu Thomas, mặt Thomas đầy máu, một mảnh đạn, cắt xéo ngang từ trán tới mắt trái.

- Mày bị thương ở mắt, nên không thấy được... Niel thì sao?

- Không biết!

- GPS không có tín hiệu của nó!

Jones thở dài.

- Tụi mình phải tới điểm bốc quân gấp, cũng gần đây, chỉ còn 10 phút... Đi!

Jones kéo tay Thomas, cả 2 bỏ đi.

Phòng hành quân

"Bố già" mặt như đưa đám, đôi mắt điều hâu màu đồng, nhìn ra khoảng trời nhỏ sau cửa sổ bên hông lầu. Jones và 3 sĩ quan chỉ huy ngồi dưới ghế dài im lặng.

Ông lên tiếng.

- Toán cấp cứu đã tìm ra thằng con tao.

Ông quay lại, đá mạnh.

- Rầm!

Chiếc bàn sắt lật nghiêng.

- Tụi nó tìm ra Niel trốn trong hốc đá, nó chống lại bằng mấy trái lựu đạn, giết 6 thằng Taliban. Nên tụi nó tống cho 1 quả B-40...

Ông cúi đầu, thở dài.

- Tội nghiệp thằng nhỏ... Toán cấp cứu đem về đúng một cánh tay của nó...

Ông chỉ tay vô cái thùng dài bằng nhôm trắng, bốc hơi lạnh, nằm trên bàn, sát vách trại.

- Tụi bay nhận diện.

Jones là người nhận diện cuối cùng. Anh bước tới.

Trên ngón áp út của cánh tay khô tím như khúc củi của Niel, là chiếc nhẫn vàng có hạt đá màu đỏ óng ánh.

"Trở lại đơn vị sau 2 tuần phép hôm giáng sinh. Tối đó, Jones mang ra 2 chiếc bánh, mời cả trại. 10 người lính rừng tụ lại cộng ly. 1 giờ sáng, mọi người yên ngủ, Jones ngồi dậy.

- Niel!

Niel nằm trên giường, quay qua.

Jones bước tới, anh quỳ bên Niel, đưa chiếc hộp nhỏ, màu nhung tím.

- Niel! Love you.

Jones đeo chiếc nhẫn vô ngón tay áp út của Niel."

Jones quỳ xuống bên chiếc thùng nhôm, gục mặt trong lòng bàn tay.

Mấy ngày sau, anh em trong trại thường thấy Jones, mặt mũi xanh lè, hốc hác, môi thâm tím. Anh lão đảo ra đứng gần cổng, lặng nhìn về dãy núi đá ngoài xa. Có ai đi ngang, Jones hay kéo lại, hỏi thật nhỏ.

- Bạn ơi! Niel đã về trại chưa?...

HĐV

Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đổi thoại với
các độc giả khác...

f Tre Magazine

trẻ

BÁO TRẺ

DỄ CẮT
DỄ ĐỌC
DỄ THẤY
DỄ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BÁO TRẺ

TIẾT KIỂM
THỜI GIAN & TÀI CHÁNH

DIỆN THOẠI
972.675.4383

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Tìm địa điểm cho nhiếp ảnh phong cảnh

Một trong những khía cạnh đầy thách thức nhưng cũng đáng giá nhất của nhiếp ảnh phong cảnh là tìm được địa điểm hoàn hảo. Địa điểm phù hợp có thể nâng tầm bức ảnh của bạn từ bình thường lên phi thường. Tuy nhiên, việc lựa chọn địa điểm chụp có thể là một quá trình tốn thời gian, đầy dẫy những thách thức như các điểm du lịch quá đông đúc, địa hình khó khăn hoặc đơn giản là không biết nên đi đâu. Trong bài viết này, tôi muốn khám phá những khó khăn mà chúng ta gặp phải khi tìm kiếm địa điểm hoàn hảo và cung cấp các chiến lược đã giúp tôi vượt qua

chúng. [H1]

Vấn đề đám đông

Một trong những thách thức lớn nhất ở những địa điểm chụp ảnh phổ biến là tình trạng đám đông. Những địa điểm mang tính biểu tượng như thác nước Niagara Falls, Grand Canyon, hay tháp Eiffel ở Paris thu hút hàng ngàn

khách du lịch mỗi ngày. Đối với một nhiếp ảnh gia phong cảnh, điều này đặt ra một vấn đề - làm sao bạn có thể chụp được vẻ đẹp của một địa điểm khi nơi đó đông đúc người qua lại?

Một giải pháp là đến thăm những địa điểm này vào thời điểm ngoài giờ cao điểm, vào sáng

sớm hoặc tối muộn. Chụp ảnh lúc bình minh thường là cơ hội tốt nhất để tránh đám đông trong khi vẫn chụp được ánh sáng tuyệt đẹp. Nhiều địa điểm đông khách du lịch chứng kiến lượng khách giảm đáng kể vào sáng sớm hoặc chiều muộn, giúp bạn có nhiều thời gian hơn để sáng tác ảnh. Nếu bạn có một thời điểm "ế khách" trong năm cho những địa điểm này, thì hãy lên kế hoạch chụp ảnh vào thời điểm bạn biết rằng sẽ có ít người hơn. Đối với những nơi như Iceland, nơi có sự gia tăng mạnh mẽ về du lịch ảnh trong những năm gần đây, chưa kể đến du lịch thông thường, thì đây có thể là một thách thức. Vì vậy, chìa khóa ở đây là cân nhắc các lựa chọn và đi vào thời

điểm phù hợp với cả bạn và nhu cầu của bạn, tùy thuộc vào loại ảnh bạn muốn chụp.

Một cách tiếp cận khác là tránh hoàn toàn những địa điểm mang tính biểu tượng nhất và khám phá những khu vực ít được biết đến gần đó. Ví dụ, thay vì chỉ tập trung vào vách đá Moher ở Ái Nhĩ Lan, bạn có thể khám phá các khu vực ven biển gần đó có nhiều dạng địa chất khác nhau nhưng lại thu hút ít người hơn. [H2]

Thực hiện nghiên cứu của bạn

Việc tìm kiếm những địa điểm độc đáo hoặc ít người biết đến đòi hỏi phải nghiên cứu. Nhiều nhiếp ảnh gia dựa vào các nền tảng truyền thông xã hội như Instagram, vừa là một điều may mắn vừa là một điều bất hạnh. Trong khi các nền tảng như Instagram và 500px có thể truyền cảm hứng cho bạn với những địa điểm mới, chúng thường dẫn đến tình trạng quá bão hòa vì hàng ngàn người khác được chỉ đến cùng một địa điểm.

Để có cách tiếp cận cá nhân hóa hơn, hãy thử tìm kiếm thông tin ngoài phương tiện truyền thông xã hội. Google Earth là một công cụ tuyệt vời để khám phá các địa điểm tiềm năng từ xa. Bạn có

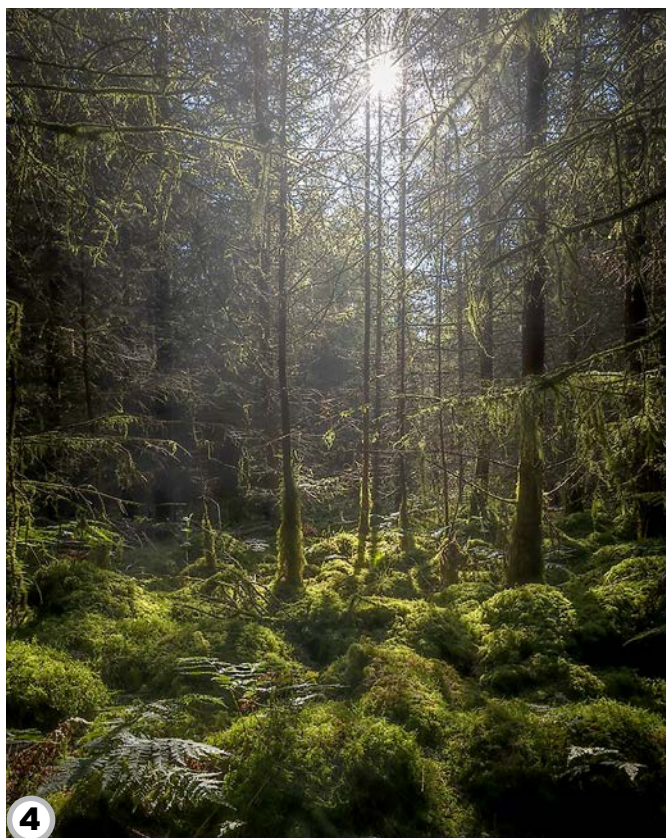

thể trình sát các cảnh quan thú vị, hiểu rõ địa hình và xác định các góc chụp tiềm năng trước khi đến nơi. Tuy nhiên, điều quan trọng là phải tuân thủ mọi hạn chế về quyền truy cập, vì có thể không rõ ràng khi nhìn vào bản đồ về cách bạn sẽ đến địa điểm đó hoặc nếu bạn phải đi qua đất tư nhân – hoặc thậm chí tệ hơn, nếu chính vị trí

của bạn nằm trên tài sản tư nhân của ai đó. Street View có thể giúp bạn ở đây, để xem các tuyến đường tiếp cận và xem liệu có bất kỳ bảng báo nào có thể nhìn thấy ở mức tối thiểu hay không. [H3]

Đi tiên trạm: Người bạn tốt nhất của nhiếp ảnh gia

Ngay cả khi đã nghiên

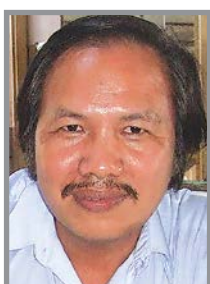
cứu cẩn thận, vẫn không có cách nào thay thế việc đi tiên trạm địa điểm trước. Nhiều nhiếp ảnh gia phong cảnh thành công đã dành nhiều giờ, thậm chí nhiều ngày, để quan sát địa điểm chụp tiềm năng trước khi họ rút máy ảnh ra. Điều này cho phép chúng ta cảm nhận được môi trường, tìm ra điểm tốt nhất và hiểu cách ánh sáng tương tác với cảnh quan vào các thời điểm khác nhau trong ngày. Địa điểm bạn muốn chụp có thể không phù hợp vào thời điểm trong năm mà bạn dự định đến thăm. Ánh sáng có thể ở vị trí hoàn toàn không phù hợp trên bầu trời để chụp được bức ảnh hoàng hôn hoàn hảo. Vì vậy, hãy ghi nhớ điều đó và sử dụng các ứng dụng để giúp bạn xác định vị trí ánh sáng sẽ ở đâu cho thời gian lập kế hoạch của bạn.

Khi đi tiên trạm, hãy chú ý đến các yếu tố sẽ làm nổi bật bố cục của bạn. Tìm kiếm các đường nét tự nhiên, tiên cảnh thú vị và các điểm độc đáo có thể làm cho bức ảnh của bạn nổi bật. Bạn cũng nên chú ý đến cách thời tiết sẽ ảnh hưởng đến cảnh của bạn, vì một số địa điểm có thể trông hoàn toàn khác nhau tùy thuộc vào điều kiện. [H4]

AN

Mưu sinh từ... **rác**

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Rác là những thứ bị bỏ đi, nhưng với một số người đây lại là “nguồn” nuôi sống cả gia đình họ. Chả thế mà mặc dù mưa hay nắng, luôn có rất đông những con người lui cui trên những đồng rác, cố gắng nhặt nhanh những gì có thể bán được nhằm sinh sống qua ngày...

Theo số liệu của Sở Tài nguyên – Môi trường, hiện nay Sài Gòn có gần 200 điểm chứa rác thải. Những bãi rác này tập trung ở các quận 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, Bình Tân, Tân Phú, Bình Thạnh, Gò Vấp, Phú Nhuận, Thủ Đức cùng 4 huyện Bình Chánh, Củ Chi, Nhà Bè và Hóc Môn. Trong đó nơi nhiều bãi rác nhất là

Thủ Đức với 114 điểm, kế đến có các quận 7, 8, Bình Thạnh, Tân Phú, Bình Tân, Bình Chánh và Hóc Môn. Không có thống kê đầy đủ nhưng ước tính Sài Gòn hiện có không dưới 5,000 người hàng ngày sống bằng nghề nhặt rác!

Bãi rác là nơi bám trụ mưu sinh

Nằm trên con hẻm nhỏ đường Phan Văn

Trị (Bình Thạnh) giáp ranh quận Gò Vấp là một bãi rác tồn tại từ hơn 20 năm qua. Không rõ từ khi nào, nhiều người nghèo hàng ngày dù không ai bảo nhau nhưng cùng kéo đến đây nhặt rác kiếm sống và hình thành nên xóm Sở Thùng.

Lúc này là giữa trưa với cái nắng nóng gay gắt càng khiến mùi rác thải

bốc lên thêm nông nặc trên suốt con đường nhỏ dẫn vào Sở Thùng. Phía cuối đường là bãi rác rộng chừng 500m² với đủ các loại rác thải chất thành từng đống cao và chung quanh có khoảng gần 40-50 con người cả già lẫn trẻ đang sẵn sàng “bắt tay vào việc”. 15 phút sau, một xe chở rác chuyên dụng của công ty dịch vụ công ích từ ngoài chạy thẳng vào. Đám người đang chờ sẵn lập tức xúm lại. Khi rác trên xe vừa đổ xuống, họ lập tức tranh nhau nhặt nhanh các thứ như chai lọ, nhựa bẻ, sắt vụn... sau đó phân ra từng loại để mang bán kiếm tiền.

Tại bãi rác này, chúng tôi gặp bà Liên, 54 tuổi, quê Long An. Bà nói: “Nhà tôi chỉ có 2 vợ chồng, không con cái.

Rác được bỏ đi nhưng là nguồn sống của nhiều người

Ông xã tôi hàng ngày đi bán vé số, còn tôi làm nghề nhặt rác ở đây cũng hơn 6 năm rồi. Cứ sáng sớm hàng ngày, ông xã lấy xe đạp chở tôi vào bãi rác để nhặt đến gần 18 giờ chiều. Chỉ trừ lúc ăn cơm trưa thôi,

tất cả thời gian còn lại đều tận dụng tìm rác để nhặt. Làm cực nhọc vậy mà có khi cuối tháng còn không đủ trả tiền thuê nhà, cứ bị chủ nhà chửi mắng hoài!”.

Tương tự là ở bờ rác

phường Hiệp Thành (quận 12). Từ gần 7 giờ sáng, những chiếc xe chở rác của công ty dịch vụ công cộng lần các xe rác dân lập liên tục ra vào đổ rác được thu gom từ các nơi. Đây cũng là lúc những người kiếm sống từ rác tập trung để chờ xe đổ rác xuống rồi nhanh chóng bươi móc những gì mà các vựa ve chai có thể thu mua. Cũng như những người nhặt rác khác, họ tập trung nhặt các loại chai nhựa pet, bao nhựa, lon bia, bia giấy, thùng các-tông hoặc những vật dụng còn xài được mà ai đó vứt đi. Ông Hữu, 61 tuổi, một người nghèo sống ở phường An Phú Đông (quận 12) bộc bạch: “Đường cùng, chúng tôi mới vào đây mưu sinh. Nghề này hôi thối, dơ bẩn lắm! Cực lắm nhưng mỗi ngày chỉ kiếm được chừng 120

Mưu sinh từ rác

-150 nghìn VNĐ. Gia đình tôi vốn dĩ thuộc dạng hộ neo đơn khó khăn, nghèo lắm! Bà xã trước kia buôn thúng bán bưng qua ngày nhưng gần đây bị bệnh lao chỉ nằm nhà. Riêng tôi cũng lớn tuổi và từ nhỏ cũng không học hành gì nên mới vào đây bới móc rác”.

Móc rác cũng có hội có thuyền

Bà Liên cho biết thêm: “Trước đây khi phân lớn các gia đình chưa phân loại rác thì hàng ngày bọn tôi cũng bới được nhiều chai lọ. Nay nhiều người biết phân loại ra bán ve chai hoặc công nhân xe rác khi đi thu gom muốn kiếm thêm chút thu nhập đã cố gắng nhặt lấy hầu hết các thứ rác “tốt” nên giờ bọn này cũng không còn được bao nhiêu. Còn theo lời ông Hữu, những thứ rác sau khi phân loại như chai thủy tinh,

Tìm kiếm những thứ còn xài được mang về dùng

chai nhựa, lon bia... được bán cho các vựa ve chai với giá chai lọ thủy tinh 1,300 VNĐ/kg, chai pet, bình nhựa, lon bia 4,500 VNĐ/kg, giấy vụn, giấy bìa các loại 3,000 VNĐ/kg, sắt thép vụn 3,000-5,000 VNĐ/kg... Nếu trừ tiền ăn trưa và xăng xe đi lại mỗi ngày chỉ còn lại chừng vài chục đến trăm ngàn VNĐ mỗi người là nhiều!

Khi sống dựa vào nghề nhặt rác, những con người trên còn buộc

phải chấp nhận đối diện nhiều rủi ro. Lý do vì trong những đồng rác kia không chỉ có rác, mà còn có cả mảnh chai bén ngót, xác động vật chết, kim tiêm, thuốc hóa học... Ngoài chuyện gặp hiểm nguy khi tiếp xúc với những vật dễ gây tổn thương này, việc thường xuyên tiếp xúc với nước bẩn, mùi hôi thối cũng dễ gây cho họ nhiều loại bệnh như viêm xoang, xương khớp, đau bao tử... Tuy nhiên phần

lớn những người nhặt rác có chung tâm sự: “Những người sống bám bãi rác như chúng tôi đều nghèo như nhau. Không có nghề nghiệp, vốn liếng nên chỉ biết tìm vào đây. Có bãi rác để bới là may mắn, còn kiếm được đồng ra đồng vào, tạm thời trang trải cuộc sống qua ngày. Mình phải cứu bản thân mình trước khi được... Trời cứu, thế thôi!”

Chúng tôi cũng thử đề cập chuyện những người ở bãi rác này có đi qua các bãi rác khác bới tìm thêm hay không? Ông Hữu đáp ngay: “Mấy chú không biết chứ làm nghề này cũng “đất có Thổ công, sông có Hà bá”. Ở những bãi rác khác luôn có các nhóm người khác bám víu mưu sinh, không dễ dàng gì đụng vào nồi cơm của họ, nếu không muốn... ôm đầu máu!”

Bài và hình NS

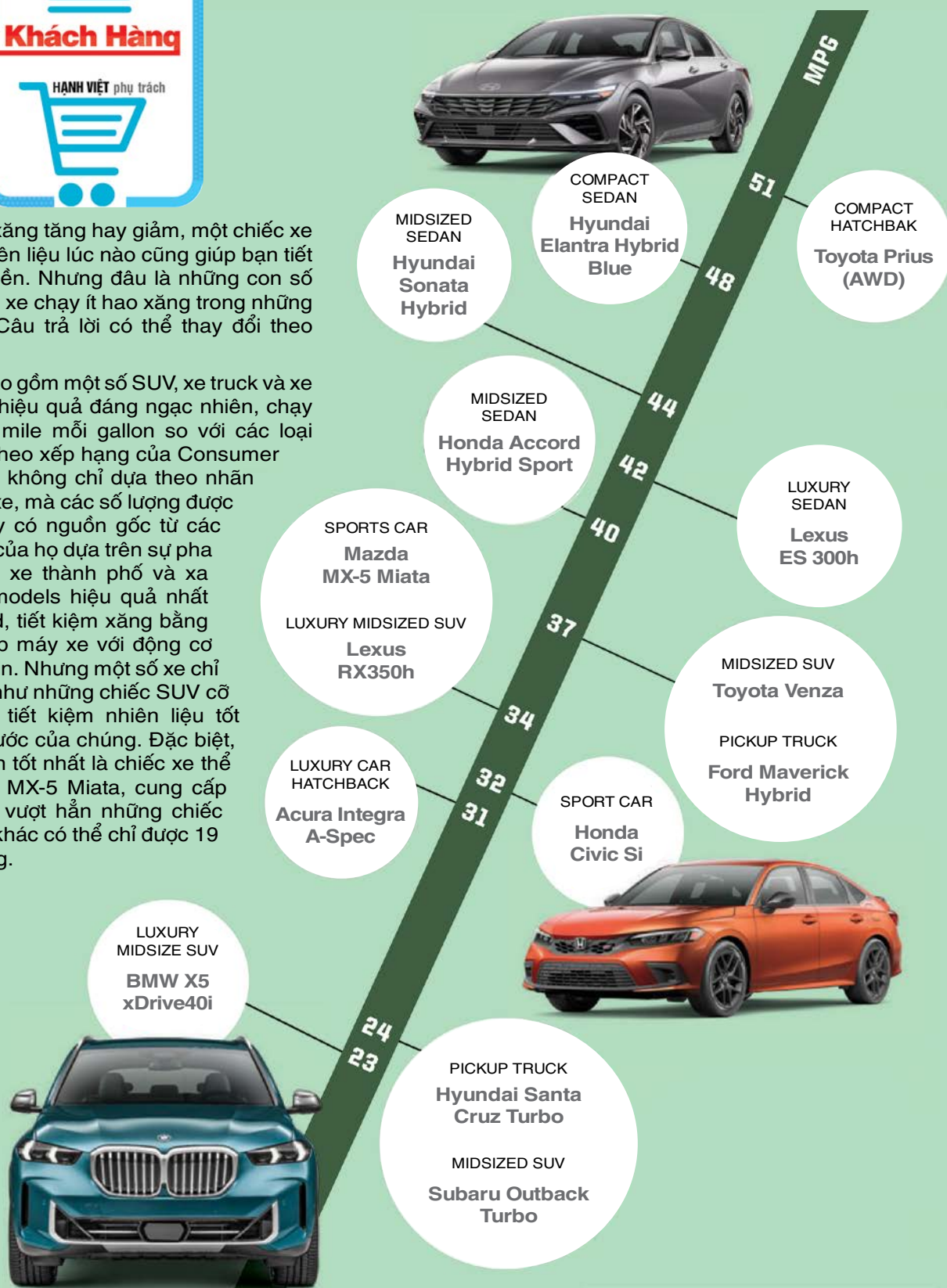
Một ngày “bội thu” của những người nhặt rác

Xe ít hao xăng

Cho dù giá xăng tăng hay giảm, một chiếc xe tiết kiệm nhiên liệu lúc nào cũng giúp bạn tiết kiệm được tiền. Nhưng đâu là những con số tốt về những xe chạy ít hao xăng trong những ngày này? Câu trả lời có thể thay đổi theo loại xe.

14 xe hơi, bao gồm một số SUV, xe truck và xe thể thao có hiệu quả đáng ngạc nhiên, chạy được nhiều mile mỗi gallon so với các loại tương ứng, theo xếp hạng của Consumer Reports. Họ không chỉ dựa theo nhãn dán cửa sổ xe, mà các số lượng được liệt kê ở đây có nguồn gốc từ các thử nghiệm của họ dựa trên sự pha trộn giữa lái xe thành phố và xa lộ. Một số models hiệu quả nhất là loại hybrid, tiết kiệm xăng bằng cách kết hợp máy xe với động cơ điện và bộ pin. Nhưng một số xe chỉ chạy xăng, như những chiếc SUV cỡ trung, cũng tiết kiệm nhiên liệu tốt theo kích thước của chúng. Đặc biệt, một lựa chọn tốt nhất là chiếc xe thể thao Mazda MX-5 Miata, cung cấp tới 34 mpg, vượt hẳn những chiếc xe thể thao khác có thể chỉ được 19 hoặc 20 mpg.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua chỗ chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nêm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VÀNG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 1**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

14.2

tỉ đô la là gia sản nhà họ Chao tại Texas, một gia đình di dân đến từ Đài Loan và sở hữu tập đoàn về kỹ nghệ hóa dầu và nhựa Westlake Corporation. Nhà sáng lập tập đoàn này là Ting Tsung Chao từng sáng lập tập đoàn nhựa PVC tại Đài Loan trước khi di dân sang Mỹ.

1

triệu đô la là giải thưởng cho người sử dụng tài khoản Microsoft qua chương trình Ultimate Giveaway: A Million Dollar Sweepstakes. Người sử dụng chỉ cần vào tài khoản Microsoft của mình và ghi danh cho đến cuối năm.

17

phụ nữ Việt Nam đã bị cảnh sát Tokyo, Nhật Bản bắt giữ với cáo buộc điều hành 5 quán bar nữ mà không có giấy phép hành nghề, vi phạm luật kinh doanh giải trí dành cho người lớn.

2

hệ thống bán lẻ có số lượng khách hàng ưa thích và mua sắm cao nhất ở khởi đầu mùa lễ cuối năm nay là hệ thống giày, áo quần thể thao Nike và hệ thống bán lẻ Kohl's, theo thăm dò từ AlixPartners.

3

cách sử dụng tiền bạc có thể giúp gia tăng niềm hạnh phúc và sự vui thú đời sống theo các chuyên gia tâm lý là, chi tiền cho những thú vui cá nhân như du lịch, xem nhạc, thể thao, dùng tiền để tiết kiệm thời gian như thuê người làm các công việc phải tự làm và cuối cùng là giúp đỡ người khác.

63

triệu người gốc Latino đang sinh sống tại Mỹ, chiếm 19% dân số Mỹ, theo SLEI. Cộng đồng gốc Latino vận hành khoảng 5 triệu doanh nghiệp lớn nhỏ và đóng góp vào nền kinh tế Mỹ khoảng 3.2 ngàn tỉ đô la.

3

cầu thủ túc cầu có thu nhập cao nhất trong năm 2024 này là Cristiano Ronaldo của Bồ Đào Nha với 285 triệu đô la, Lionel Messi của Argentina với 135 triệu và Neymar của Brazil với 110 triệu. Đây là thế hệ cầu thủ đã lớn tuổi khi chuẩn bị bước vào tuổi 40.

79,000

là mức thu nhập chịu thuế tối đa (AGI) mà một người có thể khai thuế miễn phí trên trang mạng của IRS, theo thông báo từ IRS. Một số hãng nhu liệu khai thuế cũng cho khai thuế miễn phí trên mạng nếu chỉ có thu nhập làm việc bình thường, không làm thương mại.

108

triệu đô la là giá bán một dinh thự ngay sát biển La Jolla Bay, California. Dinh thự này là biệt thự nghỉ mát của một tỉ phú tại Texas được mô phỏng theo kiến trúc hoàng cung Versailles và xây trong vòng 15 năm

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Lê Văn Phương

Sinh năm 1990

Bị bắt: 26-10-2018

Án tù: 7 năm.

Trần Thanh Giang

Sinh năm 1971

Bị bắt: 23-4-2019

Án tù: 8 năm.

Huỳnh Minh Tâm

Sinh năm 1978

Bị bắt: 26-1-2019

Án tù: 9 năm.

Hãy nhìn...

Năm 2021, khi người dân Việt còn chìm trong tang tóc và đau thương bởi Cúm Tàu, mạng xã hội lan truyền một đoạn video ghi lại cảnh ông Tô Lâm (Bộ trưởng Bộ Công an CSVN) lúc đó cùng ông Tô Ân Xô (người phát ngôn Bộ công an CSVN khi đó) và nhiều người khác được chính tay "Thánh rắc muối" Salt Bae chế biến, dứt cho ăn món bò dát vàng trị giá hàng chục ngàn đô-la tại một nhà hàng cực kỳ đắt đỏ ở Châu Âu. Điều này khiến cư dân mạng Việt Nam bất bình nhiều năm liền, nhất là sau khi có nhiều người đi tù vì lên án hành vi này của ông Tô Lâm.

Ví dụ như hôm 25-5-2023, chủ một quán bún bò tại Đà Nẵng - ông Bùi Tuấn Lâm - người được biết với tên "Thánh rắc hành" bị tuyên án 5.5 năm tù giam và 4 năm quản chế trong một phiên xử mà luật sư bào chữa nói rằng quan tòa "không có căn cứ để buộc tội". Ông Bùi Tuấn Lâm bị bắt hồi tháng 9-2022 và bị tuyên án tù sau khi ông bị công an triệu tập 2 lần về việc đăng video được đặt tên là "Thánh rắc hành" hồi tháng 11-2021. Trong video, ông Bùi Tuấn Lâm chỉ nhại hành động của đầu bếp "Thánh rắc muối" lừng danh.

Ông Bùi Tuấn Lâm bị bắt và đi tù vì làm động tác giống clip ăn bò dát vàng của Tô Lâm (lúc còn là Bộ trưởng Công

an CSVN (ẢNH: DANLAMBAOVN.BLOGSPOT.COM)

Sau khi lên chức Tổng bí thư CSVN, ông Tô Lâm nhiều lần nói, viết, mở các cuộc họp với nội dung chính là "Chống lãng phí", điều này khiến nhiều người bất bình và có phần cảm thấy mỉa mai. Nhất là khi, buổi sáng 3-11-2024, ông Tô Lâm kêu gọi chống lãng phí, chống tham nhũng, buổi chiều cùng ngày, Ủy ban Thường vụ Quốc hội CSVN quyết định tăng thêm 1 Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn CSVN. Thêm một lãnh đạo cấp cao trong bộ máy chánh quyền vốn đã chồng kênh.

BÌNH LUẬN TÀI PHẠM: Một cú đóp của chả có giá bằng 200 tấn lúa nhưng cha nội vẫn rao giảng chống lãng phí.

Hình ảnh Tô Lâm bất bình trước lãng phí của đồng chí (ẢNH: NHƯ Ý/SOHA.VN)

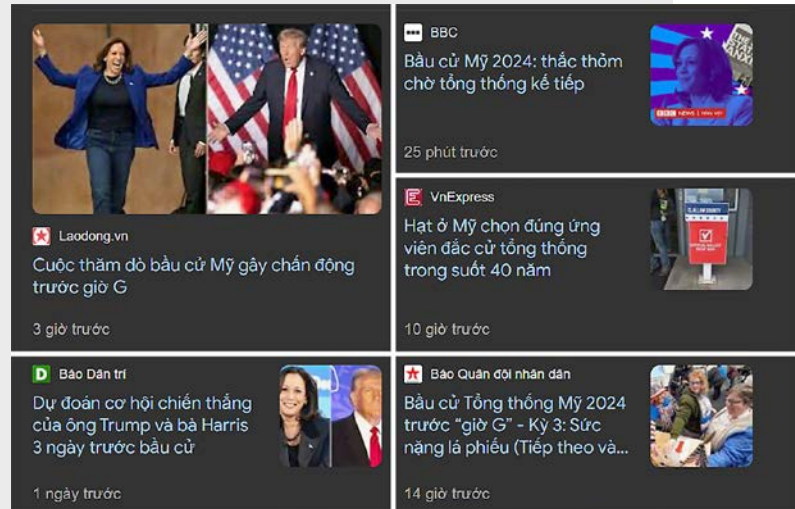
Việc nhà thì nhắc...

Nhiều tháng trôi qua, các báo trong nước luôn dành nhiều chỗ cho đề tài về cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ. Những cuộc thăm dò "ai sẽ đắc cử Tổng thống Mỹ", hay những bài phê bình về "Tân Tổng thống Mỹ" luôn được quan tâm và có nhiều lượt xem. Báo Quân đội nhân dân CSVN còn đăng loạt bài nhiều kỳ với tựa "Bầu cử Tổng thống Mỹ 2024 trước "giờ G"..."

Trong khi đó, lâu nay báo trong nước luôn mù tịt thông tin về việc các Đại biểu Quốc hội CSVN sẽ bỏ phiếu chọn người kế vị Chủ tịch nước CSVN hay Tổng bí thư CSVN. Những ứng viên chỉ xuất hiện một ngày trước khi bỏ phiếu và thậm chí người dân còn không biết ứng cử viên là ai. Các tờ báo trong nước cũng hoàn toàn không có các bài viết bình luận xung quanh việc lựa chọn ứng cử viên Chủ tịch nước CSVN, Đại biểu quốc hội hay các Bộ trưởng CSVN... Các chương trình nghị sự, lời hứa với cử tri, những cuộc thăm dò ý kiến người dân về lãnh đạo đương nhiệm hoặc tương lai đều chỉ ở mục bầu cử Tổng thống Mỹ.

BÌNH LUẬN VIET PHAM: Có được "bầu" đâu mà siêu âm trai hay gái? Bầu nhà người ta chớ nhà mình chưa "giao lưu hợp tác" đã biết để đứa nào.

BÌNH LUẬN TRẦN LONG: Công dân VN rất tự do về việc bầu cử Tổng thống Mỹ.

(ẢNH: GOOGLE.COM, RFA)

Biểu tượng tôm Cà Mau được chọn để xây dựng sẽ được xây dựng kinh phí 22 tỷ VND (ẢNH: NHẬT HỒ/LAODONG.VN)

Lãnh đạo đầu tôm...

Nhắc đến Cà Mau thì lâu nay người ta nghĩ ngay đến cua Cà Mau, không ai nghĩ tới tôm vì Cà Mau không phải vùng chuyên nuôi tôm. Nhưng tỉnh Cà Mau vẫn tổ chức Festival tôm định kỳ 3 năm một lần; và mỗi lần đại hội tôm thì Cà Mau lại tạo ra một tượng đài tôm mới giá bạc tỷ.

2023, Cà Mau đã từng làm một tượng đài con tôm trị giá 2.8 tỷ VND. Nhưng chỉ được một năm, chính quyền Cà Mau đã muốn phá bỏ, xây dựng tượng đài tôm khác với kinh phí hơn 22 tỷ VND (gần 1 triệu đô-la), về hình dáng thì vẫn dựa trên cái tượng đài cũ. Biểu tượng con tôm Cà Mau 22 tỷ VND này nằm trong dự án xây dựng quảng trường Phan Ngọc Hiển có tổng kinh phí hơn 236 tỷ VND, chưa tính sẽ đội vốn bao nhiêu...

BÌNH LUẬN NGÔ HÙNG: Quả đất thay bằng hình ảnh đầu lãnh đạo, con tôm vẫn để nguyên thì dân sẽ thấy thích ngắm nhìn hơn.

"Cái tát của mẹ"

Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch CSVN đã bổ nhiệm ông Xuân Bắc (Giám đốc Nhà hát Kịch CSVN) lên giữ chức Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn CSVN. Nghệ sĩ này từng chỉ trích khán giả thậm tệ qua "câu chuyện ngụ ngôn" tự kể.

Xuân Bắc được nhiều người biết đến với vai diễn Nam Tào trong chương trình Gặp nhau cuối năm (hay còn gọi là Táo quân) của Đài truyền hình quốc gia Việt Nam VTV - một chương trình tiêu tốn rất nhiều tiền thuế của dân mỗi năm, chiếm trọn thời gian trên Đài truyền hình quốc gia những ngày Tết Âm Lịch hàng năm, nhưng không được nhiều người Việt Nam coi và đánh giá cao. Bởi vậy mà hồi tháng 1-2023, Xuân Bắc (với vị trí Giám đốc Nhà hát Kịch CSVN) viết trên Facebook cá nhân câu chuyện "Cái tát của mẹ", về nhân vật người con trai (xung tôi) bị mẹ cho ăn tát vì chê bánh chưng mẹ nấu, ngụ ý chỉ trích những khán giả chê chương trình Táo quân nhạt nhẽo. Bài viết trên trang cá nhân của Xuân Bắc nhận về hơn 4,000 bình luận tỏ rõ bất bình từ dư luận, Xuân Bắc phải xin lỗi và ẩn bài viết sau đó.

BÌNH LUẬN KEVIN VO: *Xuân Bắc đi chửi nhân dân nên trở thành Nghệ sĩ nhân dân. Sau đó Xuân Bắc đi nâng bi lãnh đạo CSVN để trở thành Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn CSVN.*

Xuân Bắc (ẢNH: THANHNIEN.VN)

Chương trình Táo quân trên VTV mỗi năm như cú tát mạnh làm mẻ tiền thuế của dân (ẢNH: THANHNIEN.VN)

Đất lành chim đậu

Tại lễ công bố Hồ sơ di cư Việt Nam 2023 do Cục Lãnh sự CSVN tổ chức, con số chính thức cho thấy có 250,000 du học sinh Việt đi du học tự túc khỏi Việt Nam trong giai đoạn 2017-2023. Những du học sinh này chủ yếu di cư tới Hàn Quốc, Nhật Bản, Úc, Mỹ, Đài Loan, Canada, Trung Quốc, Anh, Đức... Và hơn 80% du học sinh đi học tự túc không về nước, vì lý do "thu nhập cao hơn, chế độ đãi ngộ tốt hơn".

Ngoài ra, trong 5 năm đã có hơn 1.1 triệu lao động trẻ khoẻ đi nước ngoài làm việc, kể cả sang Châu Phi.... và không về Việt Nam. Hà Nội là địa phương dẫn đầu lượng người "đi mãi không về".

Đó là theo số liệu chính thức, chưa tính người đi chui, đi lậu và những người đi bằng tiền ngân sách nhà nước, sau đó cũng chẳng thèm về...

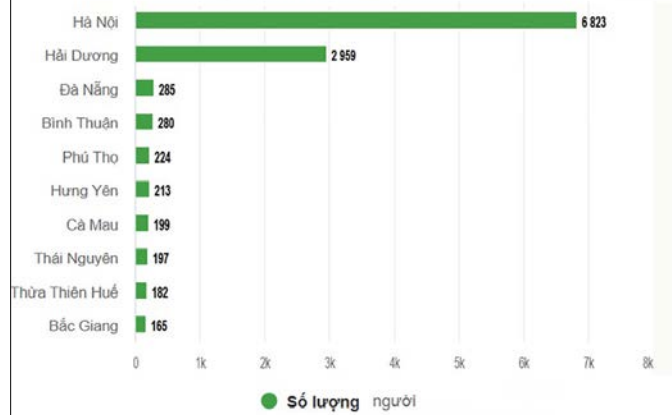
Hà Nội dẫn đầu lượng người "đi mãi không về" (ẢNH: VNEXPRESS.NET)

BÌNH LUẬN LÝ VĂN DƯƠNG: Dễ hiểu thôi, người có học thật thì họ đâu thích chịu sự quản lý kiểm kẹp của bọn học giả.

BÌNH LUẬN NGAN THY: Tui thất học còn muốn đi...

10 địa phương dẫn đầu du học sinh tự túc năm 2023

Báo cáo từ 42/63 tỉnh thành

Những điều trông thấy mà đau đớn lòng...

Văn phòng Kiểm soát Tài sản Nước ngoài (OFAC) của Bộ Tài chính Mỹ đưa ra thông báo rằng Công ty Trách nhiệm hữu hạn Vietnam Beverage Company Limited (VBCL), một công ty đồ uống có cồn có trụ sở tại Việt Nam đã đồng ý trả một

khoản tiền phạt là 860,000 đô-la cho Bộ Tài chính Hoa Kỳ vì đã bán đồ uống có cồn cho Triều Tiên, vi phạm lệnh cấm vận của Mỹ. Báo trong nước VN hoàn toàn không đăng về sự kiện này.

Từ tháng 4-2016 đến tháng 10-2018, các công ty thành viên của VBCL đã nhận 43 chuyển khoản với tổng số tiền hơn 1 triệu đô-la tiền thanh toán để bán đồ uống có cồn cho Triều Tiên. Tất cả 43 lần chuyển tiền này đều được thực hiện qua các ngân hàng của Mỹ.

Theo quy định của Mỹ, việc vi phạm lệnh cấm vận này có thể bị phạt mức tiền cao nhất lên đến hơn 15 triệu đô-la. Tuy nhiên, OFAC xác định VBCL đã không cố tình giấu giếm việc vi phạm này khi dàn lãnh đạo mới của công ty vào năm 2019 đã chủ động cung cấp thông tin vi phạm của dàn lãnh đạo cũ cho OFAC.

VBCL là công ty nắm 53.39% cổ phần của Tổng công ty Bia - Rượu - Nước giải khát Sài Gòn (Sabeco). Tổng công ty Sabeco đã có lịch sử lâu đời ở Việt Nam, tiền thân là một xưởng bia nhỏ do một người Pháp - ông Victor Larue lập ra tại Sài Gòn vào năm 1875. Nhờ CSVN, thương hiệu hàng trăm năm tuổi về tay của công ty Thái Lan là ThaiBev từ cuối năm 2017.

BÌNH LUẬN NGUYỄN HUU LOC: Chính sách đù dầy của Đảng CSVN chứ ai

(ẢNH: NGUOIDOITHI.NET.VN/NLD.COM.VN)

Chiên & Rán

TUỞNG NĂNG TIẾN

Vợ tui người miền Nam, quê quán ở tuốt luốt dưới Gò Quao hay Tắc Cậu gì đó. Hồi mới cưới, khi tui còn ngon lành, bà mê tui gần chết nên lúc nào cũng hôn hỏ và vui... như Tết – dù phải sống (chung) với mẹ chồng!

Có bữa, má tui phán ngang “sao tự nhiên tao thêm ăn cá rán quá”. Bà già vừa dứt câu là nằng dậu le te xách giỏ chạy ra chợ cấp kỳ. Máy tiếng đồng hồ sau, nằng thất thểu quay về. Mặt xui lơ:

“Em đi hỏi tùm lum khắp nơi mà không đâu có ‘cá rán’ hết trơn. Chợ nào cũng chỉ

bày bán cá chim, cá chuồn, cá chép, cá lóc, cá lạt, cá lìm kìm, cá lòng tong, cá mú, cá hú, cá măng, cá cơm, cá cam, cá cò, cá trê, cá trích, cá chêm, cá heo, cá hương, cá hổ, cá lù đù, cá lia thia, cá dứa, cá đồng, cá đối, cá đèn cầy, cá bẹ, cá bẹ, cá bóng – bóng kèo, bóng dừa và bóng đá – thôi hà. Tội nghiệp má quá anh à!”

Tui cười ngất:

“Trời đất quỷ thần thiên địa ơi, bà già thêm ăn cá chiên đó cưng à. Cá chiên dầm nước mắm là món ruột của bà mà, chớ làm khỉ gì có con cá nào tên là “cá rán.”

Má tui qua đời đã lâu, tình cảm vợ tui dành cho chồng

– tất nhiên – cũng qua lâu không kém, và đã xa như... dĩ vãng. Bữa rồi, tui cũng làm bộ phán (đại) một câu, coi thử tình đời bạc bẽo (và lạt lẽo) tới cỡ nào cho biết :

- Tự nhiên sao anh thêm nhậu với cá rán quá, mình ơi.

- Hứ! Sao mà cứ thêm nhậu hoài vậy, cha nội? Hồi đêm, mới xin gần chết, ời mửa tùm lum, bắt người ta dọn thấy bà luôn mà...

Nói vậy nghe chắc cũng hơi có vẻ phũ phàng (đối với một thằng chồng già đã hết thời, chán đời, và nát rượu) nên ngập ngừng (chút xíu) rồi con mề hơi nhỏ giọng:

- Thích thì ra chợ mà mua, cá chiên free mà.

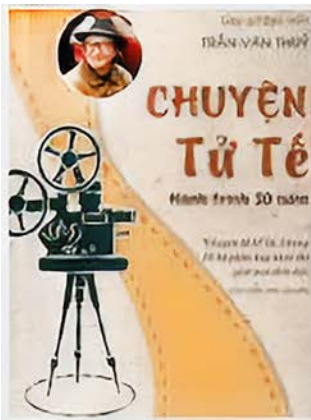
Mua thì mua. Tui chạy xe ra chợ, xăm xăm tới quầy bán cá nhưng (chả may) gặp lúc đang có chút chuyện hồng vui:

- Mềng dec ơi, sao không thay dầu đi mấy cha? Cứ để chiên hoài vậy cá hôi rình à, ai mà ăn được?

- Hôi đâu mà hôi, dầu mới thay mà cái bà này nói lạ chưa?

"Tiểu sử Hồ Chí Minh là một bí mật. Chỗ nào ông muốn viết (hoặc sai người viết), chỗ nào giấu đi hoặc thêm thắt vào, đều có chủ đích rõ ràng. Và ông không hề ngần ngại nhận mình là tác giả những bài viết và những công trình không phải của ông". Thụy Khuê - Nhân Văn Giai Phẩm

Đảng nào sáng suốt và tài tình là đảng tạo ra được những tự do như vậy cho nhân dân. Chứ còn đảng nào mà cứ **bắt nhân dân phải nghe theo** và sống theo các nghị quyết của mình thì **đảng ấy chỉ là duy ý chí một cách dốt nát và tàn bạo.**

Đảng ấy quyết không thể tồn tại.

Nhật Kỳ Rõng Rắn – Trung Tướng Trần Độ
Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội.

- Không dám mới đâu, nghe cái mùi là biết “quá đất” lâu rồi, khét lẹt à. Dầu chiên cá chừng vài ba bữa là phải thay chớ. Tui kêu sở y tế tới kiểm tra nó phạt cho sặc máu ráng chịu à nha.

Chuyện lùm sùm tới đây, tất nhiên, chấm dứt tức thì. Làm chợ hay làm nhà hàng (ở Mỹ) mà nghe tới sở y tế hay sở vệ sinh gì đó là chủ nhân lật đật chạy tới tức thì, và xin lỗi rối rít.

Ngay sau đó, một tờ giấy nhỏ – nguệch ngoạc mấy chữ – được dán ngay trước quầy: “XIN LỖI QUÝ KHÁCH CHÚNG TÔI PHẢI TẠM NGỪNG RÁN CÁ ĐỂ THAY DẦU MỚI”.

Người viết, xem chừng, không phải dân miền Nam. Thành ngữ “mèo mù vớ cá rán” (chắc chắn) phải có xuất xứ từ miền Bắc. Cũng từ miền đất này, trong vòng mấy thập niên vừa qua – nhất là khi Đảng và Nhà Nước đã “dừng cảm” và “quyết tâm” đổi mới – người ta hay nói đến chuyện “lấy mỡ nó

rán nó.”

Người tiên phong trong “chiến thuật” này, có lẽ, là đạo diễn Trần Văn Thủy. Cuốn phim (Chuyện Tử Tế) do ông làm đạo diễn, mở đầu bằng câu: “*Tất nhiên, chỉ có loài súc vật mới có thể quay lưng lại nỗi đau khổ của con người, mà chăm lo riêng cho bộ da của mình*”, và được chú thích rằng đó là lời của Karl Marx.

Chuyện Tử Tế được sản xuất năm 1985, hai năm sau mới được phép công chiếu. Hai năm sau nữa thì chủ nghĩa Marx (bổng) chuyển sang từ trần. Từ đó, dường như, không còn ai dùng mỡ Marx để chiên/rán gì nữa ráo.

Loay hoay một thời gian, thiên hạ xoay ra hay dùng... mỡ Bác. Trong cuốn Nhật Kỳ Rõng Rắn (mỏng tang) của cố trung tướng Trần Độ, ông Hồ Chí Minh được trích dẫn đến 6, 7 lần. Dù vậy, tác phẩm vẫn bị cấm lưu hành ở Việt Nam và bản thân tác giả

vẫn bị bôi bẩn – ngay cả sau khi ông đã từ già cõi đời!

Gần hơn, trong một bài viết của nhà báo Tổng Văn Công (“Góp Ý Với Đại Hội XI Đảng Cộng Sản Việt Nam”) tác giả đã cẩn thận trích dẫn cụ Hồ cả chục lần. Dù vậy, ông vẫn bị báo Quân Đội Nhân Dân phê phán là có “*mưu đồ thâm hiểm... diễn biến hoà bình.*”

Chiến thuật “lấy mỡ nó rán nó” – xem ra – đã không mang lại kết quả mong muốn nữa. Mỡ Bác, rõ ràng, đã quá “date” rồi, theo như nhận định của nhà văn Phạm Đình Trọng:

“Hồ Chí Minh có những phẩm chất đáng quý của thời nghèo khổ thất lưng buộc bụng đánh giặc. Chiếc chiếu cói trải giường ngủ của Hồ Chí Minh trên nhà sàn đã cũ rách nhưng Hồ Chí Minh không cho thay. Nó mới rách một chỗ mà bỏ cả chiếc chiếu thì phí quá! Nói vậy và Hồ Chí Minh lấy kim chỉ tự khâu chỗ rách lại!

Nhưng ngày nay ngân sách nhà nước vừa phải đổ ra hàng ngàn tỉ đồng để kích cầu, kích thích tiêu dùng để phát triển sản xuất. Cái chiếu cói cũng như mọi hàng hóa khác đều có giới hạn sử dụng.

Giới hạn sử dụng ấy được ngôn ngữ quốc tế hóa là ‘đát’. Hết đát thì phải bỏ, thay cái khác. Hàng hóa có tiêu thụ được, sản xuất mới phát triển. Một thí dụ để thấy một phẩm chất rất đáng quý của Hồ Chí Minh ngày nào nay cũng không thể ‘học tập’ được nữa!

Nhân vật lịch sử dù vĩ đại đến đâu cũng đều có đát. Hết đát, hết thời đại của mình thì lui về quá vãng, lui về thời của mình để thời đại khác xuất hiện, để nhân vật lịch sử khác thay thế.Ồ ào lồi nhân vật lịch sử từ quá vãng ra hiện tại là việc làm trái tự nhiên, trái quy luật, là phủ nhận hiện tại. Với công tác tư tưởng, đó là sự yếu kém, không biết làm việc, đành lồi bài bản cũ ra xào xáo lại!”

Cùng thời điểm này, nhà xuất bản Tiếng Quê Hương cũng cho phát hành cuốn *Nhân Văn Giai Phẩm & Văn Đề Nguyễn Ái Quốc* của nhà phê bình văn học Thụy Khuê. Trong phần lời tựa bà cho biết :

“Trong quá trình làm việc, có những ngã rẽ bất ngờ: khảo sát về Phan Khôi, tôi thấy sau khi đi Pháp về, Phan Châu Trinh giao cho Phan Khôi nhiệm vụ viết lại lịch sử đời mình, từ đó, phải tìm hiểu về những ngày Phan Châu Trinh ở Pháp, dẫn đến mối tương quan giữa Phan Châu Trinh và Nguyễn Ái Quốc/Hồ Chí Minh, người tự nhận là lãnh tụ đầu tiên của phong trào Việt kiều Yêu Nước.”

“Tôi tìm đọc nguyên văn tiếng Pháp các bài

viết ký tên Nguyễn Ái Quốc, mới thấy tác giả những bài viết này phải là người biết tiếng Pháp rất sâu và có văn tài; không thể là người mà Trần Dân Tiên mô tả trong cuốn hồi ký ‘Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch’. Vậy có một sự giả mạo lịch sử quan trọng cần phải tìm hiểu đến nguồn cội. Đó là lý do tại sao có phần biên khảo về Văn đề Nguyễn Ái Quốc trong cuốn sách này.”

“Sự giả mạo lịch sử quan trọng” này, và công việc “tìm hiểu đến nguồn cội” của Thụy Khuê đã đưa đến lời khẳng định của tác giả, ở đầu chương 16, như sau :

“Tiểu sử Hồ Chí Minh là một bí mật. Chỗ nào ông muốn viết (hoặc sai

người viết), chỗ nào giấu đi hoặc thêm thắt vào, đều có chủ đích rõ ràng. Và ông không hề ngần ngại nhận mình là tác giả những bài viết và những công trình không phải của ông. Trong phạm vi khảo luận này... chỉ chú ý đến thời kỳ Nguyễn Tất Thành ở Pháp, từ 1919 đến 1923. Thời gian này, ông tự nhận mình là Nguyễn Ái Quốc và chính những bài báo ký tên Nguyễn Ái Quốc/Quốc đã xây dựng nên huyền thoại Hồ Chí Minh.”

Té ra: huyền thoại, và “nền móng tư tưởng Hồ Chí Minh” đều là đồ dỏm. Tuy thế, nó vẫn được chăm chút, giữ gìn, thêm thắt và bồi đắp cẩn thận (không ngừng) mãi cho đến hôm nay, theo ghi nhận của Wikipedia nội hóa :

“Tại Việt Nam, hình ảnh Hồ Chí Minh phổ biến khắp nơi như là một ‘tấm gương sáng ngời về đạo đức’, một ‘nhân cách cao thượng’, được coi là một ‘thần tượng.’ Những tác phẩm nói về Hồ Chí Minh thường ca ngợi những đức tính tốt đẹp của ông. Các cấp ủy Đảng Cộng sản Việt Nam thường xuyên tuyên truyền, vận động cán bộ, đảng viên của Đảng Cộng sản Việt Nam và nhân dân học tập và làm theo tấm gương đạo đức, lối sống của Hồ Chí Minh.”

Thảo nào càng “học tập tư tưởng và làm theo tấm gương đạo đức, lối sống” của Bác thì toàn Đảng và toàn dân càng sa vào con đường lụn bại, không lối thoát.

TNT

The advertisement is for BaotTreOnline.com. It features a dark background with a grid of four Smurf characters at the top, each with a checkmark and the text 'DỄ ĐỌC', 'DỄ THẤY', 'DỄ CẮT', and 'DỄ TÌM'. Below them is a Smurf character holding a torch, with the text 'RAO VẬT TRÊN BÁO TRẺ'. At the bottom left is a Smurf character in a car. The text 'HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG' and 'TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH' is displayed. The website URL 'ONLINE TRONG NGÀY > [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://BAOTREONLINE.COM)' is at the bottom.

TPB DƯƠNG KÝ THÀNH

Sinh năm 1940

Số quân 40/224.008. Trung Sĩ.

ĐƠN VỊ: Đại đội 458/ĐPQ Biệt Lập thuộc TK Ba Xuyên. Bị thương cụt chân trái tháng 6/1971.

HOÀN CẢNH: Bệnh già, suy nhược cơ thể nằm một chỗ từ năm 2019. Hiện bị lẫn, gia đình ở nông thôn không đất vườn, cuộc sống rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Dương Ký Thành

ĐỊA CHỈ: Số 20 ấp Châu Thành, thị trấn Lịch Hội Thượng, huyện Trần Đề, tỉnh Sóc Trăng.

ĐIỆN THOẠI: con trai: 0939 379 590 - 035 685 1533

TPB NGUYỄN QUANG VINH

Sinh năm 1940

Số quân 60/207.781. Trung Sĩ.

ĐƠN VỊ: Tiểu đoàn 1 Nhiên Liệu thuộc Quân đoàn 1. Bị thương cụt chân phải ngày 29/3/1975 khi cùng đơn vị di tản đến Sơn Trà, Đà Nẵng.

HOÀN CẢNH: Bị tai biến, không vợ, sống với em gái không chồng rất nghèo khổ cần được giúp.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Nguyễn Quang Vinh

ĐỊA CHỈ: Tổ 12, thôn Đại Cánh, xã Tiên Hà, huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam.

ĐIỆN THOẠI: 038 983 4458

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

cầu được ước thấy

Một anh chàng ế ẩm kinh niên, một đêm buồn đời lang thang trên bãi biển, thỉnh thoảng nhìn được chiếc đèn thần. Anh ta tần ngần chùi một chặp, thì một cuộn khói bốc lên và một vị thần to lớn nhảy ra cung kính:

- Xin đa tạ Ngài đã giải thoát. Con xin tặng Ngài một điều ước bất kỳ nào...

Chàng trai ngẫm nghĩ một giây rồi nói:

- Ta muốn, tất cả phụ nữ xinh đẹp trên thế gian, hễ thấy ta là phải lật đật chạy đến, tự nguyện tụt váy xuống...

- Xin tuân lệnh!

Thần Đèn phát tay. Một ánh chớp chói lòa không trung. Chàng trai biến thành một cái bồn cầu.

BANH BARRY (Richardson, sưu tầm)

BẢO HUÂN

khó xử

Cô nọ thấy trời nóng, bèn đi cắt tóc ngắn cho mát. Về nhà, ông chồng bảo:

- Cắt gì trông như đàn ông vậy?

Cô nọ tủi thân bèn ra ngoài hè khóc nức nở. Lúc đó có người shipper đến giao đồ, thấy vậy bèn bảo:

- Có chuyện gì mà khóc lóc như đàn bà thế hở?

NGUYỄN THÁI SỬ (lượm lặt)

hào phóng

Một triệu phú căng thẳng nói với đồng nghiệp:

- Bọn tổng tiền bắt cóc mẹ vợ của tớ. Chúng ra tối hậu thư, phải giao cho bọn chúng \$50,000 ngay trong đêm nay...

- Trời đất! Rồi cậu tính sao?

- Tao đang điều đình với bọn nó. Nếu giữ luôn thì tao đưa \$100,000.

NGỌC HIỆP (mua bán xe cũ, sưu tầm)

BẢO HUÂN